

312712

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంబరుము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది గురువారము
17 } MADRAS, THURSDAY 18th SEPTEMBER 1930.
} సంచిక ౧౩౯
} No. 139

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జ్వరముల తగ్గించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
చురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విజేతము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచి కొనుగ
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా మండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు
శా
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భార్య, బొంబాయి

తక్కువ ధరలు

కావ్యమైన పదములు

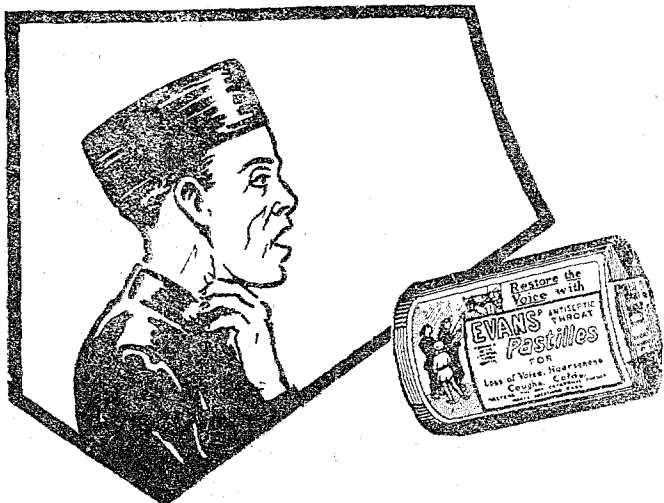
అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు తగునాటితో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజి దేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-వై నాబహాద్, మద్రాసు.

ధరలకాదికా ఉచితము.

అవి మీ గొంతునకు సుఖమునిచ్చి దగ్గును నివారింప చేయును.

దగ్గుచాల హానికరమైనదియు, అపంతోమకరమైనదిగా యున్నది. అది గొంతును పుండుచేసి క్రమముగా
న్యూమోనియా మొదలగు వ్యాధులుగా శ్చుద్ధిపొందించును. ఇవాన్సు పాస్టిల్స్ నీకు తక్షణమే శుభము యివ్వను.
ఈ యిచ్చిన పాస్టిల్స్ ను నేదించినయెడ నీకుండు గొంతుపుండు, దగ్గు వీటిని నివారింప చేయును. అది జలుబు,
కొమ్ముపడినములకు కూడ అమూల్యముగ జౌషధము. "ఇవాన్సు పాస్టిల్స్" క్లుప్త పోకడ చేసెడు పదార్థము
గనుక అది పురుగులవల్ల గలుగు అంటువ్యాధులకు ఆపివేయును. అది ప్రపంచములో గల ఒక గొప్ప హాస్పిటలులో
శుద్ధిపర్చునూత్రముచే తయారుచేయబడినది. దానిని అనేకలు పెక్కుచోట్లనుండి నాడి దానియొక్క పరిశ్రమను
అభినందించిరి.

EVANS'
ANTISEPTIC THROAT
PASTILLES

ఇవాన్సు సన్స్, లెన్చర్ అండ్ వెబ్,

లివర్ పూల్, అండ్ లండను.

619

మాదిరియావనముగా చూచి మోసపోకుము.

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య
గారిచే నర్వవిధములైన లివర్ అండ్
స్ప్రిన్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగ తయారుచేయ
బడినట్టి సుప్రసిద్ధ దివ్యవ్యాధము కలదు.

ఆశాభంగము కాకుండగలందలకై ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములను; ఆర్డర్ల నన్నింటి నీ క్రింది
అక్షరముకు నేరగ వ్రాయును:—

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య
(విజయనగరం వాస్తవ్యులు)

లివర్ అండ్ స్ప్రిన్ వ్యాధుల ప్రత్యేకవైద్యుడు,
36, నడువీధి, మైలాపూరు, మద్రాసు.

తెలుపు పట్టు పంచలు

ఈ తెలుపు పట్టుపంచలు 5½
యూర నిడివి 2½ యూర నడ
ల్పున్న దగ్ధగాయముగా
అసల పట్టుతో చేయుచి
వది చూచుటకు అమాప్తకా
శముగా యుండును. ఇది స్త్రీ
పురుషులు బాలురు బాలి
కలు సహా ధరించవచ్చును.

పంచ 1-కి ధర రు. 2-0-0

N. B:—3 పంచలు ఒకేతడన కొనువారికి ఒక ఖో
బయింపిను ఇవాన్సు, 6-పంచలు ఒకే తడన కొనువారికి
ధర 4. రు. పాకెట్ గడియారము ఒకటి ఇవాన్ ఇవ్వబడును
8 లేక 6 పంచలు ఆర్డరు అంపువారు అవ్యాన్న రు. 1-0
పంచవలయును. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపె

పాకెట్ గడియారము ఒకటి, మద్రాసు.

రౌండు టేబిలుసభకు దేవీయసంస్థానముల ప్రతినిధులు

పాటియాలా మహారాజుగారు
మహారాజా సర్ భూషేంద్రకింగ్ మొహిందర్ బహదూర్ గారు. (జి. ఎస్. ఎ.)

సర్ మహిలింగు గారు
కామ్యూని మహారాజా (జి. ఎస్. ఎ.)

సర్ మిర్జా ఇస్మాయిలుగారు
మొహిందర్ సంస్థాన ప్రతినిధి

సర్ చింతమనూపు పట్వర్ధనుగారు
(సాంగ్లి సంస్థానాధీశులు.) (జి. ఎస్. ఎ.)

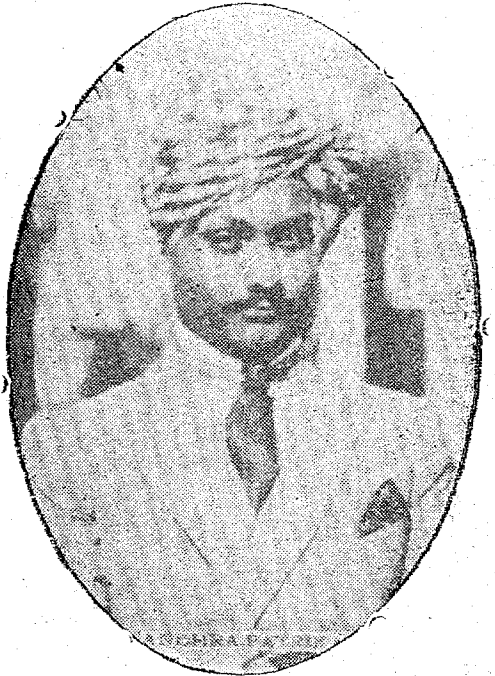
లెఫ్. కర్న. సర్ ఉదయభానుసింగ్ లా కేంద్ర బహదూర్
జిలారుజంగు జయదేవుగారు—రౌండు టేబిలుసభలో రాజ
పుత్రుడు సంస్థానముల ప్రతినిధి. (జి. ఎస్. ఎ.)

మహమ్మదు హమీదుల్లా ఖానుగారు
భూపాలు నవాబు గారు. (జి. ఎస్. ఎ.)

సర్ నయూజిరాపు గైక్వాడుగారు
బహదూర్ మహారాజా (జి. ఎస్. ఎ.)

దర్బంగ మహారాజు
మహారాజాధిరాజ కామేశ్వర సింగుగారు (జి. ఎస్. ఎ.)

కల్ల సారా మున్నగువాటి ఆదాయము 20 లక్షలు తగ్గిపోవుట

సారావైవి రాష్ట్రీయచుంకమును వృద్ధినిందించుట
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—కాలగ్రనువారు సారాను
తొగగూడదని ప్రచారము చేయుచుండుటవలనను దేశమునందు
వర్తకము క్షీణించుచుండుటవలనను సారావైవి రాష్ట్రీయముం
కము హెచ్చు చేయబడును ఇండియా దొరతనమువారు
విధించినట్టి దిగుమతిపన్ను (ఇంపోర్టు డ్యూటీ)కును ఈరాష్ట్రీ
యముంకము (ప్రావిన్సి యులు ట్యాక్సు)కును యొట్టి సంబంధమును
లేదు, ఈరాష్ట్రీయముంకము ఒక క్వాంటి సారాబుడ్డికి రెండ
జాలనుండి మూడజాలను ఆక్టోబరు నెలనుండి హెచ్చు చేయ
బడును. అందువలన సారాధర హెచ్చును. ఇప్పుడు దొరతన
మునకు 20 లక్షలు ఆదాయము తగ్గిపోయినది. (ప్రీ. ప్రె.)

ఎగుమతులు తగ్గిపోవుట

జూలైలో కంటే ఆగష్టులో కోటిరూపాయలు
తగ్గిపోవుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—“వర్తకము చాల క్షీణ
దశయందుండుటచే జూలై నెలలో కంటే ఆగష్టు నెలలో
జరిగిన ఎగుమతులలో ఒక కోటి రూపాయలు తగ్గిపోయినవి.
జూలై నెలలో 8 $\frac{7}{100}$ కోట్ల రూపాయల వెలగల సరుకులు
ఎగుమతి చేయబడెను, ఆగష్టు నెలలో 7 $\frac{1}{100}$ కోట్ల రూపా
యల వెలగల సరుకులు మాత్రమే యెగుమతి చేయబడెను.
1929 ఆగష్టునెలలో పోల్చినచో 1930 ఆగష్టు నెలలో ఎగు
మతులలో 6/15 కోట్లను దిగుమతులలో మూడుకోట్లను తగ్గి
పోయినవి. (ప్రీ. ప్రె.)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా - మధ్య డెల్టా

వ్యవసాయ విషయము

ముప్పది సంవత్సరముల క్రితము జరిగిన రీసెటిలు మెంటు లో అన్ని భూములను వండుబంక ఎండుమిశ్రము అనుతరము లేర్పరిచిరి. మొక్క క్రింద క్లాసు అయిన భూములలో అనకట్ట నీటిని ఎన్నడు వడియనిది పల్నాడు దత్తమండలముల లోనగుచోట్ల నుండి నల్ల ప్రతిభూమి అని పిలువబడు రేగడభూములవంటివి, అక్కడ ఎ 1 కి ద 1 అంతకుక్కువ, శిస్తు భరించు భూములవంటివి ఈ డెల్టాలోనున్న నూనికి ఎ 1 కి ద 7, 5, 4 ఈవిధముగా శిస్తులు నిధించిరి. మృత్తు అణుమాత్రములేక కుదయుగా ఇసుక మయమయిన నేలలను ఎండుమిశ్రముని పేరుకెట్టి ఎ 1 కి ద 4, 3 ఈవిధముగా శిస్తునిధించిరి. ఈ అన్యాయము ఈ సెటిలు మెంటులో లెనను తీరునని వేచియుండగా ఇప్పుడు తిరిగి తరము నేర్పరుమట కంగీకరింపక వెనుకటి శిస్తులమీదనే రు 1 కి అ 8 చొ॥ పొచ్చించుటకు సెటిలు మెంటు అభీప్రాయము రిపొర్టు చేసిరి.

సపోడా చెట్టు:—వైవి చెప్పిన రేగడభూములలో నా సపోడా చెట్టు కొన్ని భాగా విచ్ఛరించి తెలిసినను మొగ్గ మాత్రము తొడిగి మొగ్గ ర లిపోవుచున్నది. ఒక కాశాయు కా యటలేదు. వ్యవసాయశాఖవారికి కనబడుటగా కాపును గులి వా డును ఏమియు దోహదకీయ చెప్పలేదు. అట్టి చెట్టు కాపించుట యందు అనభవముగలవారు మీ ప్రతికర్యండు ప్రకటింపగోరు చున్నాను.

కారుజొన్న:—ఈ ప్రాంతముల జొన్నలు ఈ పుబ్బ కాత్తి మొదలుకొనినట్లుదురు. వంట నవ్వీంపక పశుగ్రాసమున కుండుననియెంచి, గోగులకట్టువలె నొక నేలలో చాల బట్టుగా జొన్న చల్లించబడ్డది.

అడి, యానకుండ పశువులు మేసినయెడల తిక్కయెత్తి పశు వులు చచ్చుననియూ, యెండవెట్టివేమువలయుననియూ చెప్పుదు రు. ఈ విషయము తెలిసినవారు ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

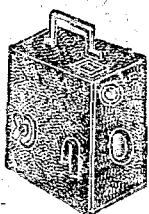
గెడ్డి దినుసులు:—ఇక్కడ పెరిగెడు చెంగలి, ఊద మొరలగువానకంటె పెక్కువ యుపయోగకరములనియెంచి పామర్రకోట ఫారసునుండి గిన్నగడ్డి తెప్పించి పాతించితిని. పం ర తు 1౩ లో ప ము చే త నీ రి గా అ క క ర కు రా లేదు. కిరీయాగడ్డి చాలామందిని చదివి పిహవరునుండి తెప్పించి పాతించితిని, దూరమందుండి వచ్చుటచే కొన్ని యుంప లేబతికి పక్షికాలమందు కలుపులుగా వ్యాపించిపోయెను. కాని యెండలుతాగానే చిప్పగరికి ఊద అనుదిలో బయలుదేరి యీ కిరీయాగడ్డిని నాశనముచేసెను.

గెలగడ్డి:—చిన్న జొన్న మొక్కలవలెనుండు గెలగడ్డి యొకచోట పాతించగా ఆ మొక్కలు పీలకలెట్టుచున్నవి. ఇది యెట్టిచోట పాతనలెను. దోహద క్రమమెట్లు? తెలిసిన వారు ప్రకటింతురుగ క.

మొక్కజొన్న:—ఈ ప్రాంతములందు తొలుకరినే చల్లుదురు. తీరికాలమందు కూడ చల్లుదురా? ఎక్కడ? దోహద క్రమమెట్లు? అవిత్తము తెలుపు దొరకున? తెలిసినవారు ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

పా. వెం. సూర్యగోపాలం, ఆమలాపురము, తూర్పు గోదావరి.

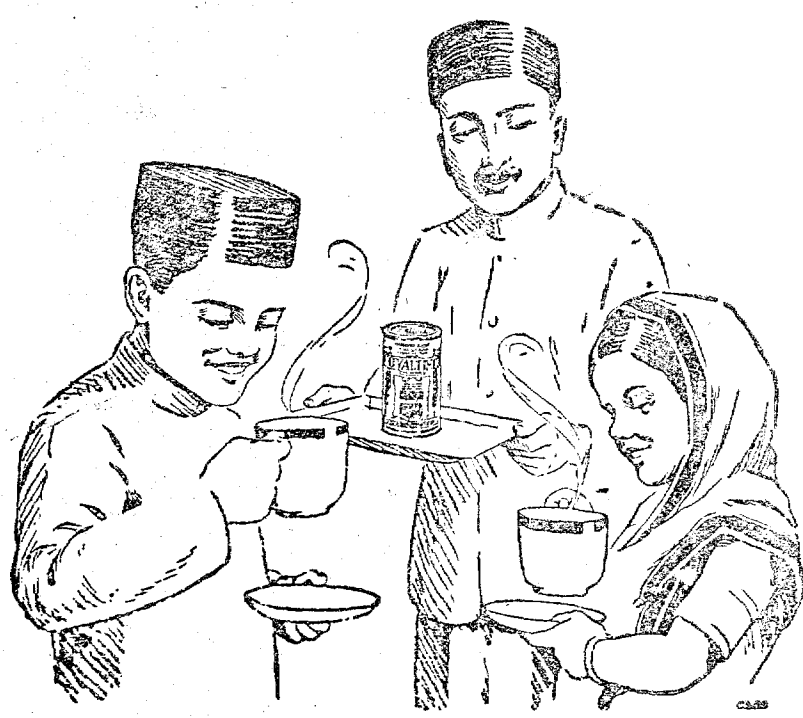
వియోగ్రాఫ్ కెమీరా

శ్రేష్ఠమైన కాన్ వెక్సులెస్సు అనుగ్గు బడిన ఈ కెమీరాలో ఫోటోలను 8 1/2 x 2 1/2 అం॥ కొలతగల ప్లేట్లపై రమ్యమును చిత్ర మును సులభముగా తీయవచ్చును. దీనికి ఫోటో గ్రాఫ్ సంబంధమైన వివరములు నేర్చు కొనకయే నెలకు రు. 50 ముదలు 100వరకు సం పాదించవచ్చును. ఫోటో తీయువారును బోధపరుచుచు, యీ కెమీరాలో కూడ ఒక డ్రైప్లెట్టు, కాసి, డివలెప్పరు వగైరా భంపబడును. చిన్న పిల్ల వాండుకూడా యుక్తిగా ఫోటో తీయ వచ్చును. టెన్సిటెక్ ధర రూ. 24-0. మహారాజ డిపో, ఆగ కావల మొదలిసిద్ది, 18 బీటు, మద్రాసు.

చందనాదిపటి

సంగరంగమునకు అమోఘాపదము ఎరువు, తెలుపు, పచ్చ సెగలకు రా మ బా ణ ము 20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినవని లేదు. వర్షముకూడ లేదు. అనేకస్థితి కెట్లు పొందియున్నది. రు. 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతైలము రు. 1-0-0. కేటలాగు ఉచితము త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల, మహాప్రవాద, రామచంద్రపురంపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

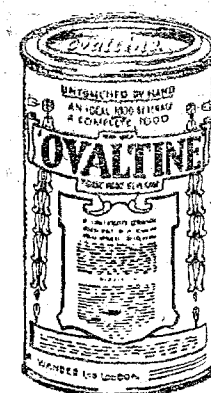

రుచికరమైన "ఓవల్ టైన్" బాలురను, బాలికలను బలవంతులుగా చేయును

పసిబిడ్డలు బలవంతులుగను, ఆరోగ్యవంతులుగ నుండుటకు శ్రేష్ఠమైన యాహార మనవరమై యున్నది. హిందూదేశముం దుండు నాహారమునం దిట్టిది తక్కువగనుండుటచే, వికారబుద్ధి గలిగిన తల్లిదండ్రులు రుచికరమైన యీ "ఓవల్ టైన్" నిచ్చెదరు. ఇది బలవర్ధక హారముగ నుండి, శరీరమును బుద్ధిని వృద్ధిపొందింపగల పదార్థములన్నియు చేరియున్నది.

"ఓవల్ టైన్" నందు శుగుణము నిచ్చు పదార్థములు మిక్కుటముగ చేరియుండుటచే బిడ్డలకు దృఢమైన నరములును, ఆరోగ్యమును శరీరములును యుక్తన బుద్ధిని నొసంగగలదు. ప్రకృతిసహజమైన బలవర్ధకాహారములు ఇందు చేరియున్నవనుటలో నాశ్చర్య మేమియునులేదు. — పండ్లన బాల్డి, మాల్ట మిగడతో గూడినపాలు, కొకో పదార్థములు కలపియున్నవి.

"ఓవల్ టైన్" తయారుచేయునపుడు సహితము చేతితో తాకబడియుండ లేదు. మీ నాకరి సహితము స్వచ్ఛమైన పాలతో నిమిషములో తయారుచేసి యివ్వగలను. ఆరోగ్యము, బలములకొరకు ప్రతినిత్యము "ఓవల్ టైన్"ను త్రాగుము.

OVALTINE

మెదటిని, నరములను, శరీరమును వృద్ధిచేయును మందలమ్ము వారందరిచేరెను. ప్లాస్టులందును అమ్ముబడు చున్నది. డి-4, కాన్ థోమ్, మద్రాసు. బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూనలందుకూడ గలవు. O. S. H.

Advertisement for Diwan's Pharmacy (దిగువస్థలములందు ఆంధ్రపత్రికకు యేజెంట్లు తక్షణమే కావలెను). It includes a list of medicines and their prices in a table format.

గూడూరు	కాజీపేట	హిందుపూరు	అక్కోణం	బెనారస్ సిటీ
యలమంచిలి	దోర్నాకో	ప్రొద్దుటూరు	కంబేవరం	ఖరగ్ పూర్
బాబ్బిలి	ధర్మవరము	మార్కాపురం	చెంగల్పట్టు	కలకత్తా
చికాకోల్	చిత్తూరు	వేలూరు	తిరుచినాపల్లి	రంగూన్
పార్వతిపురం	మెంకటగిరి	బెంగళూరు	మధుర	మోల్ మీన్
పల్లకిమిడి	కడప	మైసూరు	పాండిచ్చేరి	మాండలే
బారింగుపేట	రైచూరు	తిరువళ్ళూరు	బొంబాయి	

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

భార్య సెంటుజార్జి కేసు

16-9-30

మృతుల కుటుంబం

సి. పి. ఫోటర్ ఐ. సి. ఎస్. గారు రివిన్యూబోర్డు మూడవసభ్యత్వపదవినుండి గవర్నమెంటు రెండవకార్యదర్శిగాను ఏ. ఆర్. మాకోయూక్ ఐ. సి. ఎస్. గారు రివిన్యూబోర్డు కార్యదర్శిగాను నియమింపబడిరి.

వి. నుబ్రహ్మయ్యగారు కాకినాడ కస్టమ్స్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పదవినుండి కస్టమ్స్ ఇన్స్పెక్టరు పదవికి నియమింపబడిరి.

మృతుల కుటుంబం

బాన్ ఫ్రెడెరిక్ బార్గూరు కేయిగారు కర్నూలు క్రైస్తవ కర్మి బ్రాహ్మణ నియమింపబడిరి.

మృతుల కుటుంబం

రాల్ బి. వి. శ్రీహరారావు నాయుడుగారు రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగాను,

రాల్ బి. వి. శ్రీహరారావు నాయుడుగారు మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగాను,

పి. కామేశ్వరరావుగారు నల్లప ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగాను, నియమింపబడిరి.

మేజరు సార్వోత్తం కరుషెట్టి కంట్రాక్టరుగాను మద్రాసు క్రైస్తవ నూపరింటెంటుగాను,

డా. సెలెం పెర్సెంటు వాన్ కాంటర్ కంకర్ గారు బళ్లారి సెంట్రల్ జైలు నూపరింటెంటుగాను, నియమింపబడిరి.

కె. ఎల్. వెంకటరావుగారు అమలాపురం సబ్ కోర్టుకు ప్రెసిడెంటు జడ్జిగాను, ఎం. వి. హయగ్రీవరావుగారు అదీక్షనలు జడ్జిగాను నియమింపబడిరి.

సయ్యూరు గలం ముస్తాఫా సాహెబుగారు బరంపురం జిల్లా జైలు నూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

మృతుల కుటుంబం

డి. పూర్ణయ్యగారు తెలంగాణ ప్రభుత్వ జూనియర్ నూపరింటెంటుగా తమ ప్రాదేశిక కాలమును పూర్తిగా విడిచి నంద్యాల మద్రాసు యింజనీరింగు వర్క్ షాపు సెర్వీసు (2 వ క్లాసు) కు నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనకాళి

జె. పి. ఎస్. మాసిలామణిగారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో ఫిజియాలజీ సీనియరు డిమాన్స్ట్రేటరుగా 1931 ఏప్రిల్ 10 వ తేదీనుండి జూలై 26 వ తేదీవరకు నియమింపబడిరి.

ఇ. అచ్యుత హిసారుగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు స్ట్రీట్, పిల్లల, ఆస్పత్రి పర్వతగాను,

తెన్సెంటు కర్నూలు ఆర్. జి. జి. కాలనీగారు మెడికల్ కాలేజీ ఫస్ట్ ప్రొఫెసరుగాను, మద్రాసు జనరల్ ఆస్పత్రి నూపరింటెంటుగాను,

మేజరు వి. మహేశ్వరరావుగారు మొదటిజిల్లా పర్వతగాను, రాయలపేట రెండవ మెడికల్ కాలనీగారు నూపరింటెంటుగాను, స్వర్ణ రత్నగారు, పరీక్షకుల బోర్డు అధ్యక్షులుగాను, రాబా సర్ రామస్వామి ముదలియారు ఆస్పత్రి నూపరింటెంటుగాను,

డా. ఎం. ఎల్. కామేశ్వరరావుగారు నల్లప జిల్లా పర్వతగాను, గవర్నమెంటు రాయలపేట ఆస్పత్రి నూపరింటెంటుగాను, మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో మెడికల్ జూనియర్ ప్రొఫెసరుగాను,

పి. గోవిందరాజుగారు గవర్నమెంటు రాయలపేట ఆస్పత్రిలో గౌరవ సభి అసిస్టెంటు పర్వతగాను, నియమింపబడిరి.

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు పి. ఆర్. నంబెరూరు కెటిగారును,

అనంతపురం జిల్లాబోర్డు జవాహర్ లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీ, జవాహర్ కమ్యూన్ అమితాబ్ సాహెబు, ఎస్. నుబ్రహ్మయ్య గారును, సభ్యులుగా ప్రభుత్వమవారిచే నియమింపబడిరి.

విద్యాకాళి

శ్రీమతి ఆర్. ఎస్. స్వర్ణాంబగారు జిల్లా మూడవ సభ్యులు బాలికాపాఠశాల ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి

పి. రామచంద్రారావుగారు కర్నూలు జిల్లా ఎడ్యుకేషను అఫీసరుగాను,

జె. వెంకటరావుగారు జిల్లా పర్వత ఎడ్యుకేషను అఫీసరుగాను,

డి. రామయ్యగారు జిల్లా గవర్నమెంటు సెకండరీ ప్రెసిడెంటుగాను ప్రధానోపాధ్యాయులుగాను,

శ్రీమతి సి. ఓ. జీవరత్నమ్మగారు రాయలపేట గవర్నమెంటు హాల్ బాడ్ స్కూల్లో ప్రెసిడెంటుగాను (నుమాన్ డీయి స్ట్రీట్) ప్రధానోపాధ్యాయులుగాను, నియమింపబడిరి

డిబ్బు ఎర్లాం స్కీన్ గారు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రెసిడెంటుగాను, ఆర్. ఎం. ప్రాథాంగారు నైట్ హేటర్స్ కాలేజీ ప్రెసిడెంటుగాను,

పి. రామారావుగారు రాజమండ్రి గవర్నమెంటు ప్రెసిడెంటుగాను,

డా. బి. వి. డే గారు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో రసాయన శాస్త్ర ప్రవేశపరీక్షకులుగాను నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషను కమిషనరీ తమ లోనండి ఆధ్యక్షుల నెమ్మకొనుటకు ప్రభుత్వమవారి అధికార మొసగియున్నారు.

జి. రామచంద్రారావు పంతులుగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యత్వమునుండి తీసివేయబడిరి. వీరు సవర బోర్డుకు తిరిగి యొక్కొనుటకు మరీ రెండేండ్లవరకు అర్హులు గారు

జూడిషియల్ కాళి

రాజమండ్రి జిల్లా మనసుకోర్టుకు కలెక్టరు శరణింహ కుమారస్వామయ్యగారు ప్రిన్సిపల్ మనసుగాను, ఆర్కాటు గజపతి నాయకగారు అదీక్షనలు మనసుగాను నియమింపబడిరి.

శ్రీ సారస్వత సేవనము-వేటపాలెం

బ్యాంకింగ్ పోటీ యుట-1930
ప్రె ఆటలు యీ నెల 24 వ తేదీనుండి ప్రారంభింపబడును. పోటీ చేయ నున్నవారు గలవారు యీ నెల 20 వ తేదీ గాని అంతకు పూర్వముగాని రు. 20 ప్రవేశముతో దరఖాస్తు ను ధర్మకర్త గారి కంబజేయవలయును. యితర వివరములకు డి. జే. కె. క్రెడిట్ ధర్మకర్త అని వ్రాయవలయును.

శుద్ధ ఖద్దరు

అఖిభారత చరఖాసంఘమువారి సర్టిఫికేటులకు పొందిన సంస్థలవద్దనే కొనవలెను. ఖద్దరును దీమాండు హెచ్చునట్లు వలన ప్రైవేటు రైతుల కల్లిఖద్దరుగూడ దయారుచేయించి హెచ్చుధరలకు అమ్మి మోసముచేయుచున్నార. సర్టిఫికేటులకు పొందిన సంస్థలలో ఖద్దరు కొనుటవలన చుట్టుకున్న ప్రయోజనములు:-

- (1) వాణ్యముగల శుద్ధఖద్దరు వోరకును.
  - (2) ధరలు హెచ్చుతగ్గు లేకుండ నుండును.
  - (3) కల్లిఖద్దరు ఉత్పత్తి తగ్గిపోవును.
  - (4) ప్రైవేటు రైతులకు ఉత్పత్తిపొననుటలో కలుగు పోటీలు తగ్గి నూలుయొక్కయు గుడ్డయొక్కయు వాణ్యము హెచ్చు ఖద్దరు, చాలకాలమునుట్లుకును ధరలు క్రమేపి తగ్గుటకును అవకాశము కలుగును.
  - (5) కల్లిఖద్దరు రంగువేసి ఖద్దరుని మోసముచేయు అవకాశము తగ్గును.
  - (6) ఖద్దరును వివరితముగ దీమాండు కలిగినప్పుడెల్ల కల్లిఖద్దరుమీద నాధారపడకుండ తమవట్టులకు కావలసిన నూలును హెచ్చుగా తయారుచేసికొనుటకును కల్లిఖద్దరు - మోసమునుండి తప్పించుకొనుటకును అవకాశ మేర్పడును.
  - (7) శుద్ధఖద్దరు తయారుచేయుచు వర్తకులు హెచ్చుతగ్గులను కెటి ప్రభుత్వ విధిగా తయారుచేయుచు కవకాశము కలుగును.
  - (8) వర్తకులు తమద్రవ్యమును ఇతర వర్తకములతోపాటు ఖద్దరువర్తకములో వినియోగించి ఖద్దరువర్తకమును కాక్య తవర్తకముగా చేసికొనవచ్చును.
  - (9) ఖద్దరు యొక్క ప్రాముఖ్యత హెచ్చునట్లొంది హిందూదేశమునందుగల ఖద్దరుత్పత్తి అవకాశమున్నిటిని ఉపయోగించి బీదజనమునకు కాక్యతమవచ్చునని గతించి దేశదారి ద్రవ్యమును బారవోలుటకు సాయమును.
  - (10) శుద్ధఖద్దరు వర్తకులు సర్టిఫికేటులను సంపాదించవలసిన అవసర మేర్పడును.
- మదిలిపట్టును } అఖిభారత చరఖాసంఘము, 15-9-30 ఆంగ్రకాళి.

అమృతనరు అరెస్టులు

అమృతనరు, సెప్టెంబరు 16:- గవర్నమెంటు ఇన్స్పెక్టరు గజ్జువిగా, పరీంగుకుమిటి సభ్యులు, నగరకాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి బోలోనారు శాస్త్రీగాను క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టముక్రింది అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ. కె.)

గౌహతిలో అదనపు పోలీసు

గౌహతి, సెప్టెంబరు 17:- కాంగ్రెసు ఉద్యమమును అణచివేయుటకు గౌహతిలో అదనపుపోలీసును నియమించుటకు అస్సాము ప్రభుత్వమవారు దయించుచున్నారు. (ఫీ. కె.)

సానిక సంస్థలు: జాతీయోద్యమము

మంగుళూరు పురపాలక సంఘసభ్యుని రాజీనామా యనంతరము

కలెక్టరు జిల్లాజడ్జికి వ్రాసిన జాబు

హిందూ ప్రతికా కోక విశేషి సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖున మంగుళూరునుండి యిటుల వ్రాసె:-

జాతీయోద్యమమునకు సంబంధించిన విషయములలో సానిక సంస్థల యెడల ప్రభుత్వమునా రవలించిన విధానము నెడల తమ యసమ్మతిని తెలుపుటకు మంగుళూరులో వ్యాయ వాదియు మంగుళూరు పురపాలక సంఘములో కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులును నయన కేవళి భీషి, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు తమ సభ్యత్వమునకు గత జూలై నెలలో రాజీనామా నొసంగియుండిరి. భీషిగారు తమ రాజీనామా లేఖలో బ్రకటించిన యభిప్రాయముల గమనించిన వారి కిముందు సినిమాలో కమిషనరు నొసంగదగునా యమ విషయమై మీ యభిప్రాయ మేమున దక్షిణగరా జిల్లాజడ్జిగారికి యీ జిల్లా యొక్క కలెక్టరుగారు లేఖ వ్రాసిరి. భీషిగారి రాజీనామా లేఖయొక్క ప్రతియొకటి యీ యుత్తరముతో కేర్చి జిల్లాజడ్జిగారికి బంపవలెను

కలెక్టరుగారి జాబు

ఇటీవల మంగుళూరు పురపాలక సంఘసభ్యులకు రాజీనామా నొసంగియుండిన భీషిగారు జిల్లాజిల్లా యధికారము క్రింద నుగాని లేక మంగుళూరు పబ్లిక్ యధికారము క్రిందనుగాని, నేతనమునగల యెట్టియద్యోగము నై ననుగాని నిర్వహించుచుండిరేమో తమకు తెలివలయునని జిల్లాజడ్జియకు కే. ఎస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారికి దక్షిణగరా కలెక్టరును జిల్లాజిల్లాజడ్జి, బి. సి. ఎస్. గారు వ్రాసియున్నారని నుడవటము చున్నది. జిల్లాజడ్జిగారి యధికారమునకు లోబడియుండు కోర్టులలో దేనియందైనను భీషిగారు నేతనమును గలయద్యోగమును గల్గియుండుటయే యధారమున, భీషిగారు జూలై 4 వ తేదీన తమయుత్తరములో బ్రకటించిన యభిప్రాయముల గమనించిన వారింకను యెట్టియద్యోగమును నిర్వహించుట యీ విధముననాయన విషయమై మీ యభిప్రాయమును తెలుపవలయునని కలెక్టరుగారు జడ్జిగారికి వ్రాసిరి.

ఖుట్టంపై దాడి వెడలుటనుగూర్చి

యాలోచన

అప్రిడిల సమావేశము

సరిహద్దులవద్ద సంతయు ప్రశాంతము

జిల్లా, సెప్టెంబరు 17-15 వ తారీఖునాడు ఖుట్టంలో నైనుకు లేట్టి చర్యయను గైకొనలేదని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. 14 వ తేదీ రాత్రి పరాచివారికు ఆస్థానమున 20 మైల్ల దూరమున (వర్షాకు సమీపమున) తెలిగ్రాపు తీగలు కొనీవేయబడినవి. పెయివార్, ఖర్లాచీ, లఖారిగా మొదలుగాగల ప్రాంతమున్నియు ప్రశాంతముగానున్నవి.

చిత్రాల్ సమావేశము 18 వ తారీఖునాడు సగర్ చేరెను. ఖుట్టం ప్రాంతములో నూతన సంభవము లేమియులేవు. అయినను, యీ నెల 12, 14 తేదీలకు బాగ్ లో జరిగిన జిల్లాలో (సమావేశములలో) ఖుట్టంపై దాడి వెడలుటలో జేరుటకున్నా ఆఫీడి విరోధులు సమూహచన జరిపిరి యిపుడు స్పష్టముగా తెలిసినది సమావేశ మెట్టి నిశ్చయమునకును వచ్చియుండలేదు అయినను, ఖుట్టంపై నకు వెళ్లుటకు తమకు దారినొసంగదకేమో మన్నార్ య బాలివారి సమగ్ర వలయునని నూచింపబడెను. బన్నూజిల్లాలోని వకర్ ప్రాంతములో సెప్టెంబరు 17 వ తారీఖున మరల నొకసభ జరుగునని ప్రకటించబడెను ఆ ప్రాంతమునందలి వకర్ తెగల నాయకులకు యీసభను జరుగనివ్వరాదని తెలుపబడెను

నిన్నటిరోజున మిలిటరీ వా రెట్టిచర్యయను గైకొనలేదు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దుల సంతయు ప్రశాంతముగా నున్నది. (ఆ. కె.)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా

చెక్క-గనము అగ్రహారం

సెప్టెంబరు 16:- ఈరోజున తాడేపల్లిగూడెంనుండి ముగ్రామమునకు 1. పసల అంజలమ్మమ్మగారు 2. జేవలపల్లి సత్యవతిమ్మగారు 3. వర్ధివర్తి కుంటిలాదేవిగారు 4. కొప్పలి కనకమ్మగారు 5. బండారపల్లి రత్నమ్మగారు 6. వాడునూరి శివారామమ్మగారు. 7. సత్తిరాజు నుబ్రహ్మారావుగారు ఖద్దరు బట్టుల వెంటతీసికొనివచ్చి ఇంటింటను ఖద్దరును విక్రయించి మధ్యాహ్నము మిండలపర్రు వెళ్లి వారు. ఇప్పటి ఖద్దరు విధిగా అమ్ముబడినది.

పుష్పల సత్యనారాయణమూర్తి.

శుభస్వదేశ పరిశ్రమల ప్రోత్సహింపుడు

(వడ్డీ కేసుగోపాలకృష్ణశాస్త్రిగారు-బెజవాడ)

స్వదేశపు ఘాంటెను పెన్నులు

హిందూదేశమున ఘాంటెను పెన్నుల పరిశ్రమకు ప్రథమమున పునాదుల వైదికీర్తి ఆర్. యస్. హాహాయనవారలకు చెందినది. వీరిచే తయారుకాబడిన మొట్టమొదటి రకపు ఘాంటెను పెన్ను 1903 వ సంవత్సరమున ఇండియను గవర్నమెంటువారిచే పేటెంటు చేయబడినది. తదాది ఈపరిశ్రమ యందు మిగుల నడుభవమున సంపాదించి కనిపెట్టిన క్యాపెండుకు వైల్డ్ పెన్నును తిరిగి 1904 సంవత్సరమున ఇండియాదేశ తనము వారివద్ద పేటెంటును చేయించిరి. తిరిగి 1907 వ సంవత్సరమున నూతనాభివృద్ధి తో వీరు తయారుచేసిన నొక ఘాంటెను నమూనాను ఇండియా పేటెంటు చేయించిరి. 1910 వ సంవత్సరమున ఆమెకను గవర్నమెంటువారిచే వీరి 'వైల్డ్ పెన్ను' పేటెంటు చేయించిరి. ఇంతిమేగాక యెప్పటి కప్పునూ నూతనాభివృద్ధులను గావించుచు, కొన్ని ఘాంటెను నమూనాలను యింగ్లాండుదేశపు బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారిచే 1926 వ సంవత్సరమున పేటెంటులను చేయించిరి.

ఇట్లు సుమారు పది పేటెంటులను వివిధదేశములందు సంపాదించిరి.

1917 వ సంవత్సరమున బెనారసు పట్టణమున 'లక్ష్మీ కృష్ణమూ' అండ్ 'పెన్ను' వర్క్సు కంపెనీ లిమిటెడు అనుపేరున దాక్టరు ఆర్. యస్. హాహాయ. ఆర్. ఎ. యస్. (లండన్) గారిచే స్వదేశపు ఘాంటెనుల తయారీనకై నొక గొప్ప కర్మాగారము స్థాపింపబడినది. ఈ పరిశ్రమలయము నిజేశత కర్మాగారముల కంటెనును తీసిపోవకుండునట్లు సవినయంత్రాభివృద్ధుల నన్నిటిని గావించిరి. ఇది హిందూదేశమున గల ఘాంటెను కర్మాగారముల కన్నీంటికన్న పెద్దది. ప్రస్తుతము వీరి ఫ్యాక్టరీయందు సుమారు రెండువందల రకముల ఘాంటెను పెన్నులను తయారుచేయుచున్నాడు.

వీరు సాధారణముగ తయారుచేయునవి "రెయిలరు, సెక్యూరిటీ, స్ట్రీట్, సెల్ఫ్, క్లిలింగ్" అను నాల్గురకములైయున్నవి. ఈ రకములందు "పార్కర్, స్పాస్, బ్లాక్ బర్డు, వాటర్, టేబు" మొదలగు విదేశపు ఘాంటెనుల నమూనాలవలె పేటెంటులకు ఘాంటెనుకలముల నుక్కిరి చేయుచున్నాడు. వీరి నూతనపరిశ్రమను స్థాపించుటయందు చూపిన తెగప, శ్రేయలకు (Industrial Adventures) మిగుల సంతోషింపి బెంగాల్, మద్రాస్, గవర్నరులు నైతిము వీరిని పొగడ్తల గావించు డిప్లొమను, (Diplomas of Excellence) ప్రసాదించిరి.

గవర్నమెంటు అఫ్ ఇండియా ప్రేమనరీ డిప్లొమ కావలసిన ఘాంటెనుకలములను వీరి సప్లయ లానర్సు చున్నారని. ఇట్లు మనదేశమున నూతనమున నొక గొప్పపరిశ్రమకు కారణభూతులగు వీరిల కీర్తి చిరంజీవిమైనదై యున్నది. దేశభక్తులు, యువవీరులు, దానశ్రేణులు, మొదలగు సత్సంతానుగోపేతులతో భరతమాత విరాజిల్లుటయే గాక దేశసాధారణమునకు నతి ముఖ్యముగ నవసరముగ పారిశ్రామికతత్వము సంస్థాపకులకు నైతిము కన్ఫర్మి యై ధన్యత గాంచుచున్నది.

స్వదేశమునచే, స్వదేశమున పుష్కలమైన పద్ధతులయిన నడపబడుచున్న యీ గొప్ప పరిశ్రమగారమునందు నిర్మింపబడు వస్తువులను కొని దేశాభిమానమును వెల్లడించెదమగాక!

ఈ ఘాంటెను కంపెనీవారి చిరునామా:—లక్ష్మీవైల్డ్ పెన్ను వర్క్సు కో, లిమిటెడ్, 16, లక్ష్మీకుండు, బెనారసు సిటీ.

దేశీయ ఘాంటెను పరిశ్రమగారము హిందూదేశమునలి ఘాంటెను పరిశ్రమగారములన్నింటికంటె విస్తారముగ నిర్మాణమొనర్చుచుండు స్వీతిమధ్యన మాత్రమించు కరొక పెద్ద కర్మాగారము వహుల్ భాగ్ అనునొక, "సర్వగీయులను", దేశసేవయు, భగవత్సేవయు ప్రాధాన్యములుగ నెన్నుకొను నొకానొకగొప్ప సంఘముచే స్థాపింపబడి కొనసాగింపబడు చున్నది. వీరికర్మాగారమునందు నైతిము వివిధరకములమేలగు ఘాంటెను కలముల తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంస్థ పెక్కురురాజపుత్రస్థానయందలి జయింపా డిప్లొమను, హాహాయనవారిచేతను పోషింపబడుచున్నది.

ఇట్లుపద్ధత్యవేశయస్థయందు తయారుచేయుచున్న ఘాంటెను కలము లివేగులు తెప్పించి వ్యాపారమొనర్చియు, ప్రజలు వాడియు తమ దేశాభిమానమును వెల్లడించెదమగాక!

వీరియడకు:—ది మిడ్లీ ఇండస్ట్రీలు వహుల్ భాగ్ ఆగ్రా.

వీరిచే వహుల్ భాగ్ నొకే సోత్ వీరెంటు: నియమించబడినవారి చిరునామా:—

ది ఆర్థిక సర్వగీ స్టాన్సు, హుకోర్, కాకినాడ.

బాంబక్ Zam-Buk

పోట్లు, మంటలకు బాగుగ మర్దింపుడు

క్రిల్లనొప్పులు, నరములనొప్పులు, నడుమునొప్పులు, తొంటినొప్పులు, మొదలైన వన్నియు కుదురును.

అకస్మాత్తుగ సంభవించెడు క్రిల్లనొప్పులు, నరములు పట్టుకొనిపోవుట, వాపులు, పోట్లు తత్తణమే బాంబక్ ద్వారా పోవును.

మీరు ఈ "బాంబక్"ను రాచినవెంటనే దానియందందు ఓఫీ గణములవలన సారమును చర్మముపైనుండు సన్ననిరంధ్రములద్వారా లోనికి పోయి బాధను నివారించును. ఈవిధముగ వాపులు, పోట్లు తత్తణము బాంబక్ ద్వారా కురుగును.

ఈ బొంబక్మునందు ఇతర బొంబక్ముల మాదిరి బాధను కలుగజేయు విషతుల్యములను సాధము లిండు శేర్పబడలేదు. నీవు "బాంబక్"ను బాధపోవువరకు రుద్దవలయును. కోతగాయములకు, కాలినపుండ్లకు, చుడు, ఎక్కిమా, ప్రణములు మరియితర విధము లగు చర్మవ్యాధులకు బాంబక్ను వ్రాచుము.

మృగమదములు చేర్చబడవు

మంటలముగూడరియొద్దకు బాంబక్ చిన్నవైజా డబ్బాలలో డబ్బా 1 కి 1 తేక 2-4-0 చొప్పున అమ్ముబడును.

ఏ జెంటిల్:—

మెసర్స్ దాదా అండు కో, చెనాబజార్, రోడ్డు, మద్రాసు.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

లంకావాయరు జట్టుకును అఖిల ఇంగ్లాండు జట్టుకును పోటీ

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—అఖిల ఇంగ్లాండు జట్టుకును లంకావాయరు జట్టుకు క్రికెట్టు పోటీ జరిగెను. లంకావాయరు జట్టు అల్పసంఖ్యయగు 115 పరుగులు మాత్రమే చేయగల్గిరి. ఇంగ్లాండు జట్టుకిని 181 పరుగులు జేసిరి. సర్వోత్తమ గారు 61 పరుగులు పోల్చుగారు 69 పరుగులును జేసిరి.

* * * *

మద్రాసునందలి పోటీలు

ఈస్టర్న్ క్లబ్బు జట్టు భారతీయ వైద్యశాల జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు ఈస్టర్న్ క్లబ్బువారు గత ఆదివారము భారతీయ వైద్యశాల జట్టుతో క్రికెట్ పోటీనాడిరి. భారతీయ వైద్యశాల జట్టు ఓడింపబడిరి. ఈస్టర్న్ జట్టువారు 568 201 పరుగులు జేసిరి. జనార్దన్ గారు ఆత్రేయ కాసుండా 116 పరుగులు జేసిరి.

భారతీయ వైద్యశాల జట్టు వారందరను కలిపి 65 పరుగులు మాత్రమే చేయగల్గిరి. ఈజట్టుకన్ను ఈస్టర్న్ జట్టు వారు 186 పరుగులు అధికముగ జేసి పోటీయందు విజయము గాంచిరి.

* * * *

మినెర్వాజట్టు మైలాపూరు స్పోర్టుజట్టును ఓడించిరి

గత ఆదివారము వెంటు లీడుఫలయనంగు మినెర్వా జట్టుకును మైలాపూరు స్పోర్టుజట్టుకును జరిగిన పోటీయందు మైలాపూరు స్పోర్టు జట్టు ఓడింపబడిరి. మినెర్వాజట్టు వెంటు అడుచు 111 పరుగులు జేసిరి. మైలాపూరు స్పోర్టు జట్టు 69 పరుగులు మాత్రమే జేసిరి.

జాతీయమిత్ర : హిందూదేశము

చికినీరు మహారాజగారు (రూటరు)

జనీవా, సెప్టెంబరు 16:—జాతీయమిత్ర అసంఘ్ లో మాట్లాడుచు భారతీయులందరను జాతీయమిత్ర బలపరుచు చున్నారని చికినీరు మహారాజగారు నడిపిరి. ప్రాచీనచికాంతి సురక్షితముగ నుండనట్లు జేయవలెనని వ్యక్తీకరించిరి. ఇండియాకు ప్రత్యేక చిహ్నములను యోగులగు తెగలవారు పరివ్యాప్తులలో నుండుటచే వారిపై కన్ను జేసియుండుటకు ఆశ్రయములే యుండవలసి వచ్చినను, సరివా ధుబాతులను సాధించుటకు జాతీయమిత్ర లో ఎట్టి ఏర్పాటు లేకున్నను క్రైస్తవుల యువప్రముఖులతో సేయుటకు ఆయుధవిస్తవము జను భారతీయులు సహకారము నిల్పుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారనిరి. బ్రయండుగారి యూరపు ఫెరెరీను మూలన భారతీయుల కిష్టమే. అయితే దీనివలన యూరపువారు ఆపోజాతా లేర్పడునేమోయ భయపడుచున్నారనిరి. జాతీయమిత్ర చిహ్నమునకేగాక ప్రపంచముంతటను ఆధారముగ ఏర్పడుటచే బ్రయండువిధానము జాతీయమిత్ర ప్రధానముత్రమునను విరుద్ధముగనండునేమో యనుతోనుచున్నారని ప్రపంచములో యూరోపుకంటె తక్కువ పరిస్థితులయందున్న యితరదేశముల పరిశ్రమలకంటె తన పరిశ్రమలను బలపరచుకొనటకు యూరపు ప్రయత్నించుచున్నదను ఉద్దేశ్యము యూరపువారు లేర్పన్నను ఆట్టి విరుద్ధి ఏర్పడనేమో దానివలన విచారకరముగ ఫలితము లేర్పడుననిరి. అందుచే బ్రయండు గూననకు జాతీయమిత్రవారి యభిప్రాయమునకు వెల్లువలెననిరి.

పనిలేనివారి సమస్య

కార్మిక లిబరలు ప్రతిఘటనలు సంప్రదించుట (వైరెస్)

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 16:—దేశం లండన్ లో పనిలేనివారి సమస్యను గూర్చి కార్మిక లిబరలు ప్రతిఘటనలను ప్రతిఘటించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు వైరెస్, హార్డువాక్ (రాట్లు బ్రెసింగ్) లిక్విడ్ డిస్ట్రబ్యూషన్ (జవరలు) మాట్లాడిరి. లిబరలు ప్రభుత్వ హామీలను ప్రభుత్వ సీనియరు రాజుడిగారు లిబరలు తరఫున సంప్రదించిరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

చిన్నపల్లిపంట

మనుగు తెనాలి 11, ప 45 కలవి 12 30 18 40

కల్లూరి 11, డిబ్బో 42 12 14 0 18 00

డిబ్బి 11, డిబ్బో 46 14 00 15 30

చాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి 8 12 0 9 00

మవ్వలు 11, 17 14 0 18 00

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 11 00 12 00

పెనులు 11, డిబ్బో 10 00 11 80

పెనులు 11, డిబ్బో 11 00 12 00

మినుములు 11, డిబ్బో 13 00 15 00

ఉలలు 11, ర 195 6 12 0 7 00

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి 105 00 110 00

నవ్వులు 1-కి 14 00 19 00

పేరు పెనుగపప్పు బా 1-కి 87 00 89 00

పేరు పెనుగపప్పు గాన బా 1-కి ర 92 పానెనూనె 77

అయిదుము బా 1-కి 94 00 96 00

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు బా 1-కి 85 00 86 00

మరపప్పు 11, 85 00 45 00

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 00 105 00

ధనియలు 11, బా 1-కి 28 00 85 00

గుంటూరుపాయకట్టు నీలమందు మునుగు 1-కి ర 40 45

శెల్లము బా 1-కి ర 24 00 40 00

ఆస్కారెక్కర బస్తా 1-కి 24 00 24 20

చింతమందు బా 1-కి 24 80 85 00

5. ధనుము

పట్టారకం బా 1-కి 29 80 80 00

యరం 11, 24 00 29 80

రవుండు 11, 24 00 29 80

6. కూలు

సెం 20 బెన్ని సింహం యాలె ర 6 00

సెం 6 11, కటార 8 80

సెం 20 కట్టనేడి 5 50

సెం 40 రాణి 7 40

సెం 4 బెన్ని మనీరు 8 00

44 సాండ్ 4 50

సెం 20 కట్టనేడు 5 40

సెం 20 కట్టనేడు 5 60

సెం 20 కట్టనేడు 5 50

సెం 28 6 40

సెం 30 చిన్న పెట్టె (తియర) 8 40

కోలాపూర్ సెం 24 6 00

సెం 12 8 15 0

సెం 6 2 11 0

సెం 22 5 12 0

చెండుకలు సెం 20 5 40

సెం 22 5 80

7. లోహములు

పెంకి 100 కులం 1-కి ర 48 12 0 51 90

బంగారు కులం 1-కి 21 8 0 21 18 8

పవరస 1-కి 18 8 9

ఇల్లడి బా 1-కి 195 00 197 00

రాగి బా 1-కి 242 00 244 00

8. రంగులు

అతిమేలు సిల్వరులాండు అలిజరయిన్ సింహం యాలె

11, నీలిరంగు 1 కలి 0 10 0

11, 14 రంగులు 1 10 8

11, 28 రంగులు 1 10 9

11, 55 రంగులు 1 8 0

11, 1 అందర 1 8 0

రంగులు బాస్తా 1-కి అనగా (బెల్లె రెడ్డు)

బాంగో కి 8 4 0

బాంగో కి 2 0 8

బాంగో కి 2 2 0

AMRAK
(of London & U.S.A.)

యోగవృద్ధి గతిగ, హస్త సామన్యకముందు,

స్వయమగ మాడకనే చెప్పువారు

వ్యాధులను వర్తి యిటలో నవ్వితీయులై యున్నారు

2,000 వనమాతీకలు వీరివద్ద నిల్వలోనుండును

విప్రోయో పద్ధికోహలులో

సెప్టెంబరు 18 వ తేదీ సా. 6 గం.

ఉచితముగ ఉపవాసమును, యోగప్రదర్శనములను జరుపుదురు

తోనికి రానిచ్చుచియములో సర్వహక్కులు వారికే గలవు

HOTEL CLARENCE

వేపేరి, మదరాసు.

ఫోన్ నెం. 2481.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే యుద్వోగుల

యూనియను

శ్రీయుత వి. వి. గిరిగారు అధ్యక్షులు

దర్శించుట

ఈ యూనియనుయొక్క ప్రయరణకాళివా రిట్లు ప్రక

టించుచున్నాడు:

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే యుద్వోగుల కెంట్రలు యూని

యనుయొక్క అధ్యక్షులకు శ్రీయుత వి. వి. గిరిగారు వనరు

యూనియనుయొక్క యితర అధికారపథ్యులతో గూడి గత

15-వ తేదీన రాత్రి 7-30 గంటలకు ఆర్గే-గం రైల్వేస్టేషను

చేరువకి అచ్చుల రైల్వేస్టేషనువారందరను ఆహ్వానముతో

వారిని సన్మానించి అచ్చటి ఓవరు బ్రిడ్జికి

దిగువనున్న మైదానము మీద సంతకు

పూర్వమే సమావేశమై వారిరాకు వేచియున్న పనివారలపధ

కు వారిని వెంటనే దీనికొనిపోయిరి. ఈసభలో శ్రీయుత గిరి

గారు దృఢానియరు, యితర సాంక్షను చేయబడిన వేతనాధి

వృద్ధి చాల యసంభృష్టికరముగా నున్నదనియు, యెంటుగా

రు ముఖ్యముగా గుమాస్తాలిపయమున తాము చేయగలిగినంత

సహాయము చేసిరనియు, యూనియనుచే నూచింపబడు

యెట్టి నిర్మాణముచలనయినను తాము విచారించుచుని యెజం

టుగారు వాదనా మొసగియున్నారనియు, అట్టి నిర్మాణమున

నలకు గావించుట కు గాను యూనియనుయొక్క

ప్రత్యేక కమిటీయొక్క యేర్పాటు చేయబడి

యున్నదనియు, అఖిలభారత రైల్వే ఫెడరేషనుయొక్క కార్య

దర్శియును, సహాయకార్యదర్శియును యా నెల 18-వ తేదీన

ఫిఫ్ అడిటరుతో చర్చింతురనియు, ఆర్గే-గం యింజనీరింగు

వర్కు-పాత్ర పనివారలకు సాంక్షను చేయబడిన స్వల్పఉభివృద్ధి

చాల య నాన్యాయమనియు, పనివారలు

తమనీతి బాగుపడవలెనని నిజముగా నాంఖించుచో తమయూని

యనును బలపడవలెననియు వేతనాధివృద్ధి విషయమున యూ

నియనుయొక్క భౌతిక దృఢ్యుంతురనియు పనివారల కట్టుబాటు

మీదనే యాధారపడియుండునని కేంద్రకార్యనిర్వాహక సంఘ

ము తీర్మానము గావించియున్నదనియు గిరిగారు అచ్చట

సమావేశమయిన పని వారందరకును వృద్ధిపరచిరి.

శ్రీయుత బిరాసాబ్బిగారు మాడ ఉపన్యసించిన పిమ్మ

ట, అనేక మంది పనివారలు యూనియను పక్షమున నిలువ

బడుటకు తమ సంసిద్ధతను తెలిపిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

అ. వెంటనే శ్రీయుత గిరిగారు భోంబాయి మెయిలు బండి

మీద గిరిగారు ఆర్గే-గంనుండి కడలిరి.

అఖిలభారత సనాతనధర్మ

మహాసభ

రాండుచేబిలు సభలో పాల్గొనివ్యయము గోరుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 17 — అఖిల భారత సనాతన ధర్మ కార్యనిర్వహక సంఘము నిన్న సాయంత్రం సామా కాండుచేబిలో సమావేశమయి, రాండుచేబిలు సభా ప్రాతి నిధ్యుడుగూర్చి చర్చించిరి. అందు సమావేశమైన కింతవరకు ప్ర కటింపబడిన ప్రతినిధులు నిజమగు ప్రజాప్రతినిధులు కా రని ఉద్దేశపూరితముగా వాక్కులతో సభా కార్యక్రమము ప్రారం భింపబడెను.

శ్రీయుత కాశీకృష్ణచారీగారు సభకు హాజర కానందున వారియొద్దనుండి చేరినబాబునందు గల యంత్రులు వర్ణింపబడె ను. సనాతన ధర్మనాయకులు జొనివియును స్వాతంత్ర్యమునకే నిలిచియుండవలె ననియు ఒక్క విశేషసంబంధముల విషయ ములో మాత్రమే తాత్కాలిక గోర్నాలును కంగీకరింప వలె ననియు ఈవిషయములో మాడ భారతీయేమునక ర్థానికారము నూచుసంవర్తరముగా నొప్పరింపవలెనని యు, భారతదేశసంరక్షణము లందునసమావేశమై సభకు పక్షములకును మధ్య కదిలెనే సమాధానము ప్రకారము భారతీ యుల హస్తములకే విడిచివెట్టుబడవలె ననియు స్పష్ట చే శ సంస్థానములకును స్వరాజ్య ప్రభుత్వము నకును మధ్య నొకమాత్రమయింపబడిక కుడురవలెననియు సాం ఘికమత విభేదము లుదయింపకుండుటకుగాను మతసంరక్షణ మున కొక ప్రత్యేకాధికార వర్గము ఏర్పాటు చేయవలెనలె ననియు, కృష్ణచారీగారి బాబునందు నూచింపబడెను.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముపై కొంతమధికారము గల కేం ద్రప్రభుత్వముతో గూడిన ఫెడరలు విధానమునకు అనకూలార్థి ప్రాయమును సభ్యులు ప్రకటింపినట్లుగా తెలియుచున్నది.

రాండుచేబిలుసభలో సనాతన ధర్మనాయకులకు ప్రాతి నిధ్య మొదలగువలెనని కొంత గోర్నానము గావించబడి అందుకు యాద్రందివారీకేర్లు నూచింపబడినట్లుగా తెలియు చున్నది. శ్రీయుతులు జి కృష్ణమాచార్య, కాశీ కృష్ణచార్య, ఎం. కె. ఆచార్య, యు పి కృష్ణమాచార్య గార్లు (ప్రే. ప్రె.

అగ్నిప్రమాదము-ఒకయువతి మరణము

మదరాసు 17 — లక్ష్మీ అమ్మగారు అను నొకయువతి నిన్న సాయంత్రము ఆకస్మికముగ అగ్నిప్రమాదమునకు లోనై జనరలు ఆస్పత్రియందు చాల విచారకమున మరణమునకు లోనయ్యెను. మృతి కౌండిన లక్ష్మీ అమ్మ జనరలు పోస్టు ఆఫీసులో పనిచేయుచున్న వి. ఆర్. శర్మ అనంతని భార్య. ఈమె నిన్న మధ్యాహ్నము "ప్లవ"మీద కాఫీ గాయించుడగా ప్రమాదవశమున అమె తీ రకునిస్థలంతుకొని కరీరసుంతయు కాలెనని తెలియుచున్నది. ఆమె వేసిన కేకలు విని ఇంటిలోని వారు వచ్చి చుంటు చల్లార్చిరి. కాని అప్పటికే ఆమె కరీరసుంతయు విశేషముగా కా తిపోయెను. ఆమెను జనరలుఆస్పత్రికి తీసుకొనివెళ్లిరి. ఆస్ప త్రిఅధికారులు వైద్యోపచారములు గావించిరి. కాని ఆమె కొంతసేపటికి ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ఈ సాయంత్రము మరణమును గురించి విచారణను గావించును.

గొప్పనాటక ప్రదర్శనము

బెజవాడ దుర్గాకళామందిరములో

శ్రీ కృష్ణనాట్యసభ, తెనాలి

20-9-30 ప్రతాపరుద్రీయము కనివారము

యంగంధర

పిచ్చివాడు

పేరిగాడు

ప్రతాపరుద్రుడు

చెకుడు

ఎ. తిరుమలరావు, మేనేజరు.

కంపులు, పచ్చలు, మంచినీరుములు వగైరాలకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు బ్యాజులర్సు అండ్

డ్రమండు ముగంటు, బెజవాడ.

సానికవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించు కాలము
శుక్రవారము 19 వ తేదీ సాయం. 6-38 గం.
శనివారము 20 వ తేదీ సాయం. 6-37 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజు సాయం, 5 గం. మొదలు 7 గం. వరకు)
(తిరువల్లి కే. జి. సముద్రతీరమున)
శుక్ర 19 తేదీన శ్రీ. రాధాకృష్ణన్ గారు-దక్షిణ ఇండియా
సంగీతము (గాత్రము)

యం. యస్. యం. రైల్వే పనివార్తల సం
ప్రము, చెన్నపురి శాఖ:- ఈ సంఘముయొక్క సాధా
రణ సభ పెరంబూరులో శుక్ర సాయం. 4-85 గం|| జరుగును.
శ్రీ యస్. గురుస్వామిగారు ఉపన్యసించెదరు.

ఎన్నికపీఠికలు

(గతేట్టు ప్రకటన)

మద్రాసు ఎన్నికసంబంధ ప్రకారము దాఖలు చేయ
బడు ఎన్నిక పీఠికలను అందుకొను నుద్యోగిగా, ప్రభు
త్వశాసన నిర్మాణశాఖ కార్యదర్శిని గవర్నరుగారు నియమించి
యున్నారు. పదవ సంబంధంలేని ఎన్నిక పీఠికలను పీఠిక
దాఖలుచేయబడవచ్చును.

శ్రీమాను శశిభూషణ రథోగారు

ప్రస్తుతము ఏ. తరగతి రాజకీయ ప్రైవేటును శ్రీమాను
శశిభూషణ రథోగారు, ఆపాదనప్రతి సంపాదకులు (బరం
పురం) చూడకుండా సెలవిచ్చుచుండి మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రి
యందు చికిత్స పొందుచున్నారు. వీరిని నేడు జనరలు ఆస్పత్రి
ప్రెసిడెంట్ మదరాసు జెయిలులోనికి గొంపోయెదరు. వారము
రోజులలోగా వెల్లూరు జెయిలునకు గొంపోయెదరని తెలియు
చున్నది.

తిరుపతి గొడుగుల ఊరేగింపు:- తిరుపతిగొడు
గుల ఊరేగింపు శుక్ర పురేశ్వరకృష్ణానందు సాయంకాలము
4 గం|| జరుపబడును.

తిరుపతి బ్రహ్మోత్సవము

తిరుపతి, సెప్టెంబరు 17:-తిరుపతిలో రాజోపు
బ్రహ్మోత్సవమునకై యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. దీపములు
మన్నును పోకర్తములకై దేవాలయంట్టస్థి లభ్యుడై కొన్నియే
ర్పాట్లు గావించియున్నారు. 24 వ తేదీనా దుత్సవము జరు
గును. ఆస దర్శనమునకై రు 8000 లు వ్యయపరచి ఒకవెండి
కల్పవృక్షము తయారుచేయబడినది. (ప్రీ. వె)

రాకపోకలు:- సర్ సి. శంకరన్ నాయకుగారు
సిల్వానూడి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.
ఆర్. రాజగారు నేటిఉదయము కడపకు వెళ్లిరి.
డి. యం. మనోగారు వ్యవసాయశాఖా డిప్యూటీ
సైక్లరు వెజవాడపండ్ల నేటి ఉదయమున చెన్నపురికివచ్చిరి.
నిన్న బుధవారం (17-9-30) ఉదయము శ్రీయుత
పానులపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు (పూర్వ ఆంధ్ర
భిక్షులు) బాపట్లనుండి మద్రాసు వచ్చిరి.

అరుంధతీయులసభ

గత ఆదివారము 14 వ తేదీన పెరంబూరునందు అరుంధ
తీయులసభ యొకటి శ్రీయుత పి. ఆర్. గోవిందస్వామిగారి
యాగ్యక్షత్రిను ప్రమాణేమయి యాక్రింది తీర్మానమును గా
వించెను.

- (1) గత 7 వ తేదీన అఖిలభారత అరుంధతీయ కేంద్ర
యొకటి జరుపబడినట్లుగా 8 వ తేదీన వెలువడిన పత్రికల
లో ప్రకటించబడుట సాధనవారికి చాల నాశ్చర్యమును గలి
గించుచున్నది.
(2) అట్టిసభ యేర్పాటును జరుపబడనే లేదని యీ
సభవారు ప్రజలందరకును యిందు మూలమున తెలియజేయు
చున్నారు.
(3) ప్రభుత్వమువారు, లేబరు కమిషనరుగారు,
సభకు ఆఖిల భారత అరుంధతీయ కేంద్ర సభయొక్కనివా
నిజమును కనుగొనవలసినదిగా యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

వ్యాయామక్రీడలు

వెసిడెన్సీ కాలేజీ జట్టుయొక్క సికిందరాబాదు
పర్యటనము

వెసిడెన్సీ కాలేజీ జట్టువారు సికిందరాబాదునందు యీ
క్రింది జట్టులతో హాకీ, క్రికెట్ పోటీలు ఆడెదరు.
నేడు 18 వ తేదీన నగర కాలేజీతో హాకీపాటీ 20 తేదీన
ఉస్మానియా కాలేజీతో క్రికెట్ పోటీ.
21 వ తేదీన రెజిమెంటల్ జట్టుతో క్రికెట్ పోటీ.
22 వ తేదీన సికిందరాబాదు యూనియన్ క్లబ్ జట్టు
తో క్రికెట్ పోటీ.
23 వ తేదీన నైజాము కాలేజీతో హాకీపాటీ.
24 వ తేదీన నైజాము కాలేజీతో క్రికెట్ పోటీ
25 వ తేదీన మహమ్మదీయ క్లబ్ తో క్రికెట్ పోటీ
27 వ తేదీన కాలేజీల జట్టుతో హాకీపాటీ
28 వ తేదీన రైల్వే క్రికెట్ యేడ జట్టుతో క్రికెట్ పోటీ
29-వ తేదీన రైల్వే క్రికెట్ యేడ జట్టుతో హాకీపాటీ.
30-వ తేదీన కాలేజీల జట్టుతో క్రికెట్ పోటీ.
క్రికెట్ పోటీలు ఆయా రోజులందు ఉదయము 11 గం.
ప్రారంభంపడి సాయంకాలము 5-30 గం. వరకు జరుగును.
మధ్యాహ్నము 1 గం. నుండి, 2 గం. వరకు ఫలహారమునకు
విరామము. సాయంకాలము 4 గం. టీ త్రాగుటకు విరామము
15 నిమిషములు.

వెల్లింగ్టన్ లాన్ టెన్నిసుపందెములు

హోవాద్లుగారు పురుషుల సింగిల్సు
ఆఖరు పోటీయందు విజయముగాంచుట
వెల్లింగ్టన్, సెప్టెంబరు 16:- జింఖానా క్లబ్బువారే
జరుపబడుచుండిన వెల్లింగ్టన్ లాన్ టెన్నిసుపందెముల పుర
సింగిల్సు ఆఖరుపోటీ నిన్న సాయంకాలము ఆరవ డెయి. సాపక్క,
మొనర్సు డిశనునకు సంబంధించిన మేజరు హోవాద్లుగారు
కాల్డెట్టు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన డెంటన్
గారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-0; 4 6; 5-4. వైఫల్యములు జరిపించిన
కార్యదర్శి జి. యస్. బట్లగారు పోటీలందు విజయముగాం
చినవారికి బహుమతుల నొసగిరి.

వైకిలుపై ప్రపంచయానము

భారతీయుడు దేవార్ గారు మోటుయినగరము
చేరుట
హంగై, సెప్టెంబరు 16:- 1924 వ సంవత్సరము జన
వరి నెలలో వైకిలుపై ప్రపంచయానము సుఖపుటను బొంబాయి
నుండి ఆస్ట్రేలియా దేశమునకు విడుదల స్వజాతి అననలినితో
బయలుదేరిన ఫ్రాంజి జాంసెట్టి దేవార్ గారు 86000 మైళ్లు
ప్రయాణము గావించి కోవోనగరమునుండి హంగై నగరము
యిప్పటికి చేరిరి. ఇతడు దక్షిణ చైనా దేశము మార్గమున కాం
టినెంట్ నగరమునకు వైకిలుపైనే వెళ్లదలచియున్నాడు. అచ్చట
నుండి యితడు వితిత్వెన్న దేశమునకు వెళ్లును.

కలకత్తాలో గొప్ప ఈతపందెము

30 మైళ్లు ఈదవలెను
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:- అహింసోలా స్పోర్టింగ్
క్లబ్బువారు ముల్లీ నదిలో నొక యాభంధము నేర్పాటు
చేసిరి. అక్టోబరు 12 వ తేదీనా డిఫంధెయి జరుగును. జాతి
భేదముగాని స్త్రీపురుష భేదము గాని తక్ అదరు నీ పందె
ములో పాల్గొనవచ్చును. 30 మైళ్లదూరమే యుండును. పందె
ములో పాల్గొన గోరువారు రు 12 ల ప్రకీతపు రుసుముతో
సహితము పేరు వ్రాయుచు మన్నును వివరములను ఆనరికీ వెక్
టరీగారికి తెలిపవలెను. అడ్రెస్:- అహింసోలా స్పోర్టింగ్
క్లబ్, రామచంద్ర మైత్ర వీధి, కలకత్తా. (ప్రీ. వె.)

రైలుపట్టాలు తవ్వట

అహోబాదు, సెప్టెం 18 -నిన్న ఉదయం అహోబా
దుకు చెండుస్త్రీపట్ల వెనుక ఒక సామానుబండి కట్టాలు కట్టి
పోయినది. ఎవరికిని దెబ్బలు తగులలేదు. పట్టాలు తీసివేయుట
నల్ల ఇది జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. (ఆ. వె.)

ఒక స్త్రీ రైలుక్రింద పడుట:- 40 యేండ్లు వయ
స్సుగల మనియమ్మ యను కూలిచేయునట్టి స్త్రీ నిన్న వీధిపై
మను ఆవరణయందు రైలుబండిక్రింద గాయముల బడసెను.
ఈమెయొక్క రెండుకాళ్లు నల్లినపోయెను. పాలీసువా ర్స్ట్రీని
జనరలు ఆసుపత్రియందు చికిత్సకుగాను చేప్పిరి. ఈమె ప్రమాద
స్థితియందున్నది.

రైలుబండి క్రింద పడి చనిపోవుట:- అంబ
త్తూరు స్టేషను సమీపమున నిన్న ఉదయము చెంగన్ను యను
హిందూ స్త్రీ రైలుబండి క్రింద పడి చనిపోయెను. ఈమె
కొటూరు అగ్రహారం నివాసి. కొద్ది నెలలపండ్ల యీమె బుద్ధి
చెడియుండె ననియు, రైలు బం డి వచ్చుచు ర డు
సమయమున యీమె రైలుపట్టాలను దాటుటచే యీవిధపు
సంభవించె ననియు విచారణయందు తెలుపబడెను.

బైసాని మాధవ శెట్టి ధర్మవిధి:- శ్రీ. శ. వే.
శ్రీమత్తుమలై కనమూర్తు విద్యాకా రామానుజాచార్యులు
స్వామివారు తిరువిత్త త్తము అనువిషయమునూర్పు నెం. 143-
145, సాలవీధి, యింటిమెద్దెయిద కాలతేదహోలలో తెది
20-9-1930 సం|| శనివారం సాయంత్రం 6-15 ఘంటలప
తె నుగున నుపన్యసించెదరు. అందరు విచ్చేరు ప్రార్థకులు.

అకస్మిక ప్రమాదము:- మద్రాసు సమీప
ముననుండు మధురాంతకము తాలూకాకు సంబంధించిన విరాళి
దారుడు లామస్వామి నాయకన్ అననతము తీవ్ర గాయముల
తో గత 14 వ తేదీన రామకేట ఆసుపత్రియందు చేర్చబడి
గత మంగళవారము సాయంకాలము చనిపోయెను. ఓక్ స్పెక్టరు
చల్లావోరై గారు మరణ కారణ విచారణ జరిపిరి. ఇతడు
మధురాంతకము గ్రామమును బావియంపి నీళ్లు తీచు సమయ
మున బావిలో పడుటచే గాయములు తగిలెనని తెలుపబడెను.
ఇతడు అకస్మిక మరణమునకు పాలాయెనని నిర్ణయించబడెను.

చెన్నపురిలో పాలము ప్రతి

1930 సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేదీవరకు వచ్చిన
మొత్తము
మదరాసు (వెసిడెన్సీలోనున్న ప్రతిగురులలోనికి
(వెసెన్)ని నాలుగురలోనికి (స్పెన్సింగుబిల్లు)ని 1-2-1930
మొదలు 5-9-30 వరకు 400 పాకల విలువగల 845,920 షేళ్లు
వచ్చినవి. 1929-30 మొత్తములకు 5(9,100 షేళ్లు అంతవా
నే నడచడెను. 1929లో 1-2-1929 మొదలు 5-9-1929 వరకును
442,076 షేళ్లువచ్చివి. (వెనులో నొక్క బికివి 153,431
షేళ్లుములు చురలలోనికి వచ్చినవి. 141,323 షేళ్లు స్త్రీ మరులలో
యెలముల తేయబడెను. కరాచీపండ్లయొ బొంబాయినుండి మొ
11,805 షేళ్లు స్త్రీములలో చెన్నపురికి వచ్చినవి.

ఒక స్త్రీ చెంతకు రాగానే
గడియారము లన్నియు
నిలిచిపోవుట

కొందరికి చర్మములోనుండు
రసవాదపదార్థములం ద్వారే క్లి యుండునని
యొక డాక్టరు తెలుపుట
లండను నగరమున ఒక పేటలో నొక దేవాలయమునం
నొక స్త్రీ 'చారుపును'గా నిశచింతపడెను ఆమె యేయిం
టికి వెళ్లినను సరే, ఆమె వెళ్లినగదిలో నుండు గడియారము
లన్నియును వెంటనే నిలిచిపోవునంకను. ఒకానొకా నుండు
గడియారము ఆకస్మికముగా నిలిచిపోయినతో ఆమె ఆ గది
లోని కేవల పామిన వెళ్లినదని స్పష్టముగా చెప్పునవచ్చును.
ఆమె 40 నా ఉదయమున 8-30 గంటలకు పని ప్రారంభించును.
ఆమె చాల శ్రద్ధగా పనిచేయును గాన ఆమెయిన మా కట్టెము
బొంది కలుగుచుండినను ఆమెను పనిలోనుండి తొలగించుటకు
మా కట్టెము లేదు. మా యింటలోనే గాక యిరుగపొయిన
ఇండ్లలోగూడ ఆమె అట్టికి వెళ్లినచో గడియారము లానిపో
వును కి యున్నది మా యింటిపొయిలోనున్న గ్రాండ్ గుప్తాధిక
క్రామశ్రమ ఆమె దానిని కేతితో తాకిననుగూడ ఆగిపోవుట
లేదు. దీని కేసి కారణమో తెలియదు." అని యజమాని ఒక
డాక్టరుతో చెప్పెను. "కొంతమంది మనుష్యుల చర్మములలో
నుండు రసవాదపదార్థములవలన పలువిధము లగు లోపములం
దును నవరత్నములలోనూడ ఇట్టిచూపులు కలుగుచుండును.
చాలమంది స్త్రీలు చూపుముచేరచుటకు ధరించుటవలన ఆ
చూపుముల ప్రకాశము మరింత అధికమగుచుండుట విచిత్రమే."
-ని ఆ డాక్టరు తెలిపెను. (ఆ. బి. పత్రిక.)

రాండులేబిలునభ

బాల్మీ సార్వభౌముడు ప్రారంభించిన నుండులు

అధినివేశనముల మంత్రులుగూడ సాల్గొననుండులు

మొత్తానట్లు, సాంకే ప్రభువుగా ర్లభ్యతవహించిన నుండులు

“బిలున దేశమనందలి అన్ని రాజకీయ పక్షములనాయకులను రాండులేబిలు సభలో పాల్గొనెదరు, అట్లు సాంకే గాగు కొంత కాలమును, రామ్మే మొత్తానట్లు గాగు కొంతకాలమును రాండులేబిలు సభను అధ్యక్షులుగా నుండురు. కన్యకృతి ప్రభువువారి ప్రతినిధులు నలుగురును తిరుగుపక్షమువారి ప్రతినిధులు నలుగురును సభలో పాల్గొందురు. కార్మిక మంత్రి వర్గము వాకే సభలో ప్రాముఖ్యతను వహించెదరు గాని వీరందరు సభలో పాల్గొను నదియును యింకను సరిగా తెలియలేదు. కాని వీరి సంఖ్య నలుగురికంటె హెచ్చుగానే యుండును. యెంతమాత్రమును తక్కువగానుండదు. రాండులేబిలు సభ యేర్పాటులనుగూర్చి బిలున దొరతనమువారు ప్రతి విషయమునందును అనుకూలమున యిండియా ప్రభుత్వమువారితో ఆలోచించుచునే యున్నాడు. అధినివేశముల ప్రతినిధులనుగూడ యీ సభకు పిలువ నుటనా అను విషయమునుగూర్చి బిలున దొరతనమువారు రాజప్రతినిధి నడిగి, రాజప్రతినిధి కొంతమంది భారతీయ ప్రముఖులతో నాలోచించెను. “ఎవరలు హర్షబాగు, మెకెంజీ కింగ్ గార్ల వంటివారిని పిలువవచ్చును. అల్పసంఖ్యాకుల సమస్యనుగూర్చి తమతమ అధినివేశములలోని అనుభవము నుంచి వారు తెలుపగలుగుదురు.” అని భారత వాయువులు తెలియజేసిరి.

రాజప్రతినిధి యావిషయమును బిలున దొరతనమువారికి తెలియజేసెను. జనరలు హర్షబాగు మున్నగు అధినివేశముల మంత్రులు మొదల కొన్ని రోజులవరకైనను రాండులేబిలుసభలో పాల్గొనుట నిశ్చయమని యిప్పుడు తెలియుచున్నది. వీరు పాల్గొనుటకు వీలుగట్టు సామాజ్యపథ ముగిసినచేటనే రాండులేబిలు సభ ప్రారంభింపబడును.

ప్రారంభించిన నుండు బాల్మీ సార్వభౌముడు గూడ రాండులేబిలు సభకు రాగలర్యతెలుపబడెను గాని రాజకీయ సంబంధమున సభలో సార్వభౌముడు పాల్గొనగూడదని ప్రతిపక్షాలు కొందరు భావించుచున్నారు. వెనుక యువరాజు గారు భారతదేశమునకు వచ్చినపుడు అసహాయ వాదులు స్వాగత్యోత్సవములను బహిష్కరించిరి గాన యిప్పుడు సార్వభౌము డివిధులు రాగూడదని యీ ప్రతిపక్షాలు నడుపుచు న్నారు. సార్వభౌముడు యీసభలో పాల్గొనుట అసంభవము కాదు గాని యింకను నిర్ధారణగా తెలియలేదు. అని సిద్ధాంతంబి వార్త వచ్చినది. (హిందూ)

సర్ జాను వైనునుగారుగూడ పాల్గొననుండులు

సర్ శంకరునాయుడుగారుగూడ వెళ్లనుండులు

సర్ బానుమైనుగారు సలహానిచ్చుటకు గాను రాండులేబిలు సభలో పాల్గొనుటకు కనబడుచున్నది. వైనునుగారులు పాల్గొనుట నిజమగు నెడల సర్ శంకరునాయుడుగారుగూడ సిద్ధులై రాజప్రతినిధిని సందర్శించి అక్టోబరు నెల 4 వ తేదీని రాండులేబిలుసభకు బహులదేశిక. నాయకులగుగూడ సలహా నిచ్చుటకే రాండులేబిలు సభలో పాల్గొనెదరు. (మదరాసు మెయిలు.)

ఎస్. సి. కేల్కారుగారినిగూడ ఆహ్వానించుట

కేల్కారుగారు తిరస్కరించుట

భూనా, సెప్టెంబరు 16:—“మీరు (ఎస్. సి. కేల్కారుగారు) రాండులేబిలుసభలో పాల్గొనుటకు సమ్మతించురా? అని బొంబాయి కవర్నురుగారు కేల్కారుగారినుడుగగా నే నా సభకు రాజాలను అని కేల్కారుగారు తెలిపిరిని రూఢిగా తెలియచున్నది. కేల్కారుగారితో రాండులేబిలు సభనుగూర్చి ఆలోచించుటకు డాక్టరు బి. ఎస్. మూంజీగారు భూనా వచ్చిరి. (బొం. క్రా.)

అఖిలభారత వర్ణాశ్రమధర్మ నభాప్రతినిధ్యము

ఈ సభయొక్క కార్యక్రమార్థాక సంఘము X త 15-వ తేదీన సమావేశమయి తమ సభ్యతరఫున రాండులేబిలు సమావేశమునకు ప్రతినిధులుగా బోవుటకు యీ కిందినాయకుల పేర్లను నూచించిరి:—

ప్రముఖులు ఎం. కే. ఆచార్య, రాజాబహదూరు జి. కృష్ణమూచార్య, కాశీ కృష్ణాచార్య, యు. పి. కృష్ణమూచార్య, బాబు నరేంద్రనాథ సేక్, శ్రీ స్వామి దయానందజీ, హిరణ్మయి, జి. నానవతిగార్లు.

మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల కర్తవ్యము

సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారి సూచనలు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 16:—(1) జిన్నా, సర్ మహమ్మదుజహీ, సర్ యిబ్రహీం, రహింతులా గార్లు ముస్లింనిరూడ నాయకులుగా పాల్గొను చేయవలెను. ఈ ముస్లింలను నాయకత్వమువరకు పోటీకలుగగూడదు. అసభలో మహమ్మదీయుల అభిప్రాయములను ప్రకటించుట ఆ గాఖానుగారి నే నియమింపవలెను.

(2) హిందువులసంఖ్య అధికము గాన వారితో సమాధానపడగూడదు

(3) అటుల సమాధానపడినచో బ్రిటిషువారి సానుభూతిని మహమ్మదీయులు పొగొట్టుకొందురు.

(4) హిందువుల స్నేహముకంటె బ్రిటిషువారి సానుభూతియే మహమ్మదీయుల కధిక ప్రయోజనకరము

(5) (అ) మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములుండవలెను. (ఆ) బెంగాలు పంజాబు రాష్ట్రములలో తప్ప తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములలోను ఇప్పుడున్న మహమ్మదీయ ప్రతినిధులసంఖ్య నెంతమాత్రమును తగ్గింప గూడదు. (ఇ) బెంగాలు పంజాబు రాష్ట్రముల మహమ్మదీయుల జనసంఖ్యను బట్టి ప్రతినిధుల సంఖ్య నిర్ణయింపవలెను. (ఈ) ప్రభుత్వోద్యోగులలో మహమ్మదీయులను హెచ్చుమందిని నియమించుటకు తగిన నిబంధనలు చేయబడవలెను అని ముందుగా మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు హిందువులకు అంత్యలేఖను వ్రాయవలెను.

(6) హిందువు శివరతులకు సమ్మతించినచో, మహమ్మదీయులు బ్రిటిషువారిసహాయముపైనే ఆధారపడవలెను.

(7) మొదట ఈ వరములు స్థిరపడినచే గాని యే స్వరాజ్యవిధానమునుగూర్చియు చర్చింప వీలులేదని నిష్కర్షగా తెలుపవలెను.

సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు మహమ్మదీయుల కందరికిని వ్రాయుచున్న రసిలాహాతు డిల్లీమున్నగు జట్టాములనుండి వచ్చిన వార్తలను తెలియుచున్నది. (హిందు)

కలకత్తాలో అమృతబజారు కత్రికా

కార్యాలయమును సోదాచేయుట

జత్రీద్ర స్మారకదినోత్సవమునుగూర్చినవార్తలు పత్రికలో ప్రకటింపబడినందులకే సోదాచేయుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—జత్రీద్రదాసుగారి ప్రభుమృత్యువార్త కోత్సవమునుగూర్చి సంకరాష్ట్ర విశ్వాధిపంఘాధ్యక్షుడు పంపిరిపోర్టు యీనెల 14 వ తేదీ ఆదివారమునాడు వెలువడిన అమృతబజారుపత్రికలో ప్రకటింపబడినందుకనే పోలీసువారు నేడు సాయంత్రము అమృతబజారుపత్రికా కార్యాలయమును సోదాచేసి ఆరిపోర్టు ప్రతిని తీసుకొనిపోయిరి. (ప్రీ. పే.)

హుల్లీ

గ్రామపట్టెట్లు 90 మంది రాజీనామా నిచ్చిరి హుల్లీ, సెప్టెంబరు 18:—శ్రీ లాలాకా శిధాపూరు లాలాకాలలో 90 మంది గ్రామపట్టెట్లు రాజీనామా నిచ్చిరి. వారి రాజీనామాలను ఉపసంహరించు కొనవలసినదిగా ముఖ్యు దాదలు పట్టెట్లను కోరుచున్నారు. (ప్రీ. పే.)

బొంబాయి భారతవర్తక సంఘము

భారతశాసనసభకు ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనకుండుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—బొంబాయి భారతవర్తక సంఘమువారు భారతశాసనసభకు ఈవర్తకమును ప్రతినిధిని ఎన్నుకోలేదు. నామినేషనుల పంపులేడ నేటితో ముగియును. రాజప్రతినిధి ఈసానునకు ఒకరిని నామినేషను చేయుదుకేమా మాదవలసియున్నది.

వదలుకొనుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—పీస్ గూడ్సు మర్చెంటు సంఘపు అధ్యక్షులకు భారతీయరాష్ట్ర గారు నిర్బంధ విభాసము పట్టు తమఆక్షేపణ తెలుపుచు రావుసాహెబు బిగదమును త్యజించిరి. (ప్రీ. పే.)

జాతీయపతాకము తీసి వేయబడుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—సతారా జిల్లాలో మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు ననుసరించి కెరాడు గ్రామమున పోలీసు వారు జాతీయపతాకమును తీసివైచి జాతీయపతాకమును ఖద్దరు బోవీలును కాట్టివైచిరి. ఖద్దరును కాట్టిటకు అడ్డగించినందుకు కాశీనాథ దేశముఖు గారు మరి 15 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. పే.)

వికేటింగు అక్రమమా?

భానా సెషచుజ్జిగారు కాదనుట

మోకోర్టువారి ఆర్డరులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:—ఇదివరలో మర్చాంటేజిస్ట్రేటు గారు లక్కుజేతును నోక వృద్ధులాలికి (ఈమె బతుకు దీక్ష త్యాగి గారి మాతుకు) పికెటింగు అర్జీ నెన్ను ప్రకారము నాలుగునెలలు కలిపికి విధించియుండిరి. ఇందుపై భానా సెషచుజ్జిగారు కల్లుదుకాణముల పికెటింగు కావనవిరుద్ధము కాదని వాదించుచు ఈ శిక్ష యన్యాయమని మోకోర్టువారికి తెలియబడింది. “ప్రజలలో త్రోగును తేవడం జేయవలెను నాశనమునో నిస్వార్థముగా పనిచేయువా రెన్నైన సరే సాగు పంపాగ ప్రచారముగా గౌరవింపబడుచున్నాడు. జనసాహస్యము యొక్క యోగజ్ఞేయములకు సంబంధించిన యిట్టి కార్యవిధానము నిరత్యాసాపదకపరయునని అర్జీ నెన్ను చెప్పుటలేదు. దురదృష్టవశమున కాపనోల్లంఘనముతో పికెటింగు కార్యక్రమమునకు సంబంధము కల్పింపబడినది. అసలు కాపనోల్లంఘనము అసర్థవాయకమే కాని అంతమాత్రము చేతనే ఇది రెండును ఒక్కటికావు. న్యాయాధికారులు ప్రకాశముగా నాలోచించి యీరెంటికిని గలభేదము కనిపెట్టి యీల యీరెంటిని విడదీయరాదో తెలియజేయును.” అని యీసంసర్గమున సెషచుజ్జిగారు తెరాసంజానాగా రభిప్రాయపడిరి. దీనినిగూర్చి మోకోర్టులో జడ్జిస్ట్రేట్, మడగోకర్ గార్లు పరిశీలించి సదకు శిక్ష నెండుకు రద్దుపరచరాదో తెలియజేయవలసినదని భానాజిల్లా గారికిక ఆర్డరు పంపిరి. ఈలోపుగా రామిడుపై నామెను విడుదల చేయవలయుననికూడ వా రార్జరు చేసిరి. (ఆ. కే. పే.)

బొంబాయిలో పోలీసు సోదాలు

ఇద్దరు అమెరికన్ల బసలలోగూడ సోదాలు జరిగినవి బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:—వేడుదయం ఒకేసారిగా బొంబాయిలో పెక్కుచోట్ల పోలీసు సోదాలు జరిగినవి. దేశంబా రమునకై వచ్చిన యిద్దరు అమెరికన్ల బసలుగూడ సోదాచూడబడినవి. యక. డల్లియం. క్విట్ గారి బస (మలబార్ హిల్) గిడ్డికంగార్ కార్మికసంఘ కార్యాలయము (పేలేట్) శ్రీయంత దేశ్పాండేగారి బస (దాదర్) మునిసిపల్ పనివాండ్ర సంఘ పుకార్యాలయము (ఫోర్స్ కోడ్డు) జంబేకర్ గారి బస (దాదర్) తరుణింగార్ సంఘకార్యాలయము (లాల్ బాగ్) లనుండియు, శ్రీమతి సరోజినీదేవి చెల్లెండ్రుల శ్రీమతి మృతాలినీవల్లంపాధ్యాయ నందిమార్ పతిగార్ల బసలనుండియు చాల కాశితలులను పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. ఒక్కొక్కచోట రెండుగుంటలనేపుగూడ సోదాలు జరిగినవి. పోలీసు వారు స్వాధీనపరచుకొన్న యీ కాశితలులలో అర్జీ నెన్నును ఖండించుచు వ్రాయబడిన వగైక మున్నవి. ఇవికాక ఎన్నియో పుస్తకములగుడ పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. (ప్రీ. పే.)

గాంధీటోపీ ధరించినందుకు చెబ్బలు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:—ఒక సార్వీ పెద్దగునిషి గాంధీటోపీధరించి బోరకల్లోకొడుమిదగ బోవుమండగా వెస్ట్ ఎండ్ వాచింగంపెనీ దగ్గరకు వచ్చునట్టి కొక యూరపియన్ సార్లంటు అతనిని కొట్టెను. ఇదిచూచుచుండిన మరయొక సార్వీ పెద్దగునిషి అట్లుచేయుట తగదని చెప్పగా ఆసార్లంటు అతనిని గూడకొట్టెను; సార్లంటుపై కంప్లయంటు దాఖలు చేయబడినదని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. పే.)

బొంబాయిలోని మదరాసు క్లాబు మరెప్పట్లు

సంఘమువారి లేఖ

చెన్నపురిలో బకింగుహము, కర్నాటకములుల వారికిని, బెంగళూరులోని పులెన్సు క్లాబును

సిల్క్ మిల్లులవారికి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:—మీ మిల్లుల స్వదేశీ మిల్లులే అని కాంగ్రెసు నిర్ణయించుకొనకుండు లేక మీ మిల్లులలో మేము బట్టుకు కొనవచ్చునని కాంగ్రెసువారు రనుమరించు వరకును మా స్వస్థముగాని సభ్యుల తరఫును మీ మిల్లులలోని బట్టు కొనవూడదు. కంట్రాక్టుగూడ చేయగూడదు అని మా సంఘమువారి సభలో యిట్టింటి తీర్మానింపబడినది. కాన మీకి సంగతిని మేము తెలియజేసితిమి. అట్లు జరిగినచేగాని మే మెవ్వరమున సభలము కర్నాటకముగూడ చేయకలము. అని యీ సంఘమువారు మా మిల్లులవారికి వ్రాసిరి. (ప్రీ. పే.)

(1) (2)

హిందూదేశము: బయండు విధానము

బ్రిటన్ మహారాజగారు నానారాష్ట్ర సంఘమునందు హిందూదేశ దృక్పథము గూర్చి తెలిపిన యంశము తెలుసుకొనుచు, బయండు విధానముగూర్చి మాత్రము సరియగు విమర్శనము గావించిరి. బయండు విధానము, యూరపియను దేశములమధ్య ఆర్థిక సహకారమును కొరుచున్నది. ఈవిషయమై ఇతరులకు తగాదా యుండదు. ఐకమత్య మేనిధముగ చేకూరినరు మేలే. కాని, నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఇట్టి ఏర్పాటుకు చేయూత నొసగుటవలన చిక్కులు చాల గలుగవచ్చును. యూరపియను దేశములన్నియు, తమలోలో మున్నెవ్వచ్చావ్యాపారమును సాగించుకొనుచు, యూరపునకు వెలుపలి దేశముల సరకులపై సుంకములను విధింపవలయునని బయండుగారి తలంపు. నానారాష్ట్రసంఘమునందు యూరపుకు వెలుపలి దేశములు గూడ సభ్యత్వము వహించుచున్నవి. హిందూదేశ మందులో నొక్కటి. బ్రిటన్ మహారాజగారు చెలిపినట్లు, నానారాష్ట్రసంఘము యూరపియను జాతుల సంఘమును పేరు ఇదివరకే గాంచెను. తదితర దేశములవారి కిందు నామమాత్ర మగు స్థానము కల దనియు, ముఖ్యవిషయములలో యూరపియను జాతు లెటుల తలచిన నటుల జరుగుననియు ప్రతీతి గలదు. ఇందుకు తోడుగ బయండుగారి యూరపియను విధానమును నానారాష్ట్ర సంఘము ఆమోదించునెడల తదితర దేశముల వారి స్థానమునకు భంగము కలుగును.

ఆసియాఖండమునందలి దేశములును, దక్షిణ అమెరికాలోని దేశములును, నానారాష్ట్రసంఘము నందు సభ్యరాండ్రుగ నున్నవి. బయండుగారి విధానము కొనసాగునెడల, వీనికిని యూరపియను దేశములకును మధ్య ప్రాతికూల్య ముదయించుట సహజము. నానారాష్ట్ర సంఘాభ్యుదయమున కిట్టిసిద్ధి వాంఛనియము గానెందు. నానారాష్ట్రసంఘము ప్రపంచమున కంతకును వర్ధిల్లును గాని, ఒక్క యూరపుఖండమునకు మాత్రమే కాదని, బ్రిటన్ మహారాజగారు తెలియజెప్పిరి. తమ ఆర్థికస్థితిని నానారాష్ట్రసంఘముద్వారా యూరపియనుజాతులు చక్కబఱచికొని, ఇతర దేశములకు నష్టము గలిగించెద రనభావము ప్రజలుట పాడిగాదని గూడ, మహారాజగారు మందలించిరి. బయండుగారి ఏర్పాటును, నానారాష్ట్రసంఘమునందలి యూరపియను సభ్యులు మంచుగ విచారించి, నిమ్మట తదితర సభ్యులతో యోచించి, ఒడంబడిక నేర్పాటు జేయవలయు

నని, సూచింపబడెను. ఇట్టిసూచనలవలన, విశేష ప్రయోజన ముండదు. తమకు బాత్తుగ నంబుధము లేని ఏర్పాటువిషయమై, యూరపియనేతరజాతులు జోక్యము కలిగించుకొనబోవు. ఇందువలన ఆసియాకు వేరొక నానారాష్ట్రసంఘ ముండవలయు ననుభావము ప్రబలవచ్చును. ఇంతియగాక, బయండు గారివిధానము అమెరికాకు వర్తింపజాలదు.

అమెరికాలో ఆర్థికపు ఏర్పాటు జరుగనంత వరకు యూరపుస్థితి చక్కబడజాలదు. అమెరికా సరకులపై యూరపియను జాతు లన్నియు గలపి సుంకములను విధించుచో, అమెరికా ప్రతీకారము నలునకిమానదు. అప్పుడు అనవసరసంఘర్షణము గలుగును. ఇంతియ గాక, ఇంగ్లండుకు గల వలన రాజ్యములును, ఇతరరాజ్యములును, విశేషముగ యూరపునకు వెలుపలనే యున్నవి. ఇంగ్లండు తన సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరభాగములతో పరస్పరపు ఒడంబడికల గావించుకొనదలచినపుడు, బయండు గారి ఏర్పాటుకు బద్ధముగ నుండుట కెటుల సాధ్యమగును? అధినివేశరాజ్యముల సరకులపై ఇంగ్లండు సుంకములను విధింపనొల్లదు. ప్రాన్సుకు గల రాజ్యములుగూడ, యూరపునకు వెలుపలనేయున్నవి. వీని తేమమునకు భిన్నముగ, ప్రాన్సు ఒడంబడికల నెటుల జేసికొనగలుగును? ఈవిషయముల నన్నిటిని, నానారాష్ట్రసంఘము చర్చించు నని చెప్పవచ్చును. కాని, ఎంతదూరము చర్చించినను, చిక్కులను దాటుమార్గము గనుపింపదు. నానారాష్ట్రసంఘమునకును, యూరపియను జాతులప్రత్యేకపు ఏర్పాటులకును పొత్తు గుదురదు. యూరపు ఖండమునంత దయినను, అన్ని దేశములను బయండు విధానమునందు జేర్చుకొనుట లేదు. తుర్కీ, రష్యా లను చేర్చుకొనుటకు బయండుగా రంగీకరించుట లేదు. ఇట్టి నిషేధముబట్టి, కొన్ని యూరపియను జాతులకు మాత్రమే బయండుగారి ఏర్పాటు వర్తించునని విదిత మగును. బయండుగారి ఏర్పాటుకు సంబంధించిన సాధకబాధకము లెటులున్నను, హిందూదేశమునకు దీనివలన ఎక్కువనష్టము గలుగుట సహజము. కాని, నానారాష్ట్రసంఘసభ వారు హిందూదేశపు టిబ్బందులను సావధానముగ విచారించి, హిందూదేశము నిట్టి ఏర్పాటు నుండి మినహాయించెదరని తోషదు.

రౌండుటేబిలు సమావేశము

రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు సైమను గారు సలహాదారుగ నియమింపబడెద రనియు, సెంట్రలు కమిటీ అధ్యక్షు లగు నర్ శంకరనాయుడు గారుగూడ మరియొక సలహాదారుగ నుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, ఈవిషయమై వీరు రాజప్రతినిధిగారితో సంప్రతించిరనియు, అందుకు అంగీకార మొనగబడుచో, నాయరుగారు గూడ ఇంగ్లండుకు వెడలెద రనియు, మద్రాసు మొయిలు పత్రిక చెలుపుచున్నది. కాని, సైమనుగారి కొనగెడి సాకర్యమును, శంకరనాయుడుగారి కొనగెదరని తలంపవిలుండదు. కాంగ్రెసుప్రతినిధులు లేకుండుటచే, రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు, సైమను కమిషను రిపోర్టు ముఖ్యస్థాన మాక్రమించుట సహజము. సైమనుగారు సలహాదారుగనుండి తమ రిపో

ర్టును సమర్థింప గడంగెదరు. సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టు కిట్టిస్తానము చేకూరు ననునాశ గనుపింపదు. ఇంగ్లండులో నున్నరీతిని బాధ్యతతోగూడిన పరిపాలనము హిందూదేశమునకు బనికిరాదను సిద్ధాంతమును సైమనుకమిషనువారు ప్రతిపాదించిరి. వీరి వాక్యములనే చిలుకపలుకులుగ చెలుపుట పలువురు బ్రిటీషుముఖ్యుల కాచారమయినది. ఇంతకాలము నుండియు భారతీయులు బ్రిటీషు న్యపరిపాలనావిధానమునందు సుశిక్షితులుగ గావించబడెద రని సూచింపబడుచుండెను. ఇప్పుడు సైమనుకమిషనువారు ఇట్టివిధానమే హిందూదేశమునకు బనికిరాదని చెప్పచు, ఛెడరలేవిధాన మనుపేర న్యపరిపాలనము లభింపకుండుట కెన్నియాలంకములనో సూచించిరి. స్పెండరుగారు “న్యూస్ కానికలు” పత్రికకు వ్రాయుచు, బ్రిటీషువా రూహించురీతిని బాధ్యతగల పరిపాలనము హిందూదేశమునకు బనికిరాదని తెలుపుచున్నారు. అయిన నేమి పనికివచ్చునో తెలియదు. క్రొత్తమాదిరిని, సైమనుకమిషనువారు కనిపెట్టి ప్రచురించిరి. హిందూదేశమున కేనిధమగు పరిపాలనము గావలయునో, వీరు దానిని తయారుజేసిరి గాబోలు. సైమనుగారిని సలహాదారుగ జేర్చుచో, తమ విధానము నితరసభ్యులకు బోధించుటకు వీరు పూనుకొనెదరు. కాని వీరిసంబోధనము భారతీయులలో నేమాత్రము విశ్వాసము బుట్టించుట లేదు. వారు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని మాత్రమే గోరుచున్నారు. “రౌండుటేబిలు” పత్రిక చెలిపినట్లు, ఈ విషయమై ఆలస్యము జరిగినకొలదియు, పరిస్థితులు విషమమగుట దప్ప వేరులాభము గలుగదు. మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికావిలేఖకుడు, పదిసంవత్సరముల కాలనిర్ణయమును సూచించి, ఆ పిమ్మట హిందూదేశము గోరునెడల పూర్తిబాధ్యత నొనగవచ్చునని సూచించిరి. ఈరీతిని కాలయాపన నలుపుటవలన, సమాధానావకాశమును కోల్పోవుట దప్ప వేరు ప్రయోజనము గలుగజాలదు. ఇంకను అంతరముల నేర్పరచుకొలదియు, ప్రజలలో నిరాశ పెరుగుచుండును. ఈ సంగతి యటుండ, రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు ఇంపీరియల్ సమావేశప్రతినిధులు గూడ హాజరయ్యెద రని తెలియుచున్నది. వీరిరాకవలన లాభముకన్న నష్ట మధికముగ నుండును. ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు వలనరాజ్యములకును, ఇంగ్లండుకును మధ్య వాణిజ్యపు ఒడంబడికలు జరుగుచుండునని యూహింపబడుచున్నది. ఇవి, పరస్పరాభిమానముతో వెలయుచుండును. ఇట్టి ఒడంబడికలను హిందూదేశముతరపున గూడ రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు అంగీకరింపజేయుచో, కలిగెడినష్ట మధికము. హిందూదేశమునకు రాజకీయస్వాతంత్ర్య మొనంగకుండ, సామ్రాజ్యపు బరువులను మాత్రము మీదబడవైచుట పాడిగాదు. అధినివేశరాజ్యములకుండు స్వేచ్ఛ, హిందూదేశమునకు గూడ వేకూరుచో, ఆపిమ్మట సామ్రాజ్యపు బాధ్యతలను గూర్చి యోచింపవచ్చును. రౌండుటేబిలు సమావేశము ఇట్టి స్వేచ్ఛ నొసగునను ఆశ గనుపింపదు. అట్టి తరి, ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు హాజరగు అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులకు, ఈ సమావేశమునందు ప్రవేశ మిచ్చుట హానికరమే యగును. ఇట్టికారణ

ముల నన్నిటిని యోచించియే, సమావేశమున కాహ్వానింపబడిన ది వా ను చమనులాల్ గారు, ఆహ్వానమును నిరాకరించిరి. ఇంకను ఎందరు నిరాకరించెదరో ముందుగాని తెలియదు. పలుకుబడిగల నాయకులకు ఈసమావేశమునందు స్థానము లేకుండ జేయుటచే, దీనివలన ఇంగ్లండుకుగాని ఇండియాకు గాని, ఎంచదగిన మేలుగలుగునని తోపడు.

మద్యపురాబడి

వివిధరాష్ట్రములలో మద్యపురాబడి తగ్గుచున్నటుల వార్తలు దెలుపుచున్నది. ఈరాబడి తగ్గుటవలన, ప్రభుత్వాదాయమునకు కొరతగలుగుట సహజమయినను, మద్యపానదుర్భాసము తగ్గుచున్నదనుట కిది నిదర్శనము. ఇంతియగాక, మద్యము క్రింద ఖర్చుపెట్టెడి సొమ్ము, ప్రజలయొద్దనే నిలువ యుండుటచే, ఇయ్యది దేశమునకు నిజమగునష్టము గాజాలదు. మద్యపురాబడిని కోల్పోవుటకు వివిధ రాష్ట్రప్రభుత్వములు సంసిద్ధత జూపినగాని, మద్యపాన నిషేధాశయము కొనసాగజాలను. మద్యపాన నిషేధము వ్యాపించిన అమెరికాలో, మద్యపురాబడిని కోల్పోవుటకు ప్రభుత్వము సంసిద్ధత జూపెను. ఈ కొరతను పెంటనే భర్తీజేయవలయు ననిన, కానినని, మద్యపానదురాచారము తగ్గినకొలదియు, ప్రజలసంపద వృద్ధియగును. నేరములసంఖ్య తగ్గును. తద్వారా ప్రభుత్వసంపదయు పెరుగును. దీనికి కొంతకాలము పట్టినను, తుద కెట్టి నష్టము వాటిల్లజాలదు. ఈవిషయ మటుండ, ప్రజలు దురాచారదురులై వెతలపాలు గాకుండుట, రాబడి కన్న చాల ముఖ్యమయినది. అమెరికాలో నిషేధమా చరణలోనికి వచ్చిన పిమ్మట, నష్టము త్వరలో భర్తీయగుటయగాక దేశసంపద పెరిగెను. దానితో ప్రభుత్వపు రాబడిగూడ పెరిగెను. ఇట్టి పరిణామమే హిందూదేశమున గూడ జరుగక మానదు. అందుచే ప్రస్తుతము తగ్గిపోయిన రాబడిని మరల ఎచ్చుపన్నులమూలమున రాబట్ట నెంచుట పాడిగాజాలదు. ఇతర ఖర్చులను తగ్గించిన తగ్గింపవచ్చును గాని, యాట్టి మార్గము ననుసరించి లాభ ముండదు. తంగదేశమునందు మద్యముపై నెక్కుడు పన్ను విధించి రాబడిలో గలిగిన నష్టమును భర్తీజేయుటకు పూనికొనటలుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మద్యపు ఖరీదును పెంచుటవలన, మద్యపు వాడుక తగ్గు నను ప్రాతసిద్ధాంతము నిరాధారమని చాలకాలము క్రిందటనే విదితమయ్యెను. మద్యము త్రావుట కలవాటుపడినవా రెంత ఖరీదయినను, దానిని వాడకమానరు. ఇందువలన, ప్రజల దుష్ఫితి పెగుట దప్ప, వేరు ఫలితము గలుగజోదు.

ఇంగ్లండు : నిరుద్యోగము

ఇంగ్లండులో నిరుద్యోగులసంఖ్య 21,00,000 ను మించినటుల దెలియుచున్నది. నిరుద్యోగమును మాన్పు టెటులని, బిబరలుపక్షనాయకులును, లేబరు ప్రభుత్వమువారును కలసి సంప్రతించుచున్నారు. కన్సర్వేటివు లిందు జోక్యము పుచ్చుకొనుటలేదు. వీరు పరిశ్రమల రక్షణగూర్చి పట్టుదల జూపుటచే, లేబరు ప్రభుత్వమువారికిని, వీరికిని పొత్తు కుదురలేదు. రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమున, నిరుద్యోగమును బావుటకు సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానము

నకు సంబంధించిన ఏర్పాటులను ఆమోదింపజేయవలయు నని, కన్సర్వేటివులు తలపెట్టియున్నారు. వలసరాజ్యములవారు తమబాగును తాము ముందు జూచుకొను చున్నటుల, వారు తలపెట్టిన ఏర్పాటుల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంగ్లండులోని నిరుద్యోగమును బావుటకు వీరెంత వరకు తోడ్పడెదరో తెలియదు. కన్సర్వేటివు పరిపాలనమునందు మిక్కుటమయిన నిరుద్యోగుల సంఖ్య, లేబరుపరిపాలన కాలమునందు మరింత యధికమయ్యెను. లేబరుప్రభుత్వమువారు నిరుద్యోగమును బావుటకు తామిదివరకు దెలుపుచుండిన సిద్ధాంతముల నాచరణలోనికి బెట్టుటకు వెనుదీయుచున్నారు. ఇతరపక్షములవారి ప్రాతికూల్యమునకు వెంటచున్నారు. ఇందువలన లేబరుపక్షమునందలి నభ్యులకు కొందరకు అసంతృప్తిగూడ ప్రబలమయినది. లేబరు ప్రభుత్వమువారి సమయమున నిరుద్యోగమును బావుట కెట్టి ప్రయత్నముల నలిపెదరో బయ్యుడలేదు. ఇంపీరియల్ సమావేశము ముగిసినపిమ్మట నయినను, ఈవిషయము తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడునను నాశ గనుపింపదు.

అధ్యక్షనిర్ణయము

మద్రాసు కార్పరేషనులో సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిన బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కార తీర్మానముపై, అధ్యక్షులు గావించిన నిర్ణయము, సమంజసముగ దోపదు. కార్పరేషనువారికి గల స్వేచ్ఛను అధ్యక్షనిర్ణయము తొలగించుచున్నది. కార్పరేషనువారు చేసిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు పిమ్మట నిరాకరించిన నిరాకరింపవచ్చును. అది వేరు విషయము. కాని, కార్పరేషను కొన్నిరకముల వస్తువులనే యుపయోగింపవలయు నని ఏల తీర్మానింపగూడదో తెలియదు. స్థానికస్వపరిపాలన సంఘముల కీ మాత్రము స్వాతంత్ర్యము లేనిచో, వీని ప్రయోజనమే ముందునో? ఇట్టివిషయములను చర్చింపగూడదని, చట్టమునందెక్కడను నిషేధము గనుపింపదు. ఈ సందర్భములలో తీర్మానము అక్రమమని నిర్ణయించుటకు నబు గానరాదు. అయినను కార్పరేషనువారిందుకు సంబంధించిన తీర్మానమును దేనిని గావించినను, పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట సహజము. కొంతకాలముక్రిందట స్థానిక సంఘములపట్ల వెలువడిన యుత్తరువుబట్టి యీ సంగతి నూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువుతో నిమిత్తములేకుండ, అధ్యక్షులే నిషేధపు టుత్తరువును ముందుగ గావించిరి. ఇది తాత్కాలికపు టిబ్బందిని తీర్చుట కుపయోగపడినను, కార్పరేషనుసంస్థకు గల స్వేచ్ఛను నిరోధించుట సహజము.

ఇండియా ప్రభుత్వము : దేశస్థితి

దేశస్థితిగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పంపెడి వార్తలు రిపోర్టులో, ఎన్నికల బహిష్కారమువిషయమున గలిగిన విషయము స్థలములబట్టి భేదించె ననియు, గుజరాతులో మహమ్మదీయేతర స్థానముల విషయమున బహిష్కార మధిక విషయము గాంచె ననియు, సూచింపబడెను. చెక్కప్రదేశములలో నీవిషయమై ప్రచార మనలే జరుగలేదు. అయినను, వోటరులు ఎన్నికల పట్ల జూపిన

కాశీ నాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కాశీ నాథుని వానమి
నేటికి 151 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

విముఖిత దాదాపుగ నన్నిరాష్ట్రములలో ప్రబలముగ నుండెను. కొలదిమందిమాత్రమే వోటుజేసి యుండిరి. ఇందు కేమి కారణము గలదని యోచించినచో, ప్రస్తుతసంస్కరణములపట్ల ప్రబలి న విముఖితయు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిపట్ల గల అభిలాషయు ముఖ్యకారణములని చెప్పవచ్చును. దేశమందంతటను ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలు, ప్రజలవైఖరిని వ్యక్తపరచుటకు తోడ్పడెను. స్వరాజ్య ప్రదానమువలనగాని, ప్రజలలో ప్రబలిన అసంతృప్తి దొలగదని, పాలకులు గ్రహించి అందుకు బానుకొనుట శ్రేయస్కర మగును.

దక్షిణాఫ్రికామంత్రి మొలె

దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి గ్రాబ్బెల్ గారు, తూర్పు ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమవలె శ్వేతాభిమానమును జూపుట లేదని, నిరసించిరి. తెల్ల వారే రాజ్యముచేయవలయుననెడి దక్షిణాఫ్రికావారి యుద్దేశ్యమున కిది భంగము కలిగించుచున్నదట. దక్షిణాఫ్రికాలో తా మవలంబించుచున్న పద్ధతినే ఇతరభాగములలోగూడ నవలంబింపవలయు నని, అక్కడి తెల్లవారు గోరుచున్నారుట. ఆఫ్రికాలో నెక్కడను నల్లవారలకు తెల్లవారలతో సమానముగ హక్కుండగూడదని గ్రాబ్బెల్ మంత్రిగారు గర్జించిరి. నల్లవారిని తెల్లవారిని గూడ పూర్తిగ వేరుజేసినగాని, లాభము లేదని చెప్పిరి. తూర్పుఆఫ్రికాలో నయినను, శ్వేతప్రాముఖ్యమే విశేషముగ నున్నపుడు, వీరింత గగ్గోలుపెట్టుటకు కఠంబెద్దయో తెలియదు. నల్లవారిపట్ల తూర్పు ఆఫ్రికాలో వాపేడి ద్వేషము వీరికి ననిబోలేదు గాబోలు!

విచారణసంఘ నిషేధము

అహమ్మదాబాదు సుజస్త్రిటు ఉత్తరువు
అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 17:—రెండవ రాంపూరు విచారణసంఘసభ్యులపై జిల్లా సుజస్త్రిటుగారు నిషేధపు టుత్తరువును జారీచేసిరి. రెండు నెలలవరకు సభ్యు లెవ్వరును విచారణ చేయరాదనియు ఆట్టివిచారణలన పోలీసు వారికి కోపము కలిగించుననియు, ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగుననియు, తెలియజేయబడెను. రాంపూరులో పోలీసువారి అత్యాచారములగూర్చి విచారించ కాంగ్రెసువారి దివంగ కొక సంఘమును నియమించి యుండిరి. అందుల సభ్యులందరిని అరెస్టుచేయుటచే, రెండవసంఘమును నియమించిరి. శ్రేష్టతయం 11 గంటలకు యిరువురు సభ్యులు రావచ్చును. (ప్రీ. ప్రే.)

గురుదత్తసింగుగారు

జామీనుపై విడుదలయగుట
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—బాబా గురుదత్త సింగుగారు హద్దాలు ఆల్లరిసంగిర్చుముగ నిన్నను నిక విడుదలపడినవాడు అటలు జేయుటచే జామీనుపై విడుదలయెయ్యబడి

(సత్యము)

విదేశవార్తలు

మంత్రివర్గసభలు

పనిలేనివారి సమస్య నాలోచించుట

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—మంత్రివర్గసభలు శ్రీశ్రీ యువ యము మామూలపర్యాయములు జరిగెను. ప్రధానామాత్యుడు ఆధ్యక్షత వహించెను. విదేశాంగమంత్రి హెండర్సన్ గారు జనీ వాలో నుండుటచే సభను రాలేదు. పనిలేనివారి సమస్య మరి తర మఖ్యులయినవారు చర్చించెదరట.

యుద్ధ ఋణము

ఆస్ట్రేలియా బ్రిటను కీమవలసిన ఋణము

నిచ్చితిరును

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—బ్రిటనుకీమవలసిన యుద్ధ ఋణమును ఇంగ్లండుకునేదని బుట్టింపవలయును అత్యంతము ముఖ్యము ఆస్ట్రేలియాకు ఇచ్చకపోవడము తలంపె న్నట్టిది లేదనియు ఈ విషయము నిదివరకే ఆస్ట్రేలియా హై కమిషనరు చెలువుచున్నాడు.

నిరుద్యోగసమస్యపరిశీలనము

ప్రధానమంత్రియు, లాయిడ్ బార్జిగారును గలసి

సంప్రతింతుట

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—నిరుద్యోగ సమస్యను పరి మ్మరించుటలో పనివాండ్రకు యిండ్లను గట్టిచుట్ట యెంత మట్టు కుపకరించునో పరిశీలించుటకై లార్డు ప్రీసీసీఆరు బెర్నాన్ హృదయగూడును, ఆరోగ్యమంత్రి యగు గ్రీన్ వుడ్ గారును, ప్రభుత్వ నిపుణులతో సహా, లిబరల్ పక్షనా యగుల లాయిడ్ బార్జిగారితో శేడు ప్రభుత్వ భవనములో సంప్రతించిరి. ప్రధానమంత్రిగారును, లాయిడ్ బార్జిగారును నిరుద్యోగసమస్యనుగూర్చి చర్చ జరుపుటకై రేపటిదినియు తిరుగా సమావేశమును జరిపెదరు.

దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి

శ్వేతపాబల్యవశ్యకత

(రూటరు)

ప్రిటోరియా, నెప్టెంబరు 17:—కాంగ్రెస్ జాతీయ పక్షసభలో మాట్లాడుచు తూర్పు ఆఫ్రికాలో దేశీయులపట్ల సామ్రాజ్యప్రభుత్వముచే రవలంబించెడి విధానము ప్రత్యక్షముగ దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి సామ్రాజ్యధికారమునకు నిరుద్ధముగ నున్నదని గ్రాబ్బునమంత్రి చెలిచుకొనెను. దక్షిణాఫ్రికాలో నున్న యూరపీయను ప్రజలు తమ ప్రభుత్వవిధానమును ఇత రులు గౌరవించునట్లు కోడ నొప్పును కల్గియున్నారనిరి. ఆఫ్రికాలో ఏ బ్రిటిషురాష్ట్రమునందును దేశీయులకు యూ రపీయనులకంటె ఎక్కువ సౌకర్యములకు జూపరాదనిరి. నల్ల వారిని తెల్లవారిని పూర్తిగ విడదీసి కేర్యేయగ నుంచిననే విముక్తిగలుగుననిరి.

జర్మను ప్రభుత్వము

బ్రూనెటు మంత్రివర్గమే సాగును

(రూటరు)

బెర్లిన్, నెప్టెంబరు 16:—బ్రూనెటు మంత్రివర్గమే పాలించుటకు ఏర్పాటుగా తీర్మానించి అధిక సాంఘిక సమ స్థల కార్యక్రమమునుగూర్చి ఆలోచించిరి. అక్టోబరు 18 తేదీని శ్రొత్త రివిస్టానుసభ గూడునపు డింపయములనుగూర్చి బిల్లు లను ప్రకటించెదరట.

బ్రిటిషువారి సాతనవిమూన

నిర్మాణము

నలువదిమందికి స్థల మును విమానము

నిర్మింపబడుట

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—ఇదివరలో నిర్మింపబడిన బ్రిటిషువాయువిమానము లన్నిటికంటెను పెద్దదను విమానము సౌతాంప్టన్ నూపర్ మేరీక్ యంత్రాల జములలో నిర్మింప బడును. 8700 ఆక్యతక్తి (హార్సపవర్) గల యూరు రోల్స్ రాయిస్ ఇంజనుల నీ విమానము గల్గి యుండును మరియు, నందు నలువదిమంది ప్రయాణికులకు వలసినంతగా యుండును. ఒకే పట్టున ఈ విమానము 1000 మైళ్ల వరకు వెళ్లగలిగి యుండును. కాన, దూరప్రయాణములలో కొన్ని సార్లు మాత్రమే యిది భూమి కవతరింపవలసియుండును. సామానులకుగూడ యిందు కావలసినంతగా యుండును.

వైమానికలకును, ఎంజనీయరులకును స్టైల్లుము ప్రత్యే కింపబడును. విమానమంతయు లోహనిర్మితముగనే యుండును. ప్రయాణికులతోను, సామాను లాది గల యితరవస్తువులతోను గలిసి యీ విమానము 88 బల్ల బరు వుండును.

ఇంగ్లాండు ఇండియాల నడుమ

ఆకాశ ప్రయాణపు టెర్పాట్లు

లాభదాయకముగా నుండుట

‘ఇంపీరియల్ ఏర్ వేస్’ వారి ప్రకటన

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—మార్చి 31 తో సంతమొందు పంవత్సరమునకు ‘ఇంపీరియల్ ఏర్ వేస్’ (సామ్రాజ్య ఆకాశ బాటలు) వారి ప్రయత్నములయొక్క ఫలితమును వివరించుచు ప్రథమప్రకటన యొకటి గావింపబడినది. ప్రపంచమునం దూ తలచు వర్తకపరిస్థితులు క్లిష్టముగ నె యున్నను, ఆధునిక మను విమాన నిర్మాణ పద్ధతులయందలి యభివృద్ధిచే గరిగిన నవ్యమును వివరించుచుండగా, ఈ వత్సరమున 145 వేలు పవులను పైగా లాభము కలిగినదని ప్రకటన నొచ్చుచున్నది. బోయస్ సంవత్సరము 115 వేల పవులు లాభము కలిగెను. విమానముల నిర్మాణమునందు త్వరితగతిని నూతన ఘట్టాలు గలిపెట్టబడుచున్నవి గాన, వై సంవత్సరము నిర్మాణా కులు ఈ యభివృద్ధికి ఫలితము గా గలుగగల నవ్యముకొరకై 85 వేలపవులను ప్రత్యేకించి యున్నారు. కడవినవత్సరము దునిమిత్తమై 86 వేలపవులు మాత్రమే ప్రత్యేకింపబడెను.

నిశ్చితకాలవత్సరమునందు ఇంగ్లాండు ఇండియాలనడుమ నిసంస్థవారి విమానము లెగుర నారంభించినవి ఇందువలన చాల లాభము సాగినది. ఆయా ప్రభుత్వములచే సహాయ మొనరింపబడిన సంస్థలు పోటీచేయుటచే తక్కువవారముల కెగురుచుండినవిమానములవలన తక్కువలాభమే సిద్ధించినది.

వ్యాపార పరిస్థితులు

(వైరెస్)

రగ్వీ, నెప్టెంబరు 17:—వ్యర్లలో నీ వ్యాపారము యభివృద్ధి గాంచగలదనియు నిరుత్సాహపడ నక్కరలేనది మెల్లెట్లు ప్రభువు కనడా అమెరికాలకుండి తిరిగివచ్చి చెబుచున్నాడు.

తిరునల్వేలి

బాలకులకు శిక్షవిధించి విడుదలచేయుట

తిరునల్వేలి నెప్టెంబరు 17:—మాణిక్య అనునతనిని ప్రేమనాయకం అను నతనిని (కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు) శిక్ష విధింపబడెను. చెంగల్పట్టు పాఠశాలలో వీరు 2 సంవత్సరముల నిశ్చంధంబు బడవలసినదిగా శిక్షవిధింపబడెను. కాని వీరికిరవుల సత్ప్రవర్తనకు హామీ యివ్వబడుటవల్ల విడుదల చేయబడిరి.

తిరుజ్జనసంబంధం అనునతడును కుట్రకాండము అను నతడును పోలీసు ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించినందుకై 144 సెక్షన్ ప్రకారము తిరునల్వేలిలో శిక్షింపబడిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

శ్రీశ్రీ మండల కాంగ్రెసు సంఘము

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమును నిషేధించుట

డాక్టరు అన్నగారి మేనల్లుడు

పరిదులుహకు గారిని మరి 112 మంది వలంటీరులను

అరెస్టు చేయుట

శ్రీశ్రీ, నెప్టెంబరు 17:—శ్రీశ్రీ మండల కాంగ్రెసుసంఘ మును శ్రీశ్రీ సత్యాగ్రహ శ్రమమును ఆశ్రమ సంఘములని చేడివడి అధికారము ప్రకటించిరి. ఘటనే అధిక సంఖ్యాపూరిత పోలీసు వారు యీరెండు శాస్త్రాలను కులకు గూడ సోపాచేసిరి. శ్రీశ్రీ ప్తువారిను నూపరియెడెట్లు దేవదములుగారు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునను నీ వి. డి. పోలీసు నూపరియెడెట్లు సీరి కురుగాను ఆశ్రమమునకు వెళ్లిరి. రెండున్నల కులము గల కాశితములు జాతీయసత్తాకులు ముప్పైసార్లుగల సన్నిటిని బుద్ధునిన చేతుల తీసుకొనిపోయిరి ఆశ్రమ మలోనన్న సగదుపెట్టెనుగూడ తీసికొనిపోయిరి. కాంగ్రెసు కార్యాలయమున డాక్టరు అన్నగారి మేనల్లుడగు ఫిరులు హకుగారిని, ఆవ్యాధిహాస్య ముహుడు యస్సాయి గార్లను అరెస్టుచేసిరి. ఆశ్రమములో 111 మంది నలుంటిరులు, ప్రజ కృష్ణ చండీగారుని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీశ్రీలో జాతీయవారమును జరపుట

శ్రీశ్రీ, నెప్టెంబరు 17:—ఇతరు శ్రీశ్రీలో జాతీయ గాన పుత్సవము జరుగుచున్న సమ కుమున కాంగ్రెసుసంఘము ఆక్ర మసంఘముని ప్ర టింపబడిన 200 పోలీసు కనిపియులు నూన్ గవారు నేడు సాజుంకాలము 4 1/2 గంటలపుడు కాంగ్రెసు కార్యాలయమును సోపాచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

అసఫాలిగారి అరెస్టు

శ్రీశ్రీ, నెప్టెంబరు 18:—ఫరీదుల హాసగాన అరెస్టు యన పినప శ్రీశ్రీ సత్యాగ్రహ సంఘాధ్యక్షులుగ ఎక్కు కొనబడిన అసఫాలిగారు నన్నరాత్రి అరెస్టు కావడిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీశ్రీలో అరెస్టులు

శ్రీశ్రీ, నెప్టెంబరు 18:—శిష్ట సాయంకాలము 6 గంటల వరకు పోలీసువారు కాంగ్రెసు కార్యాలయములను వెదకి ఫరీదులహాకు అన్నగారిని 115 వాలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి.

6-30 గంటలకు జాతీయసత్తాకులతో డోరెగొపు జరి గెను. 7-30 గంటలకు బహిరంగసభను జరిగెను. అసఫాలిగారు శ్రొత్తడిక్లేయరు ఉపన్యసించిరి. రాత్రి 10 గంటలకు వారు తిరిగి యింటికి వచ్చుచుండగా అసఫాలిగారు అరెస్టు చేయబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

అలహాబాదులో పికెటింగు-అరెస్టులు

అలహాబాదు, నెప్టెంబరు 18:—పండిత ఘోషల్ గారిపై తేబడిన కేసునందు సాత్యబిచ్చిందేవర ఒక పండ్లదుకాణ మునాని ఇంటియెదుట ఇరవైరు బాటరు పికెటింగుచేయు చుండిరి పోలీసు వారు వీరిని అరెస్టు చేసిరి. కేసువిచార న సలిపి మాజిస్ట్రేటు ఒక్కొక్కరికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

మాదకద్రవ్యాదులు ఎరుట పికెటు చేయుచున్న ఒక వాలంటీరును పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఆ వాలంటీరు మరల తుమాహా కోయటచే పోలీసుచే రక్షణ విడుదలచేసిరి.

ఎటోనాలో ప్రభుత్వకారాల ఎదుట పికెటుచేసినందు లకు 159 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 50 మంది తుమా హా కోయటచే వీరు మాత్రము విడుదలచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్. యస్. పండిట్ గారి మోటారుబండిని

పోలీసువారు జప్తుచేయుట

అలహాబాదు, నెప్టెంబరు 18:—పండిత మోతీలాలు సామ్రాజ్యగారి అల్లుడగు ఆర్. యస్. పండిట్ గారిపై 500 రూప్యముల జరిమాన విధింపబడెను. ఈ మో తీయనగునా మోతీసుగారు నేటిదినుమ వీరు మోటారుబండిని ఆటాక్ చేసి తీసికొని పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

అభ్యుదయ ప్రెస్సువారిపద్దయరడి

సెక్యూరిటీ కోరబడుట

అలహాబాదు, నెప్టెంబరు 18:—అభ్యుదయ ప్రెస్సు కి 600 రూప్యములు, పద్దయరడి 500 రూప్యములు సెక్యూరిటీ చెల్లించవలయునని జిల్లా మాజిస్ట్రేటు నోటీసులు పంపిరిని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తమిళనాడు

శిక్షితు వైనవారు 1500 మంది

తిరుననాపల్లి, నెప్టెంబరు 17:—ఇంతవరకును తమిళ నాడులో శిక్షితులైన సత్యాగ్రహులు 1500 మందికి పైగా గా నున్నారని తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి అగ్ని శిఖర మూర్తిగారు తెలియజేయుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె.)

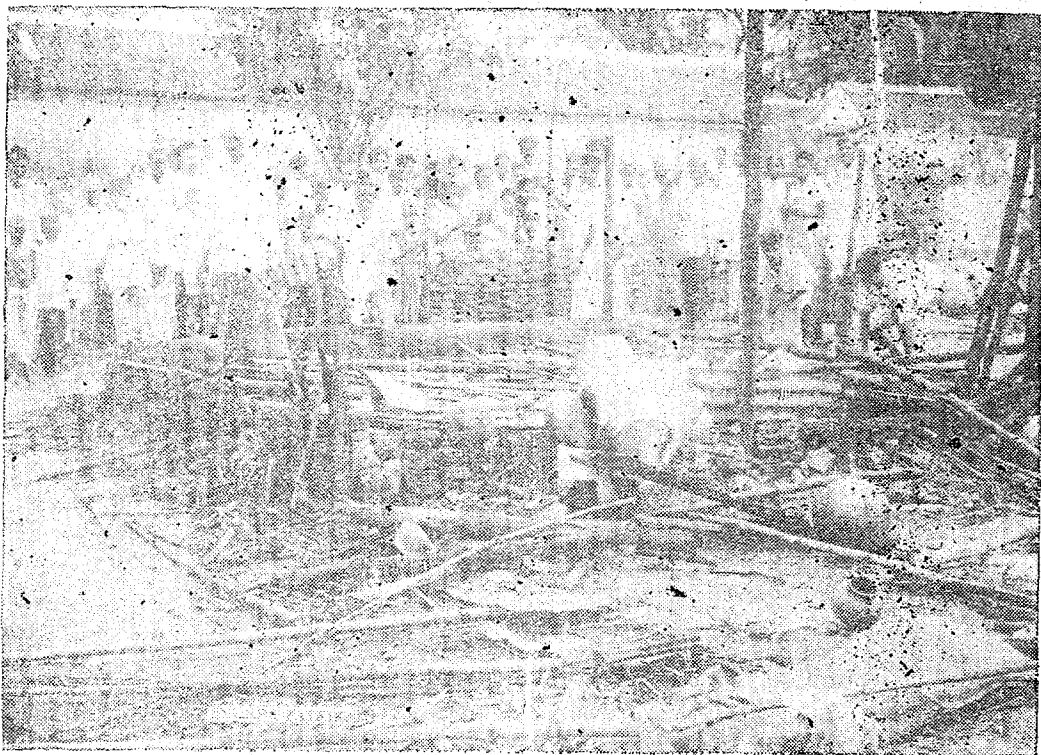

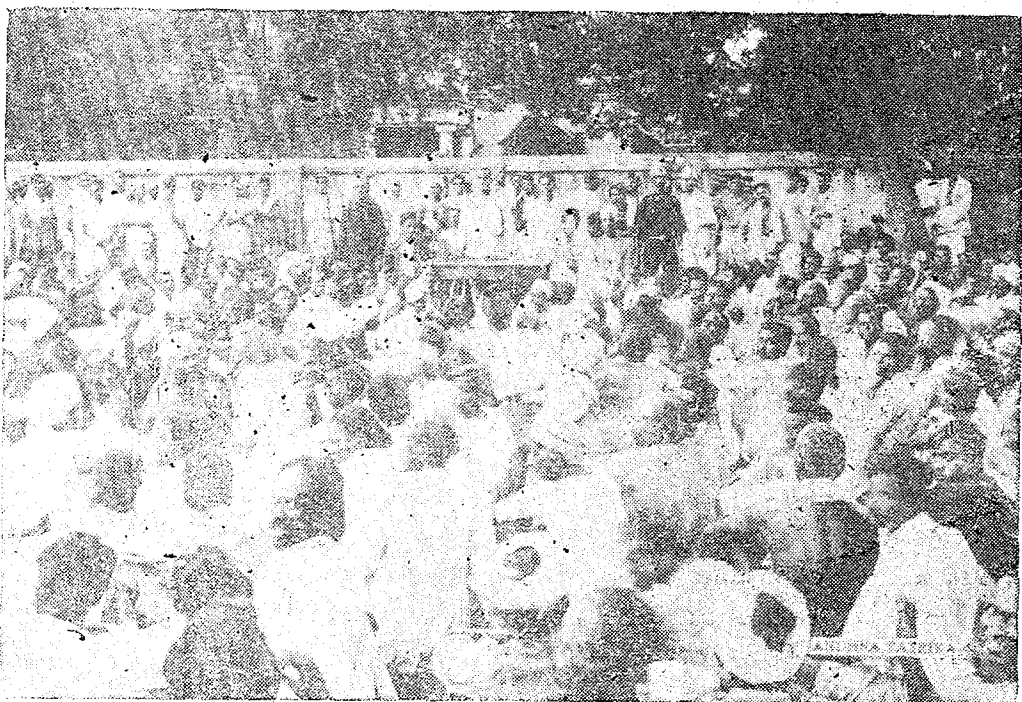
మదరాసు బందరులో అగ్నిపెట్టెలదుకాణము తగులబడుట.
(పి. ఐ. బి.)

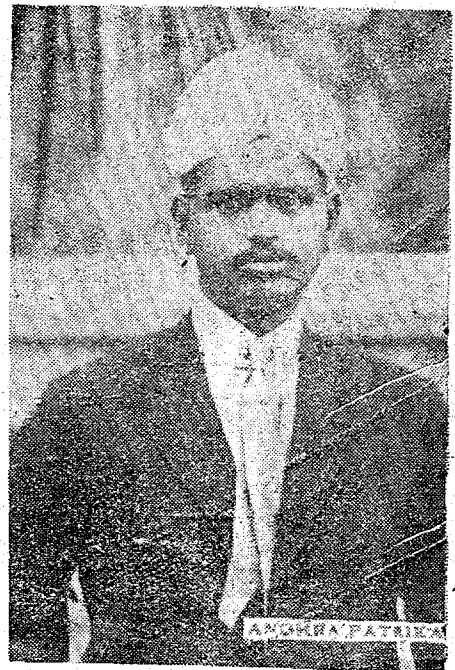
కాకినాడలో మీరాబాయిగారి రాక:— జమిందారులు మోతే నారాయణరావు గారు, పైడ వేదాచలనారాయణగారు, మీరాబాయిగారు ముందు లిచియన్నారు.

తిరువల్లిక్కేణిలో మహమ్మదీయులన్నవీధియందు యిండ్లుకాలి చాల నష్టము కలిగెను. (పి. ఎ. వ.)

పెరంబూరిలో కాల్చికులసభయందు వి. వి. గిరిగారు ఉపన్యసించుట. (పి. ఎ. వ.)

ఎం. వేదాచల మొదల్యారుగారు
మదరాసు శాసనసభకు చెగల్పట్టు ప్రతినిధిగ ఎన్నికౌనబడిరి.
(పి. ఎ. వ.)

డి॥ బి॥ ఎం. సోపాలస్వామి మొదల్యారుగారు...
బళ్లారిజిల్లాలో అధ్యక్షులు. మదరాసు శాసనసభకు
ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు.

జాబులు

నారికురుపుకు చికిత్స

నారికురుపు లేచినవారికి పాలకాయ పసుపు తీసుకువచ్చి 1 1/2 తులము గర్భములోకి తుచ్చుకొనవలెను. మరుపుమీద గుడ్డ వేసి దానిపైన పైపసరు 1/2 తులం పోసి ఆరనిచ్చి పైన పాల ఆకువేసి కట్టుకట్టవలయును. యివ్వినప్పుడు మూడునాల్గురోజులు చేసినచో నారికురుపులబాధ తొలగును. ఉదయం నా యంత్రము యివ్వినప్పుడు చేయవలెను. యింపసరు కాదుగా ఉండును. చల్లీగూడ పైప్రకారము చేసినచో నయమవును. యిందుకువాడిన మూడునాల్గు రోజులుగూడ బెండకాయ వీరకాయ తినవలయును. తేలుకుట్టినచో యెక్కినమొదలకొని కట్టినవర్గవరకు యీ పైపసరుతో రుద్దినచో తేలుబాధ నివారణ యగును. యీఅను జేయదులైన గట్టులపైక యుండును. అటుకొనియుండును.

గ్రంధి వెంకటసుబ్బారావు
బాపట్లతాలూకా, పండితపల్లి.

కద్దరు

ఇటీవల ఖద్దరునకు డిమాండు పెచ్చయినందున ప్రైవేటువర్తకులు ఉత్పత్తి సంస్థలలో నుండు మామూలు పరిశీలనలకు భంగము గలిగించుటచే మా యొక్కయు ఖద్దరుయొక్కయు నాణ్యము తగ్గిపోయి ధరలు పెచ్చయినది. ఆ రోజులలో డిమాండునకు తన ఉత్పత్తి లేనందున కల్తీపరకగూడ తయారు చేయబడి ప్రైవేటు విక్రయకాలలలో అశుభ ఖద్దరు కున్న ఖద్దరువలె పెచ్చుగరలకు అమ్ముబడినది. ఈ ప్రైవేటు విక్రయకాలలలోగూడ ఖద్దరు కావలసినవారు విచక్షణ లేకయే కొనుట వలన మిల్లు సరకు, కల్తీ సరకు, ఖద్దరు సరకులతో కొన్ని విక్రయకాలలు చేతమందంతట బయలుదేరినవి. ఖద్దరుభిక్షానులు వీరు చేయుమోసము, తెలియకము వారివద్ద సరకును కొనుటకు అలవాటు పడినారు. ఈమోసమునుండి వీరిని తప్పించుటకుగాను కొంత ప్రచారము గావించవలసిన అవసరము కాన్పించుచున్నది.

వే. నారాయణమూర్తి
కార్వరెడ్డి, ఆంధ్రవర భాసంభుకాళి

స్వదేశీపు పెన్సిల్లు

మనదేశమునకు ఏటేటను తొమ్మిదిలక్షలపైబిల్ల రూప్యముల ఖరీదుచేయు పెన్సిల్లసరకు విదేశీయులనుంచి దిగుతుంటి చేయబడుచున్నది. ఇంతటి యపారధనసంచయమును విదేశీయులపాలానవ్యుటకంపెన్ స్వదేశీయ పెన్సిల్లలను నిర్మించు పరిశ్రమాగారములన్నింటిని పెన్సిల్ వేల కార్మికులకు జీవనోపాధిని కల్పించుట ముఖ్యమగువిషయము.

1924-25 సం॥రంలో రు 9,21,786 లవిలువ గల, 2689 1/2 డజన్ల పెన్సిల్ల సరకు మనదేశమునకు దిగుమతియైనట్లుల యంచకావేయబడినది. ఇట్లు సంవత్సరమునకు పెన్సిల్లలకు రూప్యముల విదేశీయులకంపెన్చుకొని యల్పమైన డెబ్బలను?

పెన్సిల్లను తయారుచేయుటకు వలయు గ్రాఫైటు, కర్ర మొదలగు ముఖ్యపదార్థములు పుష్కలముగ మనదేశమున దొరకును. వీటి నుపయోగించి పనినడిపింపగల పరిశ్రామికవేత్తలు పెన్సిల్ల గలరు. ధనవంతుడగు యే జమీందారుడైననూ యీ పరిశ్రమను యభిమానించి స్థాపించినది నిస్సంశయముగ జయమొందును.

ఏలనన ఇందులకు వలయు పదార్థము లన్నియును ఇచటనే దొరకును. ఇక తయారగు సరకును యుపయోగించు జనసముదాయ మపారముగ నున్నది.

మన రాజధానికి ముఖ్యకట్టణమును చెన్నపురియందు, నుప్రసిద్ధ యాంధ్ర వర్తకులకు పెరుమాళ్లు కెట్టి కంపెనీ వారి వలన 'ది మద్రాస్ పెన్సిల్ షాల్టర్స్' యను పేరున పెన్సిల్లను తయారొనర్చు నొక గొప్ప కర్మాగారము నియమించబడి జను ప్రదక్షుగ కొనసాగించబడుచున్నది. వీరి పెన్సిల్లపై నక్షత్రపు గర్తును స్థారు ఆఫ్ ఇండియా యను ముద్రయు నుండును. మామూలు వ్రాత పెన్సిల్లు కాపింగు పెన్సిల్లు, రంగు పెన్సిల్లు డ్రాయింగు పెన్సిల్లు మొదలగు ననేక రకములు మనోహరముగా తయారొనర్చు బడుచున్నవి. విశేషపు సరకులవలె విక్రీణిచవక భరం వీటిని చూర్చుటలకు సర్దుయి చేయుచున్నారు. అయిననూ మన చెన్న రాజధానియందు వర్తకుల విదేశీపు పెన్సిల్లనే ఎక్కువగా అమ్ముచుండెదరు. వర్తకులు విదేశీవస్తు వ్యాపారమున వసతి స్వదేశీ దీక్షను బూనిన దేశమునకు గొప్ప సేవ యొనర్చినవార లయ్యెదరు.

ఈ పెన్సిల్ల కర్మాగారమువారి పూర్తి చిరునామా
ది మద్రాసు పెన్సిల్ షాల్టర్స్
పోస్టు బాక్సు 86 మద్రాసు

నూతన ఏజంటు

ఈదిగువ స్థలములయందు సదరు స్థలము చేరులకు ప్రక్కన తెలిపియుండువారిని ఏజెంటుగా నియమించి యున్నాము గాన దయముంచి చందాదారులు వారికిగాని వారి అనుమతి పొందినవారికిగాని చందాలను 1 వ తారీకుతోగా చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

శ్రీయుత కుక్కడపు లక్ష్మీనారాయణగారు-వరంగల్ (నైజాం)

" టి. ధర్మయ్యచార్యులుగారు, భువనగిరి (నైజాం)

" నిష్టల కృష్ణమూర్తిగారు, బరంపురం

" వైద్యవిద్వాన్ డాక్టరు శ్రీపాద జేవీశంకర ప్రసాదరావుగారు, పాలకొల్లు.

" మెనర్సు. బేగూరు నారాయణరావు అండు నన్ను, అనంతపురము.

" యస్. అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారు, కాళహస్తి.

వ్యవస్థాపకుడు.

Before the MONSOON arrives

వేడిమివలన మీ శరీరముమందు దారుణ్యము తగ్గిన వెంటనే మీ శరీరమునకు మరల శక్తివచ్చుటకును, ఇతరవ్యాధులు చేరకుండుటకు తగుమైన జాగ్రత్త గలిగియుండవలెను.

వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు

నందు శరీరమును వృద్ధిచేయగల బలమైన ఓషధులు గలవు. దీని యందు మృగముల నూనెలు చేర్చబడలేదు. అంతయు యంత్ర సహాయముచేతనే తయారుగాబడుటచే, చేతులతో అంటబడలేదు. సర్వజను లుపయోగించదగినది. గత 25 సంవత్సరముల నుండి వైద్యులందరి యామోదమును బడసియున్నది.

బజారులందును, మందులమ్మా షాపులలోను దొరుకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

ప్రత్యేకముగ హెచ్చు శీతోష్ణసేతులుగల ప్రాంతములకే తయారొనర్చుటచే, యెట్లుపయోగించినను దుఃఖముల నివర్తన

WATERBURY'S COMPOUND

మున్ముడివరం రైతులసభ

సెప్టెంబరు 18:— తూర్పుగోదావరి జిల్లా యిరిగేవ ను బోర్డు సభ్యులు మి॥ రా॥ శ్రీ దుగ్గిరాల వెంకటనూర్య ప్రకాశరావు గారు మాగ్రామము నేడు దయచేసి రైతుల సభ జరిపిరి. సభకు నువారు వందమంది హాజరైరి. ఆయిలాండు పోలవరమునుంచి వచ్చిన రైతులు తమకన్న కష్టముల విపులము చేసిరి. యింకా యితరులుగూడ వారి కష్టముఖముల వెల్లడి చేసిరి. రైతుల యిబ్బందుల తొలగించుటకు కొన్నిశీర్కానములు సభలో గావించబడెను. సభ జయజయధ్వనములతో ముగిసెను. ఆ నాడే రావుగారు పురమవీడి చనిరి.

వీడ్కోలు నిండు:— మా సమితిలాకా డిప్యూటీ తహశీలుదారువారు దెందులూరి శేవచల కాశ్రిగారికి ఆమలాపురం స్టేషనరీ సబుమేజిస్ట్రేటుగా బదిలీచేసిరి. వీరిసాసే వేమూరి రామయ్యపంతులుగారు నియమింపబడిరి. కాశ్రిగారు కడు నిపుణులు. శాంతమూర్తులునైయున్నారు. వీరి అధికారముగోడివిజయ అంతయు నిమిత్తము నీరు పోసివట్టున్నది. పంతులుగారు కలెక్టరు అఫీసునుంచి నూతనముగా దయచేసియున్నారు. కాశ్రిగారి బదిలీ సందర్భమున చిన్న అల్పాహారవిందు ఉభయ లకు జరపబడెను. (ఒకవిలేఖరి)

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

యం. యల్. సి. ఎన్నికలు

కర్నూలు, 15-9-30:— ఈదినము మధ్యాహ్నము 11 గంటలనుండి 4 గంటలవరకు జిల్లాకలెక్టరుగారి అఫీసునందు ఓట్లు లెక్కింపబడెను. కలెక్టరుగారికి సంద్యాల సమకలెక్టరుగారును, డోచావలము, మార్కాపురము, డిప్రీకలెక్టరు ను, దాదాపు 80 నుమస్తాలను తోడ్చిరి.

ఎన్నికలలో కర్నూలుజిల్లా బోర్డుపెసిడెంటుగారగు బి. పి. శేవరెడ్డిగారును, కర్నూలుతాలూకా భిక్షు ప్రెసిడెంటుగారగు ఏ. రామకృష్ణారెడ్డిగారును జయముగాంచి పట్టుకలెక్టరుగారు ప్రకటించిరి. మొదటివారికి 9,000 వైగాను, రెండవవారికి 8,000 వైగాను ఓట్లువచ్చెను. మూడవ అభ్యర్థియగు కబం శరభారెడ్డిగారికి 5,000 వైగా ఓట్లువచ్చెనని తెలియచున్నది. ఈ జిల్లాకు 28,000 ఓట్లకులరనియు ఆ పైకి 22,000 ఓట్లకు పాల్గొనిననియు తెలియచున్నది.

10 కోట్ల రూపాయలు

సంక్షేమమున

సంక్షేమమున జనసాధన వ్యాపారము దుస్థితి

జనసాధన వ్యాపారము సంక్షేమము అభ్యుదయి ప్రకటన

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—సంక్షేమమున జనసాధన వ్యాపారమునందు ఉన్న ఈ సంవత్సరము 10 కోట్ల రూపాయలు సంక్షేమము చేర్చుటచే అందానవేయబడినది. వ్యాపారము దుస్థితిని గురించి జనసాధన వ్యాపారము సంక్షేమము అభ్యుదయి ప్రకటన జాబితాగలగాని ప్రస్తుత వార్షికీడి అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—ఈ సంవత్సరము ఎనుమతులు మిల్లులవారు కొనుగడు పోను 20 లక్షల బేళ్ల జనసాధన నిలవముందును. రాబోవు సంవత్సరమునకు ఈ సంవత్సరమువలెనే వ్యాపారము జరిగిన జనసాధనములు 45 లక్షల బేళ్లు కొనెదరు. 25 లక్షల బేళ్లు ఎనుమతులు యరను. ఈవిధమున 1931-1932 సంవత్సరమున జనసాధన ఉత్పత్తి సమయమునందు సగటు అధికముగ నిలువయుండునని ధృవీకరించుచున్నది. కావున ఏదో ఒకవిధమున వ్యాపారము మెచ్చు కాకంకిననా ఇంగున రెండును వత్సరములవరకు జనసాధన వ్యాపారము తగ్గియుండుననియు ఈవిధమున ఇచ్చేవిధమున ఉండుననియు చెప్పవలసియున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నెండలూరు డి. ము. కోర్టులో

స్థాయి నెం. 182/1930 రు

వాదులు:—నూకల పిచ్చయ్య వగైరాలు.

ప్రతివాది:—సాతూలూరు, వెంకటస్వామి.

యా నెంబరు ప్రతివాదివయన రు 97-8-6 లకు

వాదులు దావా దాఖలుచేసివున్నారు. 25-9-30 తేదీకి వాయిదా వున్నది. యందుకు యేమయినా ఆక్షేపం వున్నయెడల కోర్టువారితో వనరుచేసుకోవలెను.

కె. లక్ష్మీనరసయ్యగారు,

వాదుల వక్తలు, నెండలూరు.

మద్రాస్ అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

తిరుపతిలో బ్రహ్మోత్సవము

1930 సం॥ రు నెంబరు నెం 24 తేదీ నుండి

అక్టోబరు 1 తేదీ వరకు

ముఖ్యమైన కోడలు 1930 సం॥ నెంబరు నెం 28 తేదీ నుండి

అక్టోబరు నెం 1 వ తేదీ వరకు

తిరుపతికి దర్శనార్థము పోవువారు యమ్. అండ్ యస్. యమ్ రైల్వే ప్రైవేటులిమిటెడ్ నెం 61 లో 186 ప్రభుత్వం 25 శేరాలో చెప్పబడిన రీతిగా, 3 వ తరగతి తగ్గింపులైన చార్జీలకు రావలసిన టికెట్లకు కొని లాభమును పొందుదు. ఇదేరీతిగా 1930 సం॥ రు నెంబరు నెం 20 తేదీ మొదలు అక్టోబరు నెం 1 తేదీవరకు యాక్రొంద నువహరింపబడిన స్టేషన్లనుండియు యివ్వబడును. సమర్థ టికెట్లు, కొనిన తేదీనుండి 14 దినములలోగా తిరుగు ప్రయాణములో ఉపయోగించుకొనుచున్నది. ఇట్టి టికెట్లుగలవారలు మొయిలు యెక్స్ ప్రెస్, ప్యాసెంజర్ బండిలో ప్రయాణము చేయవచ్చు:

రాను పోను చార్జీ	రూ. అ. పై.
మద్రాసు	2 9 0
రామనూరు	6 2 0
అదోని	5 4 0
గుంతకల్లు	4 11 0
నెంబరుగూడి సిటీ అండ్ కంట్రిక్ మెంటు	4 13 0
బోలోచేరు	3 0 0

పై చెప్పిన చార్జీలకు పెద్దనాండ్రుగూని, పసివాండ్రుగూని, కల బిజినెస్, 1 అండ్ 2 వ వర్గాల యాక్రొందల ధర్మము, నమూనా చేయబడును.

లాహోరు

సంవత్సరం సంతానంగారిని మరీకొందరిని

విడుదలచేయుట

సంజాయి హైకోర్టువారు వీరిని విడుదల

చేయవలెనని ఆజ్ఞాపించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 17:—సంవత్సరం సంతానంగారిని మరీకొందరిని విడుదలచేయుట గాగ్లకు 1930 జూన్ నెంబరు 25 నాల్గునెలలు క్రితము బడినది లాహోరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హైకోర్టువారికి తెలియజేసెను. వ్యాజ్యములపై హాజరుగారు క్రిందకోర్టులకు విడుదలచేసి. కో. 143 క్లెక్కునకుండ వేయబడినవియు పూర్తిగా రద్దుపరచిరి. పి. కో. 241 క్లెక్కునకుండ వేయబడినవియు ఒక నెలకు తగ్గించిరి. అక్రమము వీడినవి కే ఆనుభవించిరి గాన నెంబరు 25 విడుదల చేయవలెనని ఆజ్ఞాపించిరి.

భాగ్యరాసు, మహమదు దినుగార్లను క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు చట్టము 17-వ క్లెక్కునకుండ అరెస్టుచేసిరి. వీరిద్దరును కాంగ్రెసు వక్తలు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు హైకోర్టు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 17:—జూలై నెంబరు లాహోరులో జాయింట్ ప్రయోగించబడిన సంవత్సరమున సంక్షేమము పై ఆగస్టు 12 వ తేదీన పోలీసువారు ధర్మవీరుగారి తండ్రియగు లాల బుధరాంగారిని అరెస్టుచేసియుండిరి. వారిని విడుదల చేయవలయునని హెబుకు కార్పసు క్లెక్కునకుండ మరీమ మహమదు అరుగుగారు హైకోర్టువారికి దరఖాస్తు చేసినను సెప్టెంబరు 17 వ తేదీన వారిని విడుదలచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

విల్లూయి వర్క్-షాపు అలరి

సింధితులకు శిక్షలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—మే 29 వ తేదీన విల్లూయి కర్మాగారము ఎదుట కార్మికులు అలరి చేసినప్పుడు పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చి అల్లరిని అణచిరి. రైల్వేవోర్క వారు నెలకొనెను. పద్ధతిని ఏర్పరచినందుపై కార్మికులలో అసంతృప్తి జనించి ఈ అల్లరి జరిగెను. ఈ సందర్భమున పోలీసువారు 21 మందిని అరెస్టుచేసి వారిపై కేసులెట్టిరి. హవురా డిస్ట్రీక్టులో మాజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారింపిరి మండిరి విడుదలచేసి మిగిలిన 16 మందికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయములు

ధిల్లీకి వచ్చుతేదీ

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 17:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయములు అక్టోబరు 25 వ తేదీ ఢిల్లీనుండి ధిల్లీకి మార్చబడును. అక్టోబరు 27 వ తేదీనుండి ధిల్లీలో కార్యాలయములు పనిచేయును. (ఆ. ప్రె.)

అసలు బంగారు నగలకు

వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్ సీమకములములు, నగలవర్తకులు

112, 113 వై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

నర్సారావు వేట డి. ము. కోర్టులో

O. S. 667 of 1929.

వాది:—నూకల్లి కోట్లంగం

ప్రతివాదు:—సంతరావూరి వీరభద్రాచారి వగైరాలు.

యందుమూలముగా తెలుపడ మేమనగా

యా నెంబరులో 1 ప్రతివాది యగు సంతరావూరి వీరభద్రాచారికిన్ని క్లెక్కు మెంటు ప్రతివాదియగు గణేశ్వరపు కోటయ్యకున్న, ఎన్ని పర్యాయములు సమయము చేయించినను వారి అవులలేదు. తి.గ 13-9-30 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది. అక్షేపం గలవారలు సదరు తేదీ పగలు 11 గంటలకు సదరు కోర్టులో హాజరు తెచ్చుకొనవలెను. లేనియెడల ఎక్స్ ప్రాక్టిగా తీర్మానింతురని తెలుపడమైనది.

బి. వి. హనుమంతరావు సంతరావూరిగారు, వాదితరపు వక్తలు.

వరంగల్ చందాదారుల కొకవిజ్ఞప్తి

వరంగల్ కు శ్రీయుత కుక్కడపు లక్ష్మీనారాయణగారిని 18-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు భారతికి ఏజంటుగా నుండునటుల యేర్పాటుచేసి యున్నాము గాన వరంగల్ యందుండు చందాదారులు సదరు తేదీ యనంతరమునుండి వారికి గాని లేక వారి అనుమతి పొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి ప్రతీకలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

అనంతపూరు చందాదారుల కొకవిజ్ఞప్తి

అనంతపూరుకు మెనర్సు బేగూరు నారాయణరావు అండునన్ను వారిని 19-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు భారతికి ఏజంటుగా నుండునటుల యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన అనంతపూరు నందుండు చందాదారులు సదరు తేదీ యనంతరమునుండి వారికిగాని వారి అనుమతి పొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి ప్రతీకలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు

ప్రకటన

కనకల గ్రామ కాపురము. ఆర్థ శ్రీ కృష్ణయ్యనాయుడు ప్రచురం చేయడ మేమనగా? కేవలము వా సోదరుడగు గోపాలకృష్ణయ్య లక్ష్మీపతి నాయుడుగారి కుమార్తెయైన యానాము. నా తండ్రిగారు ఘనమైన పదవి వహించుచుండెడి చనిపోయినాడు నాకు వయస్సు 18 సంవత్సరములు పెళ్లెవరు నా లావాకు అసిమీద వచ్చే యావత్తు అయితే నా తల్లిగారిని విశేషముగా నా మేనమామ కాట్రగడ్డ రంగయ్య నాయుడుగారు చెందింప చేసుకుంటూ వుండుటయేగాక ఇంకా మా మామసంవత్సరములవరకు వచ్చే అయితే నా చెందింప చేసుకొనుటగాను గుంటూరు జిల్లా కోర్టులో నన్ను కోర్టువారుగా డిక్లరుచేయునని పిటీషన్ పెట్టి మా తల్లిగారినికూడా మధ్య పరచి హితపరచుకొని అర్థకాపాడినాడు. ఆ సందర్భమునబట్టి కటుబ మేనెజ మెంటు చేసుకొనుటకన్న నా అసిమీ నాస్య ధీమం కలుగకపోయినని నా మనస్సు కొంతవికాసుపడి ఆరుగూ గావున అవకాశమును పురస్కరించుకొని ఇతరులు అనగా 1. తలవర్తి రామమూర్తి 2. కాపురి తాతయ్య 3. తిడికల పూడి కాపరమ్మడు కాట్రగడ్డ బాపయ్యగారు 4. మోర్ల వెంకటరత్నం వగైరాలు అప్పట్లో నా పరిస్థితులనుబట్టి నన్ను విశేషముగా జిల్లా కోర్టువారు నా మేనమామను గార్డయన్ గా నియమించిన అర్థకాపాడు హైకోర్టు అపీలు వగైరా చర్యలు తాము ఖర్చులు పెట్టి జర్మి సదరు జిల్లా కోర్టువారి ఆర్డరును రద్దు చేయిస్తామనినీ మా కటుబాధి నా స్వాధీనం పరిపాలనా మనిన్ని సమ్మించి ఆ వ్యవహారముకు గాను హామీయని నాకు చెప్పి నేను రోల్స్-రాయిస్ కున్నట్లుగా ప్రతిఫలముకొన్నట్లు ప్రాజెక్టు దస్తావేజులు నాస్య ప్రాయోగముకొని యుండిరి. గాని యెట్టివ్యవహారములు జర్మియందలేదు. నైన పువహరించిన వారలే ఒక కళ తాము ప్రాయోగముకొనిన ప్రత్యములు వగైరాలు చెల్లలేమాయని నా మయినార్తి వెల్లినతరువాత ముందు తాకిట్లతో పువయోగించుకొనె నిమిత్తం వట్టికాకితముల మీద పట్టువేసి సంతకములును చేయించుకొని యుండిరి. నా మయినార్తి యా నెల యింకవదల తేదీతో వెల్లెపోవును. నాస్య సంతకములు పెట్టించుకున్న పుత్త కాకితములమీద నా మయినార్తి వెల్లినతరువాత వారికి అవసరములు గల ప్రాజెక్టు కంట్రాక్టులు రశీదులు వగైరాలు సృష్టించి నా అపినంతయు హరించవలెనని దురాలోచన లో పున్నట్లు నాకు తెలియ వచ్చినది. అందువల్ల ఆ బాధనుంచి తొలగటకు నా పేరు శ్రీ కృష్ణయ్యనాయుడు అని వాడుటకు బహుగా అర్థ శ్రీ కృష్ణ మోహనరావు అని వ్యవహరించవలెనని యా నెంబరు 21 యిరువది ఒక్కటి తేదీ లగాయతు నా పేరు శ్రీ కృష్ణ మోహనరావు అను పేరుతో సంతకములు చేయుటననిన్ని నిశ్చయించుకొనియున్నాను. సదరు శ్రీ అర్థ శ్రీ కృష్ణ మోహనరావుని మార్చుచేసుకున్నట్లు గుంటూరు జిల్లా గజెట్ కిన్ని మద్రాస్ హైకోర్టు నెయింట్ బోర్డు ప్రకటనను ప్రచురం చేయవలసిగా తెలియపర్చుకొనియున్నాను. గాన యిందుమూలముగా అందరికి తెలియగలదులకు ప్రచురించడమయినది.

ఆర్థ శ్రీ కృష్ణనాయుడు, 17-9-30.

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి

వార్షికోత్సవము

16-9-30 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు చల్ల జమిందారులను నిగర్వలు, నిరాడంబరులు నగు మ. రా. రా. శ్రీ యార్లగడ్డ శివరామప్రసాదబహదూర్ జమిందారుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ చాల బాగుగా జరుపబడెను. ఈ సమితి ప్రెసిడెంటుగా రగు మ. రా. రా. శ్రీ మోతే గంగరాజుగారు, పోలికెట్టి గోపాలస్వామిగారును, వడ్డుల చినవెంకటరాజుగారును ఈసభను జయప్రదముగా జరిపించిరి. గోకులనిర్మాణముకూడ చాల బాగుగా నున్నది. మన ఆంధ్రదేశములో నన్ను గోసంరక్షణసంఘములలో నిది యొకటి ప్రాముఖ్యము వహించుచున్నది. ఈసమితి దినదినాభివృద్ధి గాంచగలదులకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

యేతెల్ల శ్రీరాములుచోడరి.

* * * * * చల్లపల్లి జమిందారుగారి కిచ్చిన

స్వాగతము

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితితరపున 16-9-30 జయవారమున జరిగిన నాల్గవ వార్షికోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించిన మ. రా. రా. శ్రీ యార్లగడ్డ శ్రీరాజా శివరామప్రసాద్ బహదూరు జమిందారుగారిపయి (చల్లపల్లి) బ్ర॥ శ్రీ॥ శతావధాని డెళ్ళపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రిగారిచే రచించబడి చదువబడినవి.

శ్రీమత్సత్యదేవతాయై నమః

చ॥ గురుగణులక, యశోగరిత, గూరిజనస్తవనీయపత్నులారా భగవత, నెల్ల భంగలను బేరువహించిన నీదురాక మమ్మగణితమైన గౌరవమునం దుండవేసె, నృపాల! స్వాగతం బగుత శివప్రసాదవ్యవ! యావులపాలిటికల్పవృక్షము! చ॥ నిగమమలక బురగామల నిర్మలమవులందు నిర్మలం బగు నని గోవు చెప్పెబడు, నట్టిపదార్థము విప్రభాతిపై సేగడుట పూర్తిగా నెఱిగి నీతినిదూరులు దాని జంపున య్యగడు నడంబు నీకగుత స్వాగత మొనలపల్లిభూవళా! చ॥ "మమంకరణింపఁగాఁదగినమానిసియొక్కఁడు లేఁడె"యంచు యుగముయొక్కయశోవధకఁగాఁకఁగనామిలొకఁడొప్పుగో పుయొగము చూడలేదుగదా భూపతిమాల్కి శివప్రసాద! ప్రేమము నటం జూపుని న్నియె మన్మత స్వాగత మచ్చి సర్వదా.

ఉ॥ స్వాగతమొనృపాలమణి! స్వాగత మొయిశివప్రసాద! పీఠ స్వాగత మొకృపానియ! స్వాగతమయ్య! నరేంద్రపుత్ర! నీ యాగమనంబు మాప్రజనాళి యొనర్చెడి ధేరుత్తరకా స్వాగత మబ్బుండవేసె, నీది సత్యము సత్యము సత్య మొనృపాల! చ॥ గోరత్నకృతిబద్ధకంబుండవై గోరత్నకృతవైభవ శ్రీ రంజితదేవాండవై నుకవితానీమంత్రినీభాగ్యరేఖారాజజపారకీర్తినిధివై కళ్యాణపుంగండవై పేరందంగలనీకు స్వాగత మగుక బృహ్మశ్రీమాదామణి.

* * * * *

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయము ద్రణము క్రాంతిజా, పుటలు రగిం మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు. అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు మెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెలిగించినది మెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును పోస్టకర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నుడరాను.

ది 16-9-30 జయవారమున ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి వార్షికోత్సవ సమయమున అధ్యక్షత వహించిన చల్లపల్లి కృష్ణపురము పెదవేగియెట్ల జమిందార్లు మహోదాజరాజశ్రీ శ్రీమంతు రాజా యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్ బహదూరు జమిందారుగారికి

ఏలూరు హిందూయువజనసంఘము తరపున చదివి నమర్పించిన

స్వాగత పత్రము

ఉ. శ్రీరమణీవ్యగజ్జవరసీకహమిత్రుడు, చక్రపాణి, సంసారపయోధివాక, నురసన్నుతదీప్తి చిత్తు దాత్రోదాదడు, సద్గుణాష్టమందుదారమతికాదయజామగత, నేర్పారగ, యార్లగడ్డశివరామప్రసాదజమిందారుగారిన్, మ. వనవాతానన, చంద్రుతోడు, నీరి యప్పద్యాతునిల్లులు లేమిని బాపంగలత్తలి, లోకములు త న్మచ్చంగ పద్మంబునం దనవొందన్ని వనించుజాని, కడుమోదంబొప్ప నీయింట నిత్యనివాసబోసరించు గాత, గుణసాంద్ర! భూపమాదామణీ! తే॥ ॥ జగములను లీల సృష్టించు జలజభవ్రతు

ధాత నిరతంబు నీరులు సత్సంతతియు జి రాయపు నొసంగి సత్కృత సరయుఁగాత ఘనమనీషయుతుండవగు నిను నృపాల! కం. శ్రీమహితసజ్జనమిత కోమలగుణభూషణ! వికుంఠభవను త్రామా! జితనీమా! నీ కియిహి జయ మగునగాత నృపహిమధామా!

నీ. మేలుగా నేఁబడివేల యాప్యములు వెచ్చించి సజ్జనత్వినతినేయ దీనిని గట్టించె దానరాధేయండు సాధువర్తనకు విశ్వమయకీర్తి మోతే కులాంభోధి శీతమయాఖండు కమనీయవర్తితుండు గంగరాజు గ్రంథమో, లెట్లు, పంకాల వేయేల ద క్కులంకవన్నియు గొడవయ్యె

తే॥ ॥ నంచ మేమెల్లరమును యోచించు చండ మాకు మీదగు నీరాక రాక యయ్యె నతులనూధామ, యార్లగడ్డాప్యయాంబు నిధితుహినధామ శివరామ నృపలలామ!

ఏలూరు } వెంపాల వెంకటరాశామస్త్రి ది 15-9-1930 } సా॥ మాడపాక

భీమవరం తాలూకాబోర్డుమీటింగు ఆ 1930 వ సం॥ సెప్టెంబరు 27 వ తేదీ శనివారము పగలు 12 గంటలకు భీమవరం తాలూకా బోర్డు విల్లింగులలో తాలూకాబోర్డు మీటింగు జరుపబడును. మొదలగు దయ చేయ ప్రార్థితులు.

వి. మోసు, సె ఉపాధ్యక్షుడు

పంజాబులో శిక్షింపబడినవారి సంఖ్య

సెప్టెంబరు 12 వరకు 5380 మంది శిక్షింపబడిరి లాహోరు, సెప్టెంబరు 12:—“సత్యాగ్రహము ప్రారంభమైనదిమొదలు నేటివరకు పంజాబురాష్ట్రమున 5380 మంది ఆరెస్టు చేయబడిరి. లాహోరు 1098, అమృతసరు-602, గుజరనవాలా-454, పేదపురా-388, విలుపూరు-325, లూథియానా-295, ఫిరోజ్పూరు-260, జలంధరు-215, మాంటిగోమరీ-171, కోటగు-167, సైలాకోట-155, జిలం-153, షిమ్లా-133, హోషియార్పూరు-120, ముల్తాన-114, హిస్సార్-99 రావల్పిండి-88, నరదాసపూరు-95, సరగోదా-83, అంబాలా 88, యుగం-88, కాంబెలపూరు-20, గునెరటు-30, వియనవారి-20, కాంగ్రా-17, కర్నూలు-15, మజఫ్ఘరు-14, జిండు సంస్థానము-14, డేరాఘాజీఖాను-11, కపర్లా-1.

విద్యార్థి ఆరెస్టు ఫిరదుపూరు 17—అఘోర్ చల్లపల్లిగారు రాజేంద్ర కాశీవిద్యార్థి నిన్ను పెంగాలు అగ్ని నెన్నుప్రకారము ఆరెస్టు చేయబడిరి.

గోరక్షణసంఘము - గోరంట్ల ఈ గ్రామమున విద్యార్థి సంఘమువారిచేత వైసంఘము స్థాపించబడినది. 17-8-30 వ తేదీన ఈ సంఘముయొక్క ప్రథమసమావేశము ఈ గ్రామము డాక్టరుగా రగు శ్రీమాన్ ఎ. నుందరరావుపంతులుగారి యాజమాన్యమున జయప్రదముగ జరిగినది. పురవాసులును, విద్యార్థులును, ఇతర గ్రామస్థులును, వచ్చియుండిరి. ఈ దినవ కనబడిన గోరక్షణసంఘ పదవులలో, ఉదారాశయము గలిగిన మహాశయులను నియమించడమైనది.

- (1) అధ్యక్షులు:—శ్రీమాన్ నంబెమాళ్ సామిగారు, ఆరెస్టుశాశ్రమము, గోరంట్ల. (2) కార్యదర్శి:—శ్రీమాన్ కె. గుంమారాపుగారు, గోరంట్ల బాంబర పాతకాల సహాయోపాధ్యాయులు. (3) సహాయకార్యదర్శి:—శ్రీమాన్ పి. సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు. (4) కోశాధిపతి:—శ్రీమాన్, బి. నుబ్బయ్యగారు.

సభాకార్యక్రమము

- (1) దైవస్మారనము:—విద్యార్థి సంఘము. (2) అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము:—గోరక్షణసంఘము స్థాపించి చక్కగా పనిచేయుట మన ముఖ్యకర్తవ్యము. అనవిషయమును విపులముగ వివరించిరి. (3) ఎం. గంగాధరశాస్త్రిగారు (వారనింపూపల్లె)ను శ్రీ మాన్ నుందర నుబ్బరావుగారును, శ్రీమాన్ పి. నుబ్బయ్య శర్మగారును, గోరక్షణసంఘనిర్మాణకార్యమును విక్రిస్తూ ఉత్సాహముగ గ్రామవాసులను, విద్యార్థులను చేసి ఆహింసా ప్రబోధము కలగజేయవలయునని ప్రబోధించిరి. (4) గోరక్షణసంఘమువారు 'గోరక్షణనిధి' యను కేర నోకధర్మపు పెట్టెను తయారుజేసి, ఈ గ్రామమున ప్రతిసోమ వారమును జరుగునట్టి సంతయందు ఎవ్వరికిని, ఎట్టి బాధలును లేక యుండునట్లు ప్రయత్నము ప్రారంభింపబడునని, ప్రతిసోమ వారమును దైవప్రార్థన, గోగ్రీవులను పాదుమ గ్రామమున, భజనచేసి జనులకు ఆహింసా ప్రబోధమును కలుగజేయవలయు ననియును సభికులచేత ఏకగ్రీవుముగా నామోదించబడినది. (5) అగ్రాసనాధిపతి అంత్యోపన్యాసము తోడను, మంగళహారతితోడను, సభికుల కరతాళ, జయజయధ్వనులతోడిను సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినది.

ఎన్. బి.—గోరంట్ల శ్రీ ఆరెస్టుశాశ్రమ నివాసులును, శ్రీ గోరక్షణ సంఘమువారును, తేలిలవైనను, రాటుమల్లవైనను నూలు దీయుచున్నారు. రమారమి 20 మొదలు 30 వ సంబర వఱకు నూలును తీయుచున్నారు. శ్రీమాన్ నంబెమాళ్ సామిగారు ఈ విషయమున శ్రద్ధ వహించి పనిచేయుచున్నారు. ఈ గ్రామములో దేవాంగులలో కొండలు శ్రద్ధ వహించి తుద మైర స్వదేశీవస్త్రములను తయారుజేయుచున్నారు. నూదివోర కుట దుర్గభమై యున్నందున కార్యము మందముగా సాగుచు న్నను విక్రిలి యుత్సాహముతోడ పనిచేయుచున్నారు. చాల వంది ఖద్దరును ధరించుచున్నవారు. గోరక్షణసంఘముభోజిదేశీ కులను మనుముందు విన్నవించుకొందును.

పి. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, గోరక్షణసంఘ కార్యదానము, గోరంట్ల.

కలకత్తా బాంబుకేసు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:—నవ భారత్ ను టాగ్డగారిపై బాంబుకేసులు యర్పించినవారిపై కేసు ఆలిపూరు స్పెషలు ట్రిబ్యూనలువారు నేడు విచారించినపుడు అక్షర సేనుగస్తా గారు బాంబుకే చనిపోవుటచే హత్యకేసు మోపవచ్చునని షబ్దికు సానీక్యటరు నూవించెను. అది చాలమారపు విషయమని ఒకజడ్జి అనెను. బాంబులు, రివల్యరు ముద్రాయిచేతిలో నున్నటులు యజాపుకాశేదని ముద్రాయికరపున వాదించబడెను. కేపు తీర్పుచెప్పబడును. (ఫీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో ఆరెస్టులు

కలకత్తా, సెప్టెం 17:—నేడు బరాలనూరులో పీకెటింగు చేసినందుకు విరుగురుస్త్రియ పండ్రిండుగురు పురుషులు ఆరెస్టుకొబడిరి. (అ. ప్రె.) కమలదాసు గుప్తగారు, రేణుక సేనుగారు యిరువురు విద్యార్థికులు, నురికొండరు యావకులు నిన్ను ఆరెస్టుకొబడినవారు, నిర్బంధమునం దుంచబడిరి. సెప్టెంబరు 28 వ తేదీన విచారించబడుదురు. కలకత్తా ఉత్తరభాగమునందు బాంబు బోరికన సందర్భమున వీరు ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ఫీ. ప్రె.)

బోలోనాదు బాంబుకేసు

బారిసాలు, సెప్టెంబరు 17—బోలనాదు బాంబుకేసు లోని ఆప్రామతు రాలిధూమను జయచౌదరిగారి నిడివరకు తీయించియుండిరి. కాని యిపుడు ఆతనిపై యిపుడు శ్రీ శ్రీ కేసు వెట్టిరి.

నవల

గుడివాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

గొప్ప వెలుగుతులాభివృద్ధినింపుము

ఈసంఘము యీవట్టణములో నుమా రొకసంవత్సరము క్రిందట స్థాపించబడి క్లాసునియముగ బనిచేయుచున్నది. ఈ సంఘనిర్మాతలు, తోడిసాంఘిక విద్యా, సాంఘిక, నైతికాభివృద్ధికొరకు పలువిధముల కృషిపలుపుచున్నారు. ఇప్పటి వరకు సంఘసభ్యులు నుమారు నాలుగువందలరూపాయలను దండధనముగ సోగి సంఘమును పోషించుచుండిరి. అందు మూడువందల రూపాయలు సాంఘిక విద్యాభివృద్ధికై వినియోగింపబడినవి. ప్రస్తుతము ధనాభావముచే, సంఘము నిర్మిత కార్యక్రమమును కొనసాగించలేకన్నది. ఈ సంవత్సరమున సంఘ సహాయార్థము శ్రీయుత డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు యీ 19 వ తేది శుక్రవారంనాడు మారుతీ మఠియాలలో ఏకపాత్రాభినయన ప్రదర్శనమును గావించుటకు దయతో సంగీకరించిరినియు, సంఘ శ్రేయోభిలాషులు ప్రదర్శనమునకు బహు సంతోషముగ విచ్చేసి సాయమొప్పవలసినదగు కార్యక్రమమునాడైతే రామారావుగారు విజ్ఞప్తి గావించుచున్నారు.

నెల్లూరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

తాననభయెన్నికలు

నెల్లూరుజిల్లా మహాదేవేతర నియోజకవర్గముయొక్క చోట్లపెట్టెలను 15-9-30 తేది ఉదయము 8ం 9 లకు కలెక్టరుఆఫీసులో రిటర్నింగు ఆఫీసుగా రైస శ్రీయుత ఉడ్డు చావును దొరగారు, శ్రీయుతలు రావుబహదూరు అయి చిర్రు ముఖ్యకృష్ణరావుపంతులు, జూపల్లి వెంకటరమణరావు, మాడపూడి, నరసింహారావు, పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డి, అల్లారెడ్డి నుబ్బరామిరెడ్డిగార్లు యెరుట పెట్టెలను పనులగొట్టి నిన్న (15-9-30) అంతయు సరిచేసిరి.

నేడు (16-9-30) తేదిమాడ నిన్న మిగిలియున్న పనిని చూచి పదిగంటలనుండి రెండుగంటలవరకు చోట్లకాగితము లను సార్వీంగు ప్రారంభించి యింకను ఈపని పూర్తికాలేదు.

1-80 గంటలనుండి డిప్యూటీ కలెక్టర్ల సహాయముచేత చోట్లకాగితము ప్రారంభించిరి. నేడు సాయంకాలము 6 గంటలవరకు ఈ క్రిందిముత్రము తేలివది.

శ్రీయుత బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి వోట్లు 7197

"నుమరరాజుగారి" 6974 వోట్లు

"అయిదర్ల కృష్ణరావుగారి" 6654 వోట్లు

ఇంకను లెక్కపెట్టవలయు పూర్తికాలేదు. మొత్తము 29000 వోట్లకాబడినది. లెక్కించుటకు కేపు, ఎల్లండి పట్టు పని తెలియుచున్నది.

శిక్షలు

శ్రీయుత ముత్తెరాజు గోపాలరావుగారు నెల్లూరుజిల్లా నుండి 4-9-30 తేది నుమారుకుటకు పిలువకొని వచ్చిరి. నుమారుకుట సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 117 వి. పి. సి. క్రింద శిక్షణ చేసివారని ఆదేశములు కలిసికొని విధించిరి. ప్రభువు శిక్షలో ఇది కలిసిపోవును.

నోటీసులు

1. కొండవేటి నుబ్బరామయ్యకెట్టిగారు.
2. కనుపూరు వెంకటరెడ్డిగారు
3. కాటం శేరా రెడ్డిగారు.

పై వారిరైస వి. పి. సి. క్రింద నోటీసులు పంపింట్టును కొండవేటి నుబ్బరామయ్యకెట్టిగారికి వారికాబడి 26-9-30 తేది విచారణ వాయిదా వేసినట్లు తెలియుచున్నది.

వీరవై ప్రవచాని

ఈనెలకు కారణ శ్రేణివారిచే ముద్రించబడు చుండి నది, పై ప్రాసన్న ప్రాసన్న-అర్చి సమస్యకు నిలిచిపోయినందున పై ప్రాసన్న (వీరవై ప్రవచాని) విడిచి పోయినది. త్వరలో ప్రకటింపబడని తెలియుచున్నది.

నరసాపురం
(స్వకీయవిలేఖరి)

బర్మాలోని ఆంధ్రుల దురవస్థ

నరసాపురం, సెప్టెంబరు 16:—బర్మాదేశములోని ఆంధ్రుల యవస్థలను బాగుపరచుటకాగా నిరంతరకృషిని సల్పి తమ యావస్థలను భారవోయుచున్న మహానీయులగు శ్రీయుత అనటపల్లి నారాయణరావుగారు యీమధ్య నీవైపు జేయుచున్న తమ సంచారములో యీ గ్రామమునకు కూడా యీ యుదయమున దయచేసియుండిరి చెప్పుటకు సంతపించుచున్నాను. బర్మా కూలీల మన యాంధ్రకూలీలకు గావించిన ఘోరకృత్రిమములను మీ పాతకమహాకేయులు గుర్తించియుండుట, మన యాంధ్రకూలీలకూడా యితరుల ప్రోత్సాహములచేత మోసపోయి నిష్కారముగా తమంతట తాము తెచ్చుకొన్న దురవస్థలను గమనించియుండుట గాన యింక ముందు యీ మన యాంధ్రకూలీల తమయవస్థల నెట్లు బాగుపరచుకొన వలయు నో వానిగురించి కొంత యాలోచన ను తమంతట తామే జేసికొనవలయును. కోతలకాలము రాజోవుచున్నది. బర్మాలో మన కూలీల యవస్థలకు కనబడును. తిర్తి ప్రోత్సాహములు మోసములు ప్రారంభింపబడును. ఈసందర్భమున మన యాంధ్రకూలీల పాలిటి దైవమునలే నిద్రాహారములులేక దేశమంతటను సంచారము జేయుచున్న మన నారాయణరావుగారు శ్రీమముగా నేదో నొకనిజేడికను యచ్చొత్తించి గ్రామగ్రామములకు బంపవైయున్నాడు. దానిని శ్రద్ధతో చదువుకొని చదివియుకొని యాచొప్పున మనయాంధ్రకూలీల నడుచుకొనట యుక్తము. గ్రామవాసులు నారాయణరావుగారి నిజేడికను చదివి బోధించి మనయాంధ్రకూలీలకు తగుసలహాల నిచ్చుట యావశ్యకము. గడక మనవిజేయుచున్నాను.

రాజమండ్రి
(స్వకీయవిలేఖరి)

గోదావరి

నాలుగుకోటల క్రిందట గోదావరి నీరు బాగా తగిలినది. ఘూరు, 7,8 అడుగువరకు నీరు తగిలినది. గోదావరి నడిగా ప్రవహించుచున్నది.

చాలకోడేటి గురుమూర్తిగారి అరెస్టు

16 వ తేది సోమవారమునాడు, రిజర్వు పోలీసుకరు, ఇంట్లు సోదాలు చేయుచుండగా, శ్రీయుత చాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిరచ్చటికి వెళ్లిరి. అంతట పోలీసువారు, రాకూడవారి వారి నాలుగుపరచిరి. వారిని అరెస్టుచేసినామని చెప్పిరి. మరల మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గురుమూర్తిగారిని జరలివేసినామని చెప్పిరి. అంతట గురుమూర్తిగారు, మోటారుకారునివారు వారి యింటికి వెళ్లిరి.

సెంట్రలు జైలు

నేడు సోమవారం 4 గంటలకు, చెంగల్వల ఛీట్టిపంతులు, పులుగుర్ల దుర్గా ప్రసాదరావు గార్లు, సెంట్రలు జైలు వద్ద చూచి మాట్లాడిరి. వారందరూ ఆరోగ్యముగాను, కులాసాగాను వున్నట్లు చెప్పిరి. ప్రసాదరావుగారు 9 నవంబరున విడుదల కాబడెదరు.

జైలు మార్పులు

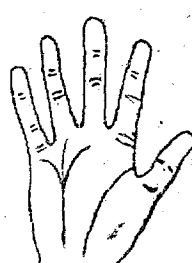
బొంబాయినుండి, నూరుమంది చాలంట్లను రాజమండ్రి సెంట్రలుజైలునకును, నూరుమంది నెల్లూరు జైలునకును, మరి నూరుమందిని, తిరువనావల్లి సెంట్రలుజైలునకును, రెండు కోటలలో తీసికొని నెల్లూరుకు ఆర్డరులు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

కృత్తివెంటి జానకీరామయ్య.

గొప్ప గ్రంథము! Palmistry ఆపూర్వ శాస్త్రము

"హస్తసామద్రిక శాస్త్రము"

మన భారతదేశమున నివసరకు నెవరును ఇట్టిగ్రంథమును ప్రకటించియుండలేదు. ఇందు 800 చిత్రములు గలవు. శ్రీ బాలవృద్ధులందరు ముఖముగ నితరులనాయ మతేక్షింపకయే ఇందలి విషయముల గ్రహించునట్లు వచనసూపముగ అచ్చొత్తించబడినది. ఇందులో ఆయుర్దాయము, సంతానము, విద్యార్థము, దేహసౌఖ్యము ఆద్యప్రముఖములు, గండము, జుమము, మరణము, ఇంకను విధి ప్రేరితములను జీవితరహస్యములనేకములు కలిగిన గ్రంథరత్నము. ఖరీదు రూ.2. తరాలాచార్జి ప్రత్యేకము. ఎఫ్. భాగ్యలక్ష్మి అందుకరిపెనీ, పాల్కు-బొను, మద్రాసు.

బెజవాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడవకీలుపై సెక్యూరిటీ సెక్షనుకేసు

బెజవాడ, 18.9.30:—శ్రీయుత దిగవల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారిపై పోలీసువారిచే తేబడిన బామినా సెక్షనుకేసు 12 తేదిని బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో విచారణకు వచ్చినది. సగ్గిల్ ఇరస్పెక్టరు యా. యల్. యా. స్వామిగారు క్రానుపరీక్ష చేయబడిరి. వాగ్గిండివిధముగా చెప్పిరి. రెస్పాండెంటు వకీలు అనినాకు తెలుసును. రెస్పాండెంటు సత్యాగ్రహాలకు కోర్టులో సహాయము చేయుచుండెను. ఆయన రాజకీయకేసులో అమికస్ క్యూరియో (Amicus Curiae) గా వాదించటకు బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి అనుమతి పొందినట్లు నాకు తెలియదు. ఆయనవ్రాసిన పద్యము లేమైనా కలవేమో నేను పుస్తకములు చూచినగాని చెప్పలేదు. (పుస్తకములు చూచి) నిర్భాగ్య భారతముపై పుటమీదనున్న (పలువిధంబుల సస్యములకు తాపలయ్య, అను నీపద్యము ఆయన రచియింపబడినది. పుస్తకముపైన ఆయన పేరుండుటవలన పేరులేనిపద్యములై ఆయన రచియించినవనే నాయభిప్రాయము. ఈపద్యమే బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవివ్రెన్టు బ్రటిషువస్తు బహిష్కారం పైపుటమీద కనపడుచున్నది. మహాత్ముని ఆశ్రమభవనకిర్తన (రఘుపతిరాఘవ రాజారాం) శివరావుగారు రచియించినట్లు యెంచవచ్చును-అది తెలుగులిపిలోవున్నది. కాని తెలుగుభాషకాదు. అది హిందీభాషయో మహారాష్ట్రీయో గుజరాతీ భాషయో నాకు తెలియదు. పాంచజన్యము అను పుస్తకములో మొదటి 7 పుటలు శివరావుగారి పాటలని చెప్పవచ్చును. నుజులాం నుఫలాం! అను పంచమాతరం కీర్తనచూచినాను. ఇది నేను మొదటిసారి 1930 లో చిన్నాను. 1921 లో చినిగిల్లు జ్ఞాపకంలేదు. బంకించంద్రచట్రీ పేరు నేను వినలేదు. ఆంధ్రపాదపం అనుపుస్తకం లో నున్న "ఆంధ్రదేశపుట్టి అదిమాక్షకనకము" అనుపాట రఘుపతి రాఘవరాజారాం, అనుపాటలు, ఆయనవని చెప్పవచ్చును. తమ్ముడా! అని చివరనచ్చే శ్రీలక్ష్మిగెడు జీగడ్డము" అనుపదము (అమరావతి పట్టణమున జొడులు శివరావుగారియందును, వీరిచివర-రాయప్రోలు నుబ్బరావుగారు అని వ్రాసియున్నది. ఆయన వీరిని రచియించివుండవచ్చును. రాయప్రోలు నుబ్బరావుగారు బహుశువులు అనేపద్యగ్రంథము వ్రాసినట్లు నే నెరుగను. ఆశ్రమభవనావళి అనేహిందీ పుస్తకము వున్నట్లు నాకు తెలియదు. తిలకు హరికథ అనే పుస్తకం వున్నట్లు నే నెరుగను. సహకారము అనే ప్రతీక వున్నట్లు నే నెరుగను. క్రైస్తవప్రతీక యెరుగుదును. అవ్వడప్పుడు చదివించిరి. పుస్తకములను శివరావుగారు వ్రాసినట్లు నాకు రిపోర్టువచ్చినందున ఆయనయే గ్రంథకర్త అని చెప్పుచున్నాను. ఇతర గ్రంథములనుండి సమకూర్చు నతనిని సంపాదకుడు అందురు. ఆంధ్రపాదపము రెండుభాగములుగా నగపడుచున్నది. దానిలో రెండోభాగమున 1930 ఫిబ్రవరి భారతిలోని సంపూర్ణవ్యాతంత్ర్య తీర్మానము పునర్ముద్రితముగా కనపడుచున్నది భారతీని దాఖలుచేసిరి. నిర్భాగ్య భారతములోని శీర్షిక భారతీయుల దాగ్గియు. అని వ్రాసివున్నది. దర్శనారాయణీయును మొదటి పుటలోని పద్యమునకు కొరవేసుచున్నట్లు వున్నవి. అంతటితో సాయంకాలమైనందున విచారణ ముగిసింది.

తిరిగి 14 తేది మరల క్రానుచేయబడిరి. శివరావుగారి తంపు ఇటీవల కృష్ణాప్రతీక కాపీలు భారతీ సహకారము అను మాసపత్రికలు, జడపట్టులు, స్వరాజ్యసమస్య, తిలకు హరికథ, మహాత్ముని ఆశ్రమభవన కీర్తనలు, దేశయక్షిరసలు, మొదలగు యితరకవులచే రచియింపబడిన గ్రంథములను సాక్షికి చూపించి వారిదివరకు శివరావుగారి వ్రాసినని చెప్పిన పద్యములు కీర్తనలు యీ పుస్తకములోనివి అవునా కాదా అని అడిగిరి. ఈపుస్తకములో కూడా వున్నవని బహుశానిరి. విరి సాక్ష్యము యీరోజున పూర్తి కాలేదు. తిరిగి 24 తేది కీ వాయిదా వేయబడినది.

వీరిసాక్ష్యము తీసికొనకమునునే దేశరాజా మార్గవారా యగగారు క్రానుపరీక్ష చేయబడిరి. తా మచ్చువేసిన పుస్తకమునకు ప్రాతి హక్కు కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యకర్తగా రిచ్చి రనియు ఆ ప్రాత యెరిదో తెలియననియు కార్యకర్తగాలు చెప్పినదానివల్ల శివరావు గారి వ్రాసినని అనుకున్నారనియు, అచ్చొత్తించుటకు ముందుగా ఆ ప్రాతి హక్కు చదివె ననియు, దానిలో రాజద్రోహము స్ఫురించు సంగతు లేవియు లేవనియు బ్రిటిషు వర్తక సామ్రాజ్యము, సంపూర్ణాధికారము అను మాటలలో గవర్న మెంటుకు వర్తిచే కన దేవియు లేదనియు పక్కాచించిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారతీర్మానము

అశాస్త్రీయమని ప్రకటించి అధ్యక్షుడు త్రోసివేయుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 17:—చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము 5 గం 15 ని ౧౫ ని ౫ ని. రాను స్వామి మొదలియారుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై పెక్కు ముఖ్యముల చర్చించెను. సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వ మధ్యక్షులు, తమకుమార్తెయరణమునకు సభ వారు చెలిపిన సానుభూతికి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

జిల్లావిద్యాసంఘమున ఎన్నికలు

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే జిల్లావిద్యాసంఘమున కేడివరకు, కార్పొరేషనుసభయందే ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిన డి॥ బి॥ ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారియొక్కయు, రా॥ బి॥ పి. జి. కుమారస్వామిచెట్టిగారియొక్కయు సభ్యత్వకాల ప్రతిబింబముగియుచు, నా స్థానములకు ఎన్నికలు జరిగెను. రా॥ బి॥ పి. రంగనాథుడు సెట్టిగారి ప్రతిపాదనపై, తిరిగి పై సభ్యులై ఎన్నుకొనబడిరి.

బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారతీర్మానము

పిమ్మట, గతమాసపు సభయందు సత్యమూర్తిగారు పాదించిన ఈక్రింది తీర్మానము శాస్త్రీయమైనదా కాదా యను విషయమునుగురించి అధ్యక్షుడు తన నిర్ణయమును తెలిపెను.

“ఇతర వస్తువులు లభింపక విధిలేని సందర్భములయందు సభవారి ప్రత్యేకముమతి వైన దప్పు కార్పొరేషనుకొరకు బ్రిటిషువస్తువులను కొనవలదని కమిషనరునకు చెప్పవలె నని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

ఈప్రతిపాదన అశాస్త్రీయమైనదనియు, అందుచే చర్చించబడులేదనియు అధ్యక్షులు నిర్ణయమొనగచుచు, ఈతీర్మానము అంతయు మందే యొసగ వీలు లేకపోయినందుకు తీమాపణను చెప్పిరి. కార్పొరేషనునకు వస్తువులను కొనువిషయమున, చెన్నపురి పురపాలకసంఘకాసనము కమిషనరు వైనను స్థాయిసంఘముల వైనను కొన్ని బాధ్యతల విధించెనని నుడివెరి. కార్పొరేషను నకు సంబంధించిన వ్యవహారముల యందు, సభవారు కమిషనరునకు సూచనలను గావించుట కధికారమొసగును, అసూచనలను గావించుట కధికార మొసగును, అసూచనలను కమిషన రులుజరుపవలె నని విధించుచు నొక “వైబి” యొక్క విషయము నిజమేకాని ప్రాబల్యంలే, కాన నమే యొక్క ప్రమాణమైనది. కాసనమునకు విధియుగ నుండు “వైబి” అశాస్త్రీయమైనది. వైబి ననుసరించి, ఈ తీర్మానమున కనుమతి నొసగునెడల, అందువలన, కమిషనరును, స్థాయిసంఘమునకును కాసనమునందు విధింపబడిన బాధ్యతకు భంగము గలుగును.

అంతయు గాక, కార్పొరేషనుసభ, కాసనముప్రకార మేర్పరచబడిన ఒకసంఘము. ఈ సభవారు పన్నుల నిర్ణయించుచున్న ఈ పురజనుల తరపున కొన్ని కార్యముల నిర్వహించుటకు ధర్మకర్తలుగ నియమింబడిరి. తమకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్న ప్రజల లాభనష్టముల వారసీమాత్రమే ఈసభ వారు ప్రసరింపవలెనని, దేశమున కంతటికిని గలిపి సాము దాయకముగ నెంత లాభప్రదములైనను - తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట వీలులేదు. ఈ విధియు గ, అంగ్లదేశపు కొర్రులయందు తీర్పులుచెప్పబడెను. కనుక, దేశవ్యప్తియందు దీవిషయము ఎంతయు త్రువమైనదైనన, పురపాలకసంఘ వ్యవహారములనుమాత్రమే ముఖ్యముగ సంబంధించినది కాదు. కనుక సీతీర్మానమును చర్చింప వీలులేదు - అని అధ్యక్షుడు తన నిర్ణయమునందు తెలిపెను.

రెవిన్యూ ఆఫీసరు నియోజనము

ప్రస్తుతమున్న రెవిన్యూ ఆఫీసరు జిండాసాహెబు గారి ఉద్యోగకాలము 9-10-80 తేదీతో ముగియుచున్నది. కనుక, దిరిగి ఆపదకి అభ్యర్థననుండి దరఖాస్తుల నాహ్వానించుటకు అనుమతినిగోరుచు కమిషనరు గావించిననూచన, పై వంటలు చర్చ జరిగెను.

డి॥ బి॥ గోపతి నారాయణస్వామిచెట్టిగారు, కార్పొరేషనుద్యోగులయందు, రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి అర్హులగునారి పేర్లను తన స్వతంత్ర అభిప్రాయముల వివరించుచు సభవారికి సూచింపవలసినదని ఈసభవారు కమిషనరును గోరుచున్నారు” అని ప్రతిపాదించుచు చిరకాలముగా నేవ యొ వర్తించున్న కార్పొరేషను ఉద్యోగులు పెద్దయద్యోగులను ప్రతేజించుటకు అవకాశము నొసగవలెనని నుడివెరి.

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

శ్రీమాన్ ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ఇతరులనుండిగూడ దరఖాస్తుల నాహ్వానించుచు వార్తాపత్రికలయందు ప్రకటన

ముల గావించవలెను అనిగూడ చేర్చవలెనని ప్రతిపాదనకు సవరణ నుపపాదించుచు ఇతరులనుండిగూడ దరఖాస్తులు వచ్చిన పిమ్మట సదరు దరఖాస్తుదారులతో పరిసమాన అర్హతలు గలవారు కార్పొరేషను ఉద్యోగులలో నున్నయెడల వారికి సదరు ఉద్యోగము నొసగవచ్చుననియు లేక కార్పొరేషను ఉద్యోగులలో కంటే నెక్కుడు అర్హతలుగల ఇతరులు లభించినయెడల నితరుల నియమింపవచ్చుననియు, నుడివెరి.

జి. ఎ. నరేశుగారు:—“ఇదివరకు వలెనే ఈపర్యా యముగూడ, రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి దరఖాస్తుల నాహ్వానించుచు ప్రకటనల గావించవలెను” అని ప్రతిపాదించుచు, ఇది పరకుమలే న్యాయమును, సక్రమమును, బాహుళ్యమును అగు వైఖరి నవలంబించి అందరనుండియు దరఖాస్తుల నాహ్వానించు పద్ధతిని అనుంపించక, సందేహస్పదమును, వక్రమును అనుపద్ధతి నవలంబించి, అర్హులకు నితరుల కవకాశమునొసగ నిరాకరించు పద్ధతిని తీవ్రముగ నిరసించిరి.

అంజలియో సతిగారు నరేశుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

సత్యమూర్తిగారు తన సవరణ నుపసంహరించుకొనుచు, అంతకంటే నరేశుగారి ప్రతిపాదన సమగ్రముగ నున్నదని నుడివెరి.

మరియొక ప్రతిపాదన

“రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి కార్పొరేషను ఉద్యోగులలో నుండియే యొకరిని నియమింపవలెను” అని బుర్రా సత్యవారా యుగారు ప్రతిపాదించుచు, చిరకాలముగా కార్పొరేషనువ్యవహారమునందు దక్షతనుగల ఉద్యోగులు పెక్కుమంది గలరనియు వారసమరులని సభవారు దలంచినదేవచ్చు ఇతరులకు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి నియమింప యత్నించుటలో నర్హులేదనియు దానటుల భావింపవలసియు నుడివెరి. కమిషనరునుగోరార్చుచేయు మని గోరుటయు దర్శములేదనియు, ఈ విషయమున అనవసరముగ కమిషనరు నీపుట్ట తనకేవలమేదనియు సత్యవారా యుగారు నుడువుచుసభ వారు తమంతట దామే వెంటనే, ఎవరినో యొకరిని నియమింపవలయునని నుడివెరి.

రీడుగారు:—నరేశుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు కార్పొరేషనునందు దింతవర కుద్యోగులములలో నున్నవారు తమ యుద్యోగముల నిర్వహించుటలో కడుసమర్థులైనను, అంత కంటే పెద్దదియు ఎక్కుడు బాధ్యతగలదియు నగు శాఖాధికారి పదవికి అర్హులని చెప్పటకు వీలులేదనియు, అందుచే ఇతరులనుండి దరఖాస్తుల నాహ్వానించు పద్ధతి వదలుట ప్రమాదకరమనియు నుడివెరి. ఇంతియగాక, ఇదివరకున్నవారికే పై యుద్యోగములకు నియమించుటచే ఇదివరకట్టి లోపములు ఇక మీదటగూడ సాగుచుండును. ఇంతకాలము లోపముల సవరింప జాలని యుద్యోగులు ఇప్పుడు సవరింపజాలరు. క్రొత్తవారు వచ్చినయెడల తమ యనభవ విశేషమువలన లోపముల సవరించి రెవిన్యూకాఖను సంస్కరించుటకు వీలుగలుగును. కార్పొరేషను ఉద్యోగులయందు దంతయుభావకాలురును, ప్రజానిధులును ఉన్నయెడల, వారిని, ఇతరదరఖాస్తుదారులతో పోటీలేయనిండు అని రీడుగారు నుడివెరి.

ఆర్. మదంగిపాలు నాయుడుగారు సవరణను ఎదిర్చిరి. ఓషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు, నరేశుగారి సవరణను బలపరచుచు, కార్పొరేషను కార్యనిర్వహణ స్థావరము నే ప్రధానముగ లక్ష్యమునం దుంచుకొనవలెనని, వ్యక్తులపై నభిమానముచే, పరిపాలనాస్థావరమునకు భంగకరమును పదవుల నవలంబింపరాదని నుడివెరి.

సత్యమూర్తిగారు నరేశుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు బహిరంగముగ దరఖాస్తుల నాహ్వానించుపద్ధతి నెదుర్కుచున్నవారిలో చాల మంది సభ్యులు, కార్పొరేషను ఉద్యోగులలో తమ ననుసరించు కొనియున్న ఒకానొక యుద్యోగి కాపడవని కట్టిపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, అయ్యుద్యోగి పేరు తనకు తెలియుననియు నుడివెను. ఇట్టి వ్యక్తిభిమానములకొరకు, కార్పొరేషను లాభనష్టముల బలియొసగి, తమ ప్రజాప్రాతినిధ్య ధర్మమును, ప్రజాహిత జీవితమును కలంకిత మొనర్చునలదని హెచ్చరించిరి. దేశీయాభిమానము, జాతీయలాభముల ప్రయోజనార్థమైనను, పురజనుల, కేమాత్రము లాభరహితమున కార్యము నొనర్పరాదని ఆధ్యక్షుడింతకు పూర్వమే తెలిపెను. ఈతీర్మానము విషయమున హితబోధను గాలికెగుర చెట్టిరని నమ్ముచున్నాను. ఈసభలో కొందరుసభ్యులు, తమ కుభిమానియగు నొకయుద్యోగికి, రెవిన్యూఆఫీసరు ఉద్యోగము నొసగుటగాను కమిషనరు పేర్లను సూచింపవలెనని ప్రతిపాదించుటవలన కమిషనరు ఒక తెరగా నుపయోగించుకొన యత్నించుచున్నారే గాని మరియొకటి గారు, ఆ సత్యమూర్తిగారు నుడివెరి.

పి. రంగనాథుచెట్టి వెంకటసామినాయుడుగార్లు సవరణల నెదుర్కుచు మాటలాడిరి.

సవరణలు వీగిపోవుట

తుదకు వోటు నకు చెట్టగా, నరేశుగారి ప్రతిపాదన వీగిపోయెను. 15 నకు అనుకూలముగను 19 నకు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. బుర్రా సత్యవారా యుగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు చెట్టగా 28 ప్రతికూలముగా వోటుచేయుటచే వీగిపోయెను. తుదకు, నారాయణసామిచెట్టిగారి ప్రతిపాదన అత్యధిక సంఖ్యాకులచే నంగీకరింపబడెను.

మాంబళము-నీటిపన్ను

మాంబళము నందు విద్యుద్దీపముల పన్నును నీటిపన్నును వసూలుచేయు విషయమున కార్పొరేషను సభవారి అనుమతిని గోరుచు కమిషనరు గావించిన నూచనను సభవారు చర్చకు తీరినిరి.

డి॥ బి॥ గోపతి నారాయణస్వామిచెట్టిగారు, మాంబళమునందు విద్యుద్దీపముల కన్నును వసూలు చేయు వలసినదనియును, నీటిపన్నుకు మాత్రము వినహాయింపు నొసగవలెననియు ప్రతిపాదించుచు, మాంబళమునందు, నీటి సౌకర్యమును గాని, ఊరుకు కాల్యుల సౌకర్యమును గాని కార్పొరేషను వారేర్పరచి యుండలేదనియు అందుచే నా పన్ను వసూలు చేయుట న్యాయము గాదనియు నుడివెరి.

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారి ప్రతిపాదన నెదుర్కుచు నగరమున నిరుపేదలకు ప్రజలు నివసించు మూలపల్లెలకు, ఎట్టి నీటిసదుపాయము నొసగకున్ననుగూడ, పన్నునుమాత్రము వసూలు చేయుచున్నారనియు, వానిని వినహాయించుటకు కార్పొరేషనువారంగీకరించుట లేదనియు, అట్టితీర్మానమువంటివి నివసించు మాంబళమును నీటిపన్నునుండి వినహాయించుట ఆ న్యాయ మనియు నుడివెరి.

టి. పి. మీనాక్షి సుందరం పిల్లెగారు తీర్మానము నాక్షేపించుచు నీటిపంపుల కేర్పరచిన పిథులను పన్నునుండి వినహాయించుట ఆశాస్త్రీయమని తెలుపుచు చట్టనిబంధనల నిరూపించి మాంబళమునందు నీటిసదుపాయముగల పిథులు నూడుగుల వని నుడివెరి.

సత్యమూర్తిగారి యాక్షేపణను బలపరచిరి. అధ్యక్షు డాక్షేపణను అంగీకరించి, మాంబళమునందు దీపములపన్నును వసూలుచేయవలెననియు, గోపతి నారాయణ సామిచెట్టిపిథి, సర్ త్యాగరాయపిథి, నరసింహరాజుపిథులను తప్ప మిగిలిన ప్రాంతమునమాత్రము నీటిపన్నునుండి వినహాయించవలె ననియు చెబుచు ప్రతిపాదనను సవరించి వోటునకు చెట్టగా సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

ఎక్సైజు లైసెన్సింగు బోర్డుకు ప్రాతినిధ్యము

చెన్నపురి ఎక్సైజు లైసెన్సింగుబోర్డు కేంద్రపు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని వలసినదిగా కోరుచు కలెక్టరు ప్రాసీ న జాబు పిమ్మట చర్చకు వచ్చెను.

ఈ విషయమై చర్చింపక కార్యక్రమ పట్టికలో తరువాతి విషయమును చర్చకు దీసుకొనవలసినదని సత్యమూర్తిగారు పాపపాదించుచు, సదరు బోర్డు నిరర్థకమైనదనియు, ప్రతినిధుల నంటి ప్రయోజనము లేదనియు భావించి, కార్పొరేషను సభవారు ప్రతినిధుల సంపుటకు కొన్ని వర్తనములుగా నిరాకరించు చున్నారనియు, ఇపు డావైఖరిని మాడ్చుకొనుట కట్టి బోర్డులు అధికారములయందుగాని నిర్మాణమునందుగాని ఎట్టి మార్పును గలుగలేదనియు నుడివెరి.

గోపతి నారాయణసామి చెట్టిగారు “కలెక్టరు జాబు ప్రకారము ఇద్దరు ప్రతినిధులను రాబోవు సమావేశమున కార్పొరేషను సభవారి నెన్నుకొనవలెను.” అని ప్రతిపాదించుచు, ప్రతినిధుల సంపుటవలన ప్రయోజనముగలదని నుడివెరి.

అంజలియో సతిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. వోటునకు చెట్టగా నారాయణసామి చెట్టిగారి ప్రతిపాదన అధిక సంఖ్యాకులచే నంగీకరింపబడెను. అంతటితో నాటికి సభ విరమింపబడెను.

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500.
Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the,
Metropolitan Industrial Bank Ltd.,
172, Bowbazar Street, CALCUTTA.
WANTED.
Competent organising Inspectors in every District and Taluk. On Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T. A.
Apply—with references to—
THE MANAGING DIRECTOR.

నేపూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన మును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

కై లి సు ల భ ము

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిభాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

మా ఏజెంట్లద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారుల కొక విజ్ఞప్తి

చందాదారు లందరును తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబోవు మాసపు చందాను మాయేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల పత్రిక నిలుపుచేయుట తటస్థింపగలదు. గాన చందా దారులు మా మేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తస్పృధి చేయగల దివ్యౌషధము.
రక్తస్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.

"అశ్వస్"

పర్యవధములైన బలహీనతలను పోగొట్టు
బలవర్ధకౌషధము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
పోగొట్టును.

'వైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రావడచేయు సబ్బునీరు
పర్యవధము లగు అంటువ్యాధుల
పోగొట్టును.

'గ్లిమాల్'

నోటిలో పుక్కిలించుటకు అనుకూలముగ
నుండు ఔషధము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(పైపో ఫాస్ఫేట్స్ కలిపినది)

అన్ని యూసిరిటివల వ్యాధులకును, పరియైన శిశు శక్తి
లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిల్లు'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమోయిత
అతిసారమునకు పనిచేయగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

క్రెడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.**

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో.

మదరాసు,

పొంబాయి.

నేపనల్ యిండియన్ లైపు యిస్తూ
రెన్సుకంపెని, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టర్లు.

యా క్రింద వునహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగల
పెద్దమనుష్యులు ఏకైకముగా కావలెను.

ఛత్రపూర్	నలిమర్ల
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్ఛాపురం	పార్వతీపురం
థలాసా	విశాఖపట్నం
నాపడా	అనకాపల్లి
పర్లాకిమిడి	యలమంచిలి
చీత్తిరపల్లి	గుని

బరంపురు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

కాబ్బాళి : కలకత్తా చీఫ్ ఏజెంట్స్,
32-2 నార్తర్న్ నార్మార్కు, బెజవాడ.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశముందు అతివేగములగు మా బంధువులు.
మా పెద్ద కేటాగునకును మా పుత్రములకును నేత్ర వ్రాయుడు.

రోజూపుష్ప లేహ్యము 15కి

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమునది. కాల
విశేషమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమునది. పద్ధతము.
లేను. 15 కు! డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయార్తిష్ట లేహ్యము 4

దగ్ధ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్వాసకోశ
సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును.
15 కు! డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము
5.5.5. అందు కో. ఆయుర్వేదపదనాశం, పెరిడీన్, నల్లారబిల్లా.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాపుయెల్లు

భయంకరమైన పెగకోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 టూబులుతో ఆరోగ్యవంతులుగా
జీసి యుక్కు. పలలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మాత్రవాళమునుండి వెలువడు స్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా
పడుట, మాత్రసంబంధమును నికరజాడ్యములు బర్మాగనేరియా, అనభివించలేని పెగకోగములవల్లగా మాయమగుచున్నవి. సంబోధించిన వారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తార
మును పొగడ్త లనవలయును. 30 కాపుయెల్లు అమరియందు పెట్టె రూ. 2-9-0 8 పెట్టెలు రూ. 6-12-0. రుచించుటకు బలమును మాత్రము 20, ప్యాకెట్లు రూ. 2.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.